

Gradbeno podjetje Sava z Jesenic je zgradilo garažno hišo na Plavžu, kjer je prostora za 210 garaž. — D. S. — Foto: F. Perdan

Leto XXVIII. Številka 10

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja CP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, petek, 7. 2. 1975
Cena: 1 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Marjan Lombar

Boris Jesih

Jože Rakovec

Pihalni orkester jeseniških železarjev

Prešernove nagrade Lombarju, Jesihu, Rakovcu in jeseniškim godbenikom

Jesenice, 6. februarja — Dom Julke Pibernik na Javorniku je bil danes zvečer prizorišče slovesnosti, med katero so predsedniki občinskih skupščin Kranj, Škofja Loka, Trzin in Jesenice podelili Prešernove nagrade za leto 1974. Tokratno jubilejno prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku, dvajseto zapored, je v navzočnosti številnih gostov odprl predsednik žirije Anton Miklavčič, ki je tudi prebral obrazložitev njenih članov. Le-ti so namreč pregledali seznam predlaganih kandidatov, ter izbrali naslednjo četverico: gledališčenika Marjana Lombarja, akademskega slikarja Borisa Jesiha, profesorja Jožeta Rakovca in Pihalni orkester jeseniških železarjev, katerega nastop je v nadaljevanju navdušil vse prisotne.

MARJANU LOMBARJU, rojenemu oktobra 1914 v Ljubljani, so nagrado prinesli izjemni napor, vloženi v razvoj gledališke dejavnosti v Kranju. Od leta 1958 do novembra 1974, ko se je upokojil, je kranjsko amatersko dramsko aktivnost dvignil na zavidanja vredno nivo ter ima levji delež zaslug pri organizaciji zelo popularnih Upravljalnic, pri uvedbi rednega abonmaja v Prešernovem gledališču ter pri uveljavljanju danes že tradicionalnega Tedna slovenske drame. Poleg naštetega ga ljubitelji Talijane umetnosti poznajo kot odličnega

karakternega igralca, ki je precej pripomogel k temu, da so v vitrinah Dramske družina PG spravljena številna dragocena priznanja ter dve plaketi, zlata in srebrna, s festivalov gledaliških amaterjev Jugoslavije 1969 in 1968.

BORIS JESIH, mladi, 31-letni Škofjeločan, je leta 1966 diplomiral na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, končal potem še specialko ter leta 1973, ko 'so mu dodelili štipendijo Prešernovega sklada, nadaljeval študij grafike v Berlinu. Prav v minulemu letu je odlično posegel v slovensko in jugoslovansko

likovno dogajanje, kar nazorno priča štirinajst samostojnih in skupinskih razstav. Zlasti izstopajo tiste v Beogradu, v galeriji Kolaričevog narodnog universiteta, v Zagrebu, v Galeriji suvremene umetnosti, ter v Ljubljani, v Mali galeriji in v Labirintu. Pozornost strokovnjakov in javnosti so zbudili predvsem originalni Jesihovi pristopi k obravnavani tematiki in očitna zavzetost avtorja, ki ni pripravljen zgolj slepo slediti modnim strujam v svetu, marveč skuša čim sugestivneje izpovedati osebni odnos do motivov.

JOŽE RAKOVEC je po rodu sicer Ljubljančan, rojen leta 1909, toda že od osvoboditve dalje živi v Trzinu. Do leta 1973 je bil predavatelj na osnovni šoli heroja Bračiča, da bi nato prevzel mesto kustosa v Trziškem muzeju. Upravičeno ga smemo krstiti za »motor« trziške kulture, saj so njegove zamisli in pobude botrovale celemu nizu akcij. Prenekatera je kasneje postala nepogrešljiv sestavni del kul-

turnega koledarja ali pa so jo celo institucionalizirali. Sem sodijo trziške poletne prireditve, Trziški vestnik, ki je izhajal deset let, Muzejsko društvo Trzin, predhodnik sedanjega Trziškega muzeja, ekskurzije po ožji in širši domovini, oživiljanje ljudske preteklosti, mednarodna razstava mineralov itd. Vnema in vztrajnost prof. Rakovca sta vtisnili kulturniškim dosežkom v komuni neizbrisni pečat ter povzročili, da so v mnogih primerih prerasli ozke krajevne okvire.

PIHALNI ORKESTER JESENIŠKIH ŽELEZARJEV je nastal leta 1874 in je torej lani praznoval stoletnico obstoja. Rojstni kraj niso Jesenice, temveč Bohinj, do preselitve tamkajšnjih kovačev v zgornji savski konec (1890) pa se je imenoval Kovaška godba. Orkester, precej časa edina tovrstna glasbena družina na Gorenjskem, je vseskozi vneto opravljal zaupano mu poslanstvo ter prirejal (če zanemarimo udeležbo na nešteti slavnosti in manifestacijah) koncerte doma in v zamejstvu. Člani, izključno amaterji iz naprednih delavskih vrst, so po nemški okupaciji dosledno spoštovali kulturni molk. Nekaj se jih je pridružil partizanom, drugi aktivistom, tretje je sovražnik zaprl, izselil ali interniral... Čeprav razredčen in osamljen, je orkester po osvoboditvi nemudoma začel vaditi. A spričo okoliščin — na Jesenicah je dolgo obstajala četverica godb — so vidnejši dosežki izostali. Sele združitev moči, leta 1968, je prinesla zaokret. Kvaliteta izvajanja in izbor skladb sta naglo rasla ter končno doživela potrditev v zlatem in srebrnem odličju, osvojenem na republiškem tekmovanju v Kopru, leta 1971 in 1973.

»Kranj, 8. februarja — Danes dopoldne je bila v prostorih Občinskega ljudskega odbora majhna slovesnost. Ob tej priložnosti je predsednik ObLO Vinko Hafner predal Prešernove nagrade, ki jih je Občinski ljudski odbor podelil najzaslužnejšim kulturnim in prosvetnim delavcem v občini. Prvi Prešernovi nagrajenci so: Dušan Bavdek, šolski upravitelj iz Stražišča, Zdenko Motl, uslužbenec in vođa kranjske godbe iz Kranja, in Anka Cigojeva, igralka v Prešernovem gledališču. Razen njih pa so bili pohvaljeni za svoja prizadevanja še: Peter Lipar, pevovodja iz Kranja, Ludvik Erjavac, knjižničar iz Kranja, Ljubo Ravnikar, slikar iz Kranja, Milan Štok, predsednik DPD Svoboda Kranj, Cene Avguštin, kustos Kranjskega muzeja, Krista Lehrmanova, učiteljica iz Preddvora, in Lojzka Hrastova iz Olševka.«
I. G.

jubilejna mešanica BRAVO

netto 100g

ŠPECERIJCA BLEDE

4. stran: Vse bo odvisno od gospodarjenja

6. STRAN: Čez nekaj let Stražišča ne boste prepoznali!

Naročnik:

Preden naš zapis zaključimo, pogledjmo, kdo so prvi Prešernovi nagrajenci sploh. V 1. številki z dne 10. februarja 1956, s. 5, stoji:

Sto let RK Jugoslavije

O srednja proslava stoletnice Rdečega križa v Jugoslaviji bo 10. junija v Cetinju. Pokrovitelj proslave bo predsednik republike Josip Broz-Tito. Prvo društvo Rdečega križa v Jugoslaviji so 1875. leta ustanovili v Cetinju, zato bo to mesto gostitelj osrednje spominske slovesnosti.

Jubilej RK bodo proslavili tudi v vseh republikah in pokrajinah. Letos pa bo Jugoslavija tudi gostitelj svetovne konference Rdečega križa o miru. Konferenca bo od 11. do 14. junija v Beogradu.

Trideset let prve makedonske gimnazije

V Bitoli so se začele slovesnosti ob 30. obletnici ustanovitve bitolske gimnazije Josip Broz-Tito. To je bila prva gimnazija v Makedoniji, pouk pa se je začel 5. februarja 1945. leta, in sicer v makedonščini. V tridesetih letih je na bitolski gimnaziji maturiralo več kot 8000 dijakov.

Knjižni sejem

Drevi bodo na gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli knjižni sejem. Prireditel letos pripravljajo drugič. Prvi sejem knjig, ki so ga pripravili 1973. leta, je bil zelo dobro obiskan. Sejem bo predvsem kulturnega značaja, saj bodo na njem razstavljene vse pomembnejše literarne novitete in ponatisi. Knjige pa bodo tudi prodajali, in sicer z 10-odstotnim popustom. Takoj po otvoritvi sejma bo še en pomemben dogodek: slovenske založbe bodo podpisale samoupravni sporazum o usklajenem programiranju založniške dejavnosti u Sloveniji. Sporazum naj bi bil eden od prvih korakov urejanja položaja založništva in izdajanja knjig pri nas.

Seja predsedstva SFRJ

Pod vodstvom podpredsednika predsedstva SFRJ Petra Stamboliča je bila v torek v Beogradu 21. seja predsedstva SFRJ. Poleg članov so bili navzoči še predsednik skupščine SFRJ Kiro Gligorov, predsednik ZIS Džemal Bijedić in zvezni sekretar za notranje zadeve Franjo Herljević. Na seji predsedstva so obravnavali priprave na začetek dela in konstituiranje zveznega sveta za mednarodne odnose ter delovne programe drugih zveznih organov.

Varčnost pri elektriki

Nujno je, da smo skrajno varčni pri porabi električne energije, kajti vode še naprej upadajo, premoga pa tudi ni veliko na zalogi. To so sklenili na torkovi seji izvršnega odbora skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva, ko so govorili o položaju v elektrogospodarstvu.

Velik krvni davek

Letošnji januar je bil na slovenskih cestah najbolj krvav mesec v zadnjih štirih letih. V prometnih nesrečah je umrlo 39 ljudi. Med ponesrečenimi je 14 pešcev, 13 potnikov v osebnih avtomobilih, osem voznikov osebnih vozil, dva kolesarja, traktorist in mopedist. Največ nesreč je bilo na ljubljanskem in mariborskem področju.

Seminar v Lipici

V sredo se je v Lipici sklenil dvodnevni seminar, ki ga je pripravila republiška konferenca mladine. Na njem je bilo govora o uveljavljanju delegatskih odnosov v zvezi socialistične mladine. Seminarja se je udeležila tudi 11-članska delegacija organizacije mladine iz zahodnonemške dežele Baden-Württemberg, ki se je te dni mudila na obisku pri nas.

Jesenice

Pri občinski konferenci SZDL se pripravljajo na sejo občinske konference, ki bo prihodnji teden na Jesenicah. Na seji bodo sprejeli zaključke zadnje seje (informiranje in delo družbenopolitičnega zbora), ocenili volitve in konstituiranje samoupravnih interesnih skupnosti, razpravljali o statusu SZDL in o pravih krajevnih konferenc in občinske konference ter govorili o predlogu za novega predsednika družbenopolitičnega zbora občinske skupščine.

V petek, 31. januarja, je obiskala Valjevo jeseniška delegacija. S predstavniki mesta Valjevo so se pogovarjali o nadaljnjih stikih na kulturnem področju ter o možnostih gospodarskega sodelovanja. Z mestom Valjevo bodo Jeseničani podpisali listino pobratenja ob letošnjem občinskem prazniku mesta Jesenic 1. avgusta.

Kranj

V kranjski občini se bodo danes začele javne razprave o družbenem planu in proračunu za letos v krajevnih skupnostih. O osnutkih obeh dokumentov so že razpravljali v ponedeljek na skupnem sestanku izvršilnih vodstev občinskih družbenopolitičnih organizacij in delegatov družbenopolitičnega zbora občinske skupščine ter na sredinem in večerajšnjem zasedanju posameznih zborov kranjske občinske skupščine. Javne razprave krajevnih skupnosti bodo trajale skoraj do konca meseca. Danes bo takšna razprava ob 19. uri v zadružnem domu v Žabnici, v nedeljo dopoldne pa bodo razprave v Goričah, Olševku, Kokri, na Trsteniku in v krajevni skupnosti Jošt. Povsod bodo razprave ob 9. uri, razen na Trsteniku, kjer bo ob 7. uri, v Goričah pa ob 10. uri.

Živahna politična dejavnost

Izvršni odbor občinske konference socialistične zveze v Radovljici je v petek, 31. januarja, razpravljal o javnih razpravah o statusu SZDL in pravih krajevnih organizacij socialistične zveze. Ugotovili so, da so v večini krajev razprave že bile na širših političnih aktivih. Razen tega pa o obeh dokumentih razpravljajo tudi na občinskih zborih osnovnih sindikalnih organizacij v občini.

Ocenili so tudi, da so javne razprave močno razgibale člane socialistične zveze in drugih političnih organizacij v krajih. Posebej se občani zanimajo za gospodarska, družbena in organizacijska vprašanja v krajevnih skupnostih. Zavzetost za reševanje posameznih vprašanj pa se kaže tudi v sindikatih in mladini. Čeprav so se razprave o konstituiranju krajevnih konferenc šele začele, je izvršni odbor ugotovil, da bodo do 20. februarja konference povsod konstituirane.

Komemoracija za Kamnitnikom

V nedeljo ob 10. uri bo ob spomeniku padlih borcev za Kamnitnikom v Škofji Loki komemoracija v spomin na žrtve NOB. Udeleženci manifestacije se bodo ob 9.30 zbrali na Mestnem trgu. V programu ob spomeniku za Kamnitnikom bodo sodelovali: godba na pihala iz Škofje Loke, pevski zbor ter recitatorji škofjeloške gimnazije, pevski zbor in recitatorji osnovne šole »Peter Kavčič« iz Škofje Loke ter pripadniki JLA. Na svečanosti bo govoril predsednik občinske konference ZSMS Škofja Loka Janez Sušnik.

Žalna slovesnost v Begunjah

V ponedeljek, 27. januarja, ob 23. uri je bila pri Vazarjevi hiši ob vhodu v dolino Drage pri Begunjah žalna slovesnost. Točno pred 30 leti so Nemci na tem kraju pobili iz zasede 13 partizanov. Rešila sta se takrat le Franc Horvat iz Begunj in Stanko Papler iz Dvorske vasi. Oba se vsako leto na ta dan spomnita tovarišev in k spomeniku položita cvetje. Letošnje žalne slovesnosti pa so se udeležili tudi predstavniki krajevne organizacije ZZB NOV, krajevne organizacije SZDL in ZSM Begunje. Na žalni slovesnosti je govoril član KO ZZB Alojz Miklič.

Koledar prireditvev

V ponedeljek, 3. februarja, je bila na Jesenicah seja komisije za praznovanja, ki deluje pri občinski konferenci SZDL. Razpravljali so o koledarju letošnjih praznovanj in prireditvev v občini in regiji.

V jeseniški občini bodo glede na 30-letnico osvoboditve dali največ poudarka trem prireditvam, ki bodo še posebno bogate po vsebini. Odločili so se, da naj bi od 27. aprila do 25. maja organizirali več prireditvev pod delovnim naslovom Mesec zmage in mladosti, druga prireditvev naj bi bila 1. avgusta ob občinskem prazniku Jesenic, tretja pa 29. novembra.

Razen teh treh prireditvev bo v tem letu še več drugih kot tradicionalni zimski pohod na Stol, Kurirski smuk, prireditve ob dnevu borca itd. Jeseničani se bodo z udeležbo in svojimi programi vključevali tudi v regijske prireditve: zbor gorenjskih aktivistov 22. junija v Domžalah in 30-letnica osvoboditve Begunj 4. julija ter druge. Tako kot do sedaj pa bodo redno sodelovali tudi na raznih prireditvah in tekmovanjih ter srečanjih v republiškem merilu.

Pri občinski konferenci SZDL se pripravljajo na sejo občinske konference, ki bo prihodnji teden na Jesenicah. Na seji bodo sprejeli zaključke zadnje seje (informiranje in delo družbenopolitičnega zbora), ocenili volitve in konstituiranje samoupravnih interesnih skupnosti, razpravljali o statusu SZDL in o pravih krajevnih konferenc in občinske konference ter govorili o predlogu za novega predsednika družbenopolitičnega zbora občinske skupščine.

V kranjski občini se bodo danes začele javne razprave o družbenem planu in proračunu za letos v krajevnih skupnostih. O osnutkih obeh dokumentov so že razpravljali v ponedeljek na skupnem sestanku izvršilnih vodstev občinskih družbenopolitičnih organizacij in delegatov družbenopolitičnega zbora občinske skupščine ter na sredinem in večerajšnjem zasedanju posameznih zborov kranjske občinske skupščine. Javne razprave krajevnih skupnosti bodo trajale skoraj do konca meseca. Danes bo takšna razprava ob 19. uri v zadružnem domu v Žabnici, v nedeljo dopoldne pa bodo razprave v Goričah, Olševku, Kokri, na Trsteniku in v krajevni skupnosti Jošt. Povsod bodo razprave ob 9. uri, razen na Trsteniku, kjer bo ob 7. uri, v Goričah pa ob 10. uri.

Razen tega so na seji sklenili, da bo bodoča občinska konferenca socialistične zveze imela 60 delegatov iz krajevnih organizacij socialistične zveze, občinskih družbenopolitičnih organizacij in drugih organizacij. Na seji so nazadnje imenovali za sekretarja občinske konference SZDL Draga Rozmana, dosedanega sekretarja občinskih konferenc sindikatov.

Nove osnovne organizacije

Ta teden so v kranjski Iskri ustanovili več osnovnih organizacij ZSMS. Najprej so izvolili vodstvo organizacije mladine v TOZD Orodjarna, v naslednjih dneh pa še v temeljnih organizacijah Skupna proizvodnja delov, Merilne naprave, Vzdrževanje in KOP — skupne službe. Na vseh konferencah so sprejeli pravila o delovanju osnovne organizacije in akcijski program za delo v letošnjem letu.

Mladi delavci so se tudi obvezali, da bodo sodelovali pri obravnavi statutov temeljnih organizacij in se vključevali v delo drugih družbenopolitičnih organizacij v tovarni. Veliko pozornosti bodo posvetili tudi kadrovanju delegatov za konferenco ZSMS v organizaciji združenega dela Iskra Kranj.

zunanjepolitični komentar • zunanjepolitični komentar

V Dakru, prestolnici Senegala, se je minuli torek začela velika konferenca nevršenih in drugih držav. Na konferenci, ki bo trajala do sobote in ki sodi v sklop enega najširših mednarodnih dogovarjanj doslej, so osrednja tema surovine. Pravzaprav pomeni le nadaljevanje lanskega izrednega zasedanja generalne skupščine OZN, kjer je tretji svet prvič jasno in glasno zahteval korenito spremembo obstoječih ekonomskih odnosov. Nobenega dvoma namreč ni, da ravno privilegirani položaj Zahoda, največjega porabnika zemeljskih dobrin, zavira hitrejši napredek ostalih celin, osvobojenih politične, nikakor pa ne gospodarske neodvisnosti od »supercivilizacij«. Pri tem so surovine zagotovo ključni problem, saj edine lahko izravnajo krivično nagnjeno tehnično moči in oblasti, skonstruirane v vozliščih severne poloble.

Ena izhodiščnih ugotovitev posveta v Dakru, ki mu prisotvuje tudi jugoslovanska delegacija, je spoznanje, da boj ne bo niti lahek niti kratek, kajti »mogočniki«, odločni branitelji stare pozicije, razpolagajo z zelo učinkovitimi protirožji. Slednja so se dobro obnesla že v nevtralizirani

Surovinska fronta

ranju energetske krize, jeseni 1973 in spomladi 1974, ko sta Amerika in Evropa prek najrazličnejših pritiskov, prek evropskega pospeševanja trgovinske menjave ter prek akcij »miniranja« cen zanje privlačnega blaga skoraj popolnoma onemogočili poskuse nasprotne strani: odkupna tarifa nekaterih barvnih kovin in strateških rud je zaradi sproščanja uskladiščenih rezerv celo padla, podražitve tehničnih izdelkov, strojev in bazičnih industrijskih artiklov, ki zanimajo režime v Aziji, Afriki in Latinski Ameriki, pa so vzpostavile prejšnja nesorazmerja ter

Danes popoldne ob 17. uri se bo sestala komisija za prireditve in kulturo pri občinski konferenci ZSMS Kranj. Pogovarjali se bodo o pripravah na mesec mladosti.

Uro kasneje pa bo posvet predsednikov osnovnih organizacij ZSMS na osnovnih šolah. Na posvetu, ki ga sklicuje občinska konferenca ZSMS Kranj, se bodo pogovarjali o delu mladinskih organizacij v osnovnih šolah in programih za letos.

Radovljica

Radovljica, 6. februarja — Popoldne je bila dvanajsta seja komiteja občinske konference zveze komunistov. Člani so razpravljali o izvajanju sklepov tretje seje centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije in nekaterih vprašanj o uveljavljanju kadrovske politike. Obravnavali so tudi delo in naloge aktivna komunistov neposrednih delavcev.

V torek je bila ustanovna skupščina interesne skupnosti otroškega varstva, danes pa bo ustanovna seja skupščine interesne kulturne skupnosti.

Pri občinski konferenci socialistične zveze se je v sredo zjutraj sestala koordinacijsko-kadrovska komisija, dopoldne pa je bil razgovor z direktorji kmetijskih zadrug, predsedniki zadružnih svetov in predsedniki pašnih odborov.

Škofja Loka

Občinska konferenca SZDL Škofja Loka je sklicala v sredo v Škofji Loki posvet za vse predsednike krajevnih organizacij SZDL s škofjeloškega področja. Prisotni so se na njem dogovorili za enotno vodenje vseh predvolilnih priprav ter izvedbo konferenc krajevnih organizacij SZDL. Za predsednike krajevnih organizacij iz Poljanske doline je bil podoben posvet včeraj v Gorenji vasi, za predsednike iz Selške doline pa bo danes ob 16. uri v Železnikih.

V ponedeljek ob 16. uri bo v sejni dvorani občinske skupščine v Škofji Loki 4. seja občinske konference ZK Škofja Loka. Seja bi morala biti že pretekli ponedeljek, vendar je bila zaradi nesklepčnosti preložena. Dnevni red ostane nespremenjen.

V sredo, 5. februarja, je bila v Škofji Loki redna seja izvršnega odbora občinske zveze društva prijateljev mladine. Člani odbora so se na njej dogovorili o sodelovanju v Jugoslovanskih pionirskih igrah, dali so pripombe in predloge na program celodnevne šole ter se dogovorili o ustanovitvi društev prijateljev mladine še v nekaterih krajih v občini.

Tržič

Na komiteju občinske konference ZKS v Tržiču je bilo včeraj posvetovanje sekretarjev osnovnih organizacij ZK iz krajevnih skupnosti, na katerem so najprej razpravljali in se dogovarjali o kadrovskih vprašanjih v občinski organizaciji SZDL. V razpravi so sodelovali tudi predsedniki krajevnih organizacij SZDL. Sledila je razprava o lanskem finančnem poslovanju komiteja in finančnem programu za letos, sekretarji pa so nato obravnavali tudi letošnji delovni program komiteja in konference ZKS.

Danes popoldne bo v veliki dvorani občinske skupščine Tržič razgovor, na katerega so povabljeni predsedniki krajevnih organizacij SZDL, krajevnih skupnosti ter vodje delegacij v krajevnih skupnostih. Na dnevnem redu je razprava o delovanju novega skupščinskega sistema, dogovarjanje o statutarni ureditvi in povezovanju krajevnih skupnosti ter obravnava osnutka letošnjega proračuna in programa negospodarskih investicij.

Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor občinske skupščine Tržič sta se na ločenih sejah sestala pretekli teden. Predsednik Karel Pečnik pa je sklical za torek, 11. februarja, sejo zbora krajevnih skupnosti. Delegati bodo razpravljali o odloku o določitvi števila sodnikov splošnega sodišča združenega dela v Kranju, volili sodnike ter razpravljali o samoupravnih sporazumih o ustanovitvi občinske interesne skupnosti za socialno skrbstvo in raziskovalne skupnosti občine. Na dnevnem redu so tudi delegatska vprašanja.

povzročile, da je višje izdatke za energijo namesto kupca spet pokrtil prodajalec.

A žal gornji ping-pong med »mólnimi kravami« in potrošniki ne prizadene vseh članov svetovne skupnosti v enaki meri. Najkrajši konec slej ko prej potegnejo najmanj krivi, ki ne pripadajo nobenemu od obeh vojskujočih se »klubov«. Nerazviti jim pravimo. Njihov obstoj in beg iz zaostalosti sta odvisna od intenzivnosti gradnje produkcijskih sredstev in z rastjo družbenega standarda v najširšem smislu besede, v čemer so precej podobni, recimo, Iraku in Saudski Arabiji. Toda Irak in Saudska Arabija imata petrolej. Lahko ga »pretapljata« v karkoli — bodisi v tanke, bodisi v atomske reaktorje, dragocene aparature, ladje, avtomobile, premične bolnišnice ali kar cele tovarne. In kaj naj bi ponudili bogatim v zameno nerazviti? Še samim primanjkuje nafte in jo morajo uvažati — kot morajo uvažati umetna gnojila, tehnologijo, znanost... Vedno teže plačujejo, saj finančni manevri zahodnjakov ponavadi najprej udarijo prav najrevnejše. Kje torej tiči rešitev?

Odgovor je na dlani: v skupni fronti, v enotnem, organiziranem delu. Proizvajalke surovin so pripravljene nuditi določene olajšave državam, ki zavračajo imperialistično taktiko. Zanje ne bi veljale omejitve v količini in tarifah pošiljk. Kajpak ne bo šlo brez protiuslug, h katerim bržkone pristojeva tudi podpis sporazuma o vzajemni pomoči v primeru napovedane »kazenske intervencije« čet ZDA. Vendar debate okoli vznemirljivih novoletnih groženj ministra Kissingerja ni v uradnem programu posvetovanj. Pač pa okvirni dokument posebne medvladne komisije, nekakšno vodilo konference ter v isti sapi osnutek strateškega načrta za jesensko zasedanje OZN, kot poglavitvo nalogo navaja tri stvari: osnovanje zalog najvažnejših vrst surovin pod mednarodnim nadzorstvom, ustanovitev agencije, ki bi v ta

namen zbiral sredstva in odločala, kdo in kdaj je potreben pomoči, ter sestavljanje lestvice kompromisnih cen, dovolj visokih, da bodo izvoznicam zagotavljale zadosten dotok denarja, namenjenega vlaganju v obči napredek, a obenem ne povzročale veriznih podražitev nepogrešljivih industrijskih proizvodov.

Projekt ni neizvedljiv — dasiravno bi ga bilo mogoče realizirati samo ob tesnem sodelovanju razvitih. Razen tega zahteva odločen obračun z najhujšimi protagonisti neokolonializma in roparske politike, z multinacionalnimi družbami. Kot polip so, polip, zažrt v gospodarske mehanizme desetih, petnajstih, dvajsetih dežel hkrati. Po ocenah revije Time kontrolirajo vsaj 30 odstotkov nahajališč in malone 50 odstotkov prodaje nafte, železa, kroma, bakra, cinka, mangana, titana, molibdena, wolframa, zlata in srebra v predelih zunaj vzhodnega bloka. Profit, ki se steka v njihove blagajne, dosega vrtočlave vsote in je plod umetno vzdrževanega prepada med proizvodno in tržno ceno. Mreža kopov in vrtin pod nadzorstvom raznih »kompanij« prepreza polovico zemeljske obale, zaradi česar so praktično neranljive. Posamezne radikalno usmerjene vlade jim z nacionalizacijo virov naravnih dobrin sicer lahko kljubujejo, ampak učinek bo prejkone minimalen, tveganje pa ogromno; razjarjeni giganti so sposobni organizirati blokado dežele, sposobni so izvajati diverzije, »ustvariti« opozicijo, podkupiti armado, sprožiti nered, stavke, zastoje in demonstracije, kar pelje naravnost v puč oziroma nasilno zrušitev obstoječega sistema. Čilska drama, domnevajo, je v mnogočem maslo telefonskega imperija ITT, dovolj vplivnega, da mu podlega tudi ljudje v ameriški administraciji in v CIA.

Multinacionalnim grupacijam bo mogoče uspešno stopiti na prste edino z usklajeno, vzporedno akcijo večine »žrtev«. Povezovanje, imperativ časa, torej prinaša mnogotere koristi.

Na komiteju občinske konference ZKS v Tržiču je bilo včeraj posvetovanje sekretarjev osnovnih organizacij ZK iz krajevnih skupnosti, na katerem so najprej razpravljali in se dogovarjali o kadrovskih vprašanjih v občinski organizaciji SZDL. V razpravi so sodelovali tudi predsedniki krajevnih organizacij SZDL. Sledila je razprava o lanskem finančnem poslovanju komiteja in finančnem programu za letos, sekretarji pa so nato obravnavali tudi letošnji delovni program komiteja in konference ZKS.

Danes popoldne bo v veliki dvorani občinske skupščine Tržič razgovor, na katerega so povabljeni predsedniki krajevnih organizacij SZDL, krajevnih skupnosti ter vodje delegacij v krajevnih skupnostih. Na dnevnem redu je razprava o delovanju novega skupščinskega sistema, dogovarjanje o statutarni ureditvi in povezovanju krajevnih skupnosti ter obravnava osnutka letošnjega proračuna in programa negospodarskih investicij.

Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor občinske skupščine Tržič sta se na ločenih sejah sestala pretekli teden. Predsednik Karel Pečnik pa je sklical za torek, 11. februarja, sejo zbora krajevnih skupnosti. Delegati bodo razpravljali o odloku o določitvi števila sodnikov splošnega sodišča združenega dela v Kranju, volili sodnike ter razpravljali o samoupravnih sporazumih o ustanovitvi občinske interesne skupnosti za socialno skrbstvo in raziskovalne skupnosti občine. Na dnevnem redu so tudi delegatska vprašanja.

Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor občinske skupščine Tržič sta se na ločenih sejah sestala pretekli teden. Predsednik Karel Pečnik pa je sklical za torek, 11. februarja, sejo zbora krajevnih skupnosti. Delegati bodo razpravljali o odloku o določitvi števila sodnikov splošnega sodišča združenega dela v Kranju, volili sodnike ter razpravljali o samoupravnih sporazumih o ustanovitvi občinske interesne skupnosti za socialno skrbstvo in raziskovalne skupnosti občine. Na dnevnem redu so tudi delegatska vprašanja.

Zbor združenega dela in družbenopolitični zbor občinske skupščine Tržič sta se na ločenih sejah sestala pretekli teden. Predsednik Karel Pečnik pa je sklical za torek, 11. februarja, sejo zbora krajevnih skupnosti. Delegati bodo razpravljali o odloku o določitvi števila sodnikov splošnega sodišča združenega dela v Kranju, volili sodnike ter razpravljali o samoupravnih sporazumih o ustanovitvi občinske interesne skupnosti za socialno skrbstvo in raziskovalne skupnosti občine. Na dnevnem redu so tudi delegatska vprašanja.

Kranjska podružnica Ljubljanske banke je v sredo v novem prizidku samškega doma v Stražišču odprla novo ekspozituro. Občani bodo v njej lahko ulagali in dvigovali prihranjeni denar in opravili druge bančne posle (potrošniška posojila in podobno). Nova ekspozitura je odprta vsak dan ob 6.30 do 12. ure razen ob sobotah, ob sredah pa od 6.30 do 16.30. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Poudarjena preventivna dejavnost

V ponedeljek popoldne se je v Kranju sestala na svoji prvi seji ustanovna skupščina socialnega skrbstva občine Kranj, ki bo nadaljevala delo na področju socialnega skrbstva kot že njena predhodnica konferenca za socialno delo. Delegati so za predsednico skupščine izvolili Mijo Artačevo, za predsednico zbora uporabnikov Jenko Zinko, za predsednico zbora proizvajalcev Evo Grašič in za predsednika izvršnega odbora Petra Starca.

Pred skupščino socialnega skrbstva stoje že v februarju pomembne naloge, ki so zapisane v programu za letošnje leto, še prej pa mora sprejeti svoj statut in pa sodelovati pri ustanavljanju občinske interesne skupnosti socialnega varstva.

Program socialnega skrbstva v občini je pripravil Center za socialno delo Kranj, skupščina socialnega skrbstva pa ga je potrdila. Posebna pozornost na preventivnem področju socialnega skrbstva bo veljala socialni varnosti občanov v delovnih organizacijah. V občini se namreč v sredini velikih in manjših delovnih organizacijah socialno delo še ni uveljavilo tako kot v največjih organizacijah, čeprav so problemi vsakogar povsod. Zatorej naj bi se ustanovile socialne službe v organizacijah združenega dela, ki imajo več kot 500 zaposlenih.

Socialna služba na osnovniholah v občini že dobro deluje, poskrbeti pa bi bilo treba, da bi se našlo mesto

za socialnega delavca tudi na srednjiholah.

Tretje področje, na katerega naj bi se v bodoče usmerjalo več pozornosti, pa so krajevne skupnosti. V kranjski občini to sicer ni novost, saj o socialnem delu v krajevnih skupnostih govori že pred leti sprejeti program socialne politike, vendar pa je vse bolj jasno, da sedanje komisije za socialna vprašanja tolikšnega dela ne bodo zmogle. Rešitev bi bila v ustanavljanju enotnih interesnih skupnosti socialnega skrbstva predvsem v večjih krajevnih skupnostih.

Kljub tako velikemu poudarku na preventivi, kot jo predvideva program za leto, pa kurativa seveda ni zanemarjena, celo nasprotno, razširjena je; obeta se predvsem pri varstvu otrok in družine nekaj novosti predvsem v rejništvu, pri varstvu otrok z vedenjskimi in osebnostnimi motnjami in drugo. Podroben program je izdelan tudi za varstvo ostarelih, kjer se predlaga tudi precej novih oblik varstva kot je ustanovitev dispanzerja za geriatrijo, vse sile pa bi bilo treba skupaj s krajevnimi skupnostmi usmeriti v organizacijo soseske pomoči, ki doslej nikakor ni mogla zaživeti.

Vprašanje financiranja takega programa pa je za zdaj še odprto, čeprav je predlog finančnega načrta že pripravljen in predvideva za 32 odstotkov več sredstev za socialno skrbstvo v letošnjem letu.

L. M.

**Veletrgovsko podjetje
Kokra Kranj**

razglašča za potrebe
TOZD Engro
tri prosta mesta,

kjer želi pridobiti dva delavca in eno delavko za pomožna dela v skladišču na debelo.

Prijave sprejema in daje pojasnila kadroviski oddelk podjetja, 64001 Kranj, Poštna ul. 1, 15 dni po objavi razglašča.

Na podlagi pravilnika o podeljevanju občinskega priznanja OF slovenskega naroda, Žirija za podeljevanje priznanj OF pri Občinski konferenci SZDL Škofja Loka

OBJAVLJA

pogoje in rok za predlaganje kandidatov za podelitev občinskih priznanj OF leta 1975

Priznanja se bodo podelila ob obletnici ustanovitve OF v letu 1975 za slušnim organizacijam in posameznikom, ki so s svojim delom, posamezniki pa tudi z drugimi osebnimi kvalitetami dosegli uspehe trajnejšega pomena pri razvijanju in uveljavljanju socialističnega družbenopolitičnega in samoupravnega sistema in odnosov, zlasti pa za dosežke, ki pospešujejo neposredno uveljavljanje občanov in delovnih ljudi na vseh področjih družbenega življenja. Upoštevali se bodo zlasti tisti, ki prostovoljno opravljajo družbeno delo in izstopajo s svojo prizadevanostjo, požrtvovalnostjo in delovnimi uspehi v svojem delovnem okolju. Še posebej pa tisti, glede na to, da praznujemo 30-letnico osvoboditve, ki so s svojim delom med narodnoosvobodilno borbo in v povojni graditvi prispevali k razvoju socialističnega samoupravnega sistema.

Predloge za podelitev priznanj lahko podajo organizacije SZDL, delovne in druge organizacije, samoupravne skupnosti, njihovi organi in posamezni občani.

Predlogi morajo vsebovati osebne podatke in utemeljitev razlogov, zaradi katerih naj kandidati prejmejo priznanje OF za leto 1975.

Rok za prijavo je 15. marec 1975. Kasnejših predlogov žirija ne bo upoštevala.

Predloge sprejema Žirija za podeljevanje priznanj OF pri občinski konferenci SZDL Škofja Loka

Poostrena kontrola nad šušmarstvom

Tako obrtni zakon kot odlok kranjske občinske skupščine dopuščata, da se občani v popoldanskem času ukvarjajo z obrtno dejavnostjo kot postranskim poklicem oziroma s tako imenovano popoldansko ali storitveno obrtjo. Vendar oba predpisa pravita, da morajo takšno dejavnost najprej prijaviti in potem od tako ustvarjenega dohodka plačati tudi prispevke. Le-ti so takšni, da posameznika še vedno spodbujajo k opravljanju obrtne dejavnosti. Z drugimi besedami povedano, davek ni tolikšen, da se občani, ki se odloči za takšno dejavnost, le-ta ne bi splačala.

Predpisa o predhodni prijavitvi obrtne dejavnosti kot postranski poklic pa ne gre razumeti le kot dolžnost za plačilo davka, marveč kot normativ, ki naj zagotovi na področju obrti določen red. Kdor se namreč odloči za opravljanje popoldanske obrti, se hkrati obveže, da bo poleg prispevka od dohodka moral takšno dejavnost tudi dokaj redno opravljati vsaj določen čas. Zakaj? Preprosto zato, ker se mu sicer takšna dejavnost najbrž ne bo splačala.

V vsakdanjem življenju smo v zadnjem času priča, da se kar precej občanov ukvarja z različnimi dejavnostmi kot postranskim poklicem, vendar opravljanje takšnih dejavnosti ne prijavljajo na občini. Takšni, šušmarji imenovani, zaračunavajo svoje storitve po cenah, ki jih imajo redne obrtne delavnice ali posamezniki. Obveznosti oziroma prispevkov pa seveda ne plačujejo. Kranjska tržna inšpekcija je konec minulega leta v krajski akciji odkrila precej šušmarjev. Proti vsem bo seveda ustrezno ukrepala.

Doslej je bila praksa, da je občan, ki ga je inšpekcija odkrila, da se ukvarja s šušmarstvom, moral pred sodnika za prekrške. Kazni za takšen prekršek znašajo do 10.000 novih dinarjev. Zdaj pa bo praksa pri odkrivanju šušmarjev drugačna. Inšpekcija bo lahko predlagala sodniku za prekrške, da se občanu poleg odmerjene kazni (do 10.000 novih dinarjev) odvzame tudi dohodek oziroma premoženje, ki si ga je pridobil s šušmarstvom oziroma z opravljanjem neprijavljene obrtne dejavnosti. Za to so se v Kranju odločili, ker so ugotovili, da se je zaradi pomanjkanja nekaterih obrtnih dejavnosti in zaradi precejšnjih potreb po različnih storitvah, šušmarstvo precej razbohotilo. Sklenili so tudi, da bodo letos sistematično okrepili kontrolo nad opravljanjem neprijavljene obrtne oziroma storitvene dejavnosti in proti vsakemu kršilcu ostro ukrepali. Skratka, sleherni, ki ga bodo odkrili, bo lahko že prvi hip sam ugotovil, da se mu kakršnakoli neprijavljena obrtna ali storitvena dejavnost ne izplača.

A. Žalar

Akcija se mora skleniti ob zaključnih računih

Na sredini seji gorenjskega koordinacijskega odbora za pomoč Kozjanskemu so govorili o zbiranju pomoči, gradnji šole v Šmarju pri Jelšah in o načrtih za odpravljanje škode

Po podatkih službe družbenega knjigovodstva so delovni ljudje na Gorenjskem do konca januarja zbrali za pomoč Kozjanskemu, ki ga je junija prizadel potres, 16.396.000 dinarjev. Akcije se je udeležilo približno 90 odstotkov delovnih organizacij, in sicer prvega kroga več kot drugega. Od zbranega denarja so v republiški sklad za pomoč Kozjanskemu odvedli 8.500.000 dinarjev. 2.260.000 dinarjev pa so namenili za začetna dela pri gradnji druge faze osnovne šole v Šmarju pri Jelšah. Trenutno gorenjski koordinacijski odbor razpolaga s 5.250.000 dinarji.

Na Jenicah so se akciji odzvale skoraj vse delovne organizacije. Njihovi prispevki pa niso bili vedno tako visoki kot so pričakovali. Akcija zbiranja pomoči tudi še ni končana pri kmetih in obrtnikih. Denar so že prispevali kmetje iz Planice, Podkorena in Kranjske gore ter približno polovica upokojenec.

Podobno ugotavljajo tudi v radovljiški občini, kjer se je drugi krog akcije sklenil konec preteklega meseca. Odzvala se ni Opekarna iz Dvorske vasi, ki je lani poslovala z izgubo. LIP Bled pa je namesto denarja ponudil zidake.

V Trzihu je druga akcija uspela slabše kot prva. Posebno je bil odziv slab v podjetjih, ki imajo sedež zunaj občine. Tudi v škofješki občini akcija še ni končana. Večina delovnih organizacij je že delalo po dve prosti soboti za Kozjansko, denarja pa še niso nakazale. Obljubljajo, da bodo enodnevni zaslužek poslali v sklad ob obračunu osebnih dohodkov za januar.

Na podlagi teh ugotovitev je koordinacijski odbor sprejel sklep, naj občinski štabi za pomoč potresnim območjem ocenijo, kako je zbiranje pomoči potekalo v posameznih občinah in natančno ugotovijo, katere delovne organizacije se akciji solidarnosti s Kozjanskimi niso priključile. Poskrbeti morajo tudi za zbiranje pomoči med kmeti in obrtniki in storiti vse, da bo akcija sklenjena najkasneje ob zaključnih računih.

Gorenjska bo v Šmarju pri Jelšah zgradila drugo fazo osnovne šole, in sicer več učilnic, telovadnico in pripadajoče pomožne objekte. Uredila bo tudi zunanost šole, vendar le toliko kot je potrebno za dejavnost šole. Naložba bo znašala približno 10 milijonov dinarjev. Pripravljalna dela so se že začela in bodo za nemoten potek del takoj nakazali šoli ves denar, s katerim razpolaga koordinacijski odbor.

Koordinacijski odbor je razpravljal tudi o delu, ki so ga na Kozjanskem opravili gorenjski gradbeni delavci. Skupina gradbincev, ki so jo sestavljali delavci Projekta, Gradisa z Jesenic, Gorenjca iz Radovljice, Save z Jesenic, Tehnika iz Škofje Loke in SGP iz Trzicha, je postavila 14 hiš, 9 jih še gradijo, 26 hiš pa so obnovili. Vrednost del je znašala 3.441.000 dinarjev.

Za letošnji mesec pripravila Šmarje še ta mesec pripravila program gradnje in obnove hiš. Prednost bodo imeli občani, ki so še v zasilnih bivališčih oziroma so njihove hiše predvidene za rušenje.

L. Bogataj

Pred podpisom najprej široka razprava

Na sredini seji vseh zborov radovljiške občinske skupščine je bila podana informacija o glavnih značilnostih predloga družbenega dogovora o razporejanju dohodka, osebnih dohodkov in nekaterih drugih prejemkov ter o gibanju, obsegu in strukturi skupne porabe v letu 1975. Ta dogovor naj bi v Sloveniji za letošnje podpisali republiški izvršni svet, republiška konferenca SZDL in sindikati, gospodarska zbornica in republiške samoupravne skupnosti. V imenu občin pa bi ga podpisali izvršni sveti občinskih skupščin.

Nekdo od delegatov je povedal, da se mu takšen postopek miho rečeno zdi nemogoč. »Kje je torej tista svobodna menjava dela med proizvodnjo in družbeno nadgradnjo, ki je zapisana v ustavi?«, je dejal. Gre za sredstva, ki jih bo prispevalo gospodarstvo in prav je da so ljudje o tem vsaj obveščeni.

Čeprav bodo o predlogu družbenega dogovora še razpravljali, so že na sredini seji ugotavljali, da bo po sedaj predlaganih stopnjah denarja za skupno porabo v občini premalo. Ugotavljajo, da je lanska stopnja v občini znašala 6,30 odstotka, letošnja pa bo po predvidevanjih 6,08, čeprav bo gospodarstvo letos prispevalo več kot lani (lani 29,32 odstotka, letos 29,60 odstotka). Razlika gre torej na račun povečanega dohodka za republiške skupnosti oziroma družbeno dejavnost na republiški ravni. Tako je bila izrečena konkretna pripomba, da je najbrž stopnja za republiško kulturno skupnost previsoka (njenegega programa žal ne poznajo) in bi morala biti enaka lanski.

Kakorkoli že, o predlogu družbenega dogovora bodo zdaj po sklepu občinske skupščine najprej razpravljali v delovnih organizacijah. Spretno pa bodo potekale razprave tudi v drugih organih. Pred podpisom družbenega dogovora pa se bo, če bo potrebno, sestala na izredni seji zbor združenega dela občinske skupščine in odločil o pooblastilu izvršnemu svetu občinske skupščine za podpis takšnega družbenega dogovora.

A. Žalar

Splošno gradbeno podjetje Projekt iz Kranja gradi v novem stanovanjskem naselju na Planini samopostrežno trgovino z bifejem in mesnico. Trgovina bo odprta predvidoma marca letos. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Bombažna predilnica in tkalnica Trzič

Na podlagi 6. in 7. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu objavljamo prosto delovno mesto v počitniškem domu v Poreču za letno sezono 1975

upravnika počitniškega doma

Pogoji: srednja strokovna izobrazba s 5-letno prakso na vodstvenih delovnih mestih organizacijske, vodstvene in komunikacijske sposobnosti

Interesenti naj pošljejo pismene prijave v kadroviski družbeni sektor do vključno 12. februarja 1975. Prijavi je treba priložiti dokumente o izpolnjevanju zahtevanih pogojev. Potrebne informacije dobite v kadroviski družbeni sektorju podjetja.

Pred sklepanjem besedo družbenopolitičnim organizacijam

Družbenopolitični zbor občinske skupščine Trzič je na zadnji seji razpravljal o spremembi odloka o ukrepih družbene kontrole cen in pristojnosti občine. Zboru v pretresu je predlagal izvršni svet skupščine, zavedajoč se velike odgovornosti, ki bi jo sprejel z uveljavitvijo odloka. Zaradi poredkejšega sestajanja zborov občinske skupščine je namreč izvršni svet predlagal, da bi samostojno odločal o cenah nekaterih najpomembnejših življenjskih potrebščin, v pristojnosti skupščine pa bi bile še naprej cene v mestnem potniškem prometu, stanarinah in najemnine.

Zaradi pomembnosti odloka je družbenopolitični zbor končno sklepanje odložil. Sicer so se delegati načelno ogreli za takšno možnost, vendar so menili, da so nujna posvetovanja z družbenopolitičnimi organizacijami.

-jk

Vse bo odvisno od gospodarjenja

V kranjski občini se začnajo javne razprave o letošnjem družbenem načrtu in proračunu, ki bodo trajale do konca meseca — Večja vloga delegatov, dinamičnejša rast proizvodnje ob manjšem povečanju zaposlenih, umirjene investicije, usklajena poraba — Financiranje krajevnih skupnosti in komunale še vedno iz proračuna — Oblikovanje srednjeročnega programa

Kranjska občina je minulo leto zabeležila precejšnjo družbeno preobrazbo na vseh področjih. Delovne organizacije so se organizirale po novih ustavnih načelih, uspešne so bile spomladanske in jesenske volitve, proti koncu leta pa so potekale priprave na ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti, ki se prav zdaj konstituirajo. Pomemben premik je bil napravljen tudi na področju delitve dohodka oziroma pri dogovarjanju za razdelitev dohodka na splošno in skupno porabo. Za gospodarjenje v občini so značilne tri ugotovitve. Zaradi igre cen, če tako imenujemo nepričakovano visoke podražitve na domačem in tujem trgu, je tako imenovana akumulacija v podjetjih zelo padla. Število zaposlenih se je povečalo za dobrih pet odstotkov, kar je najbrž precej preveč, če vemo, da vsak na novo zaposlen celotno družbeno skupnost precej stane. In prvič po nekaj letih se je zgodilo, da so nakatere delovne organizacije končale poslovno leto z izgubo. V kranjski občini tega doslej niso bili vajeni.

KAKO BO LETOS?

Kar zadeva gospodarjenje bi torej lahko ugotovili, da lansko leto ni bilo ne vem kako uspešno, kljub precejšnji rasti proizvodnje. Načrtovalci družbenega razvoja za leto so se tako znašli v precej neprijetnem položaju. Lanske rezultate je namreč treba upoštevati pri letošnjem planiranju. Te dni se v občini začne javna razprava o osnutku družbenega načrta in proračuna za leto in bo trajala v krajevnih skupnostih tja do konca meseca. V marcu bodo predloge in mnenja usklajevali, konec prihodnjega meseca pa naj bi skupščina sprejela oba dokumenta.

Za oba osnutka dokumentov, ki bosta zdaj v najširšem pretresu, velja ugotovitev, da sta narejena še po tako imenovani stari metodologiji. Ne vključujeta ali le delno upoštevata programe krajevnih skupnosti, interesnih skupnosti in temeljnih organizacij združenega dela. Planiranje v občini namreč še vedno ni dovolj razvito, zato sta osnutki družbenega načrta in proračuna bolj delo strokovnih služb. V prihodnje bo prav na tem področju treba čimprej narediti korak naprej in planiranje drugače samoupravno zastaviti.

DINAMIČNEJŠA RAST PROIZVODNJE...

Na področju gospodarjenja je družbeni načrt letos jasno začrtan. S povečano produktivnostjo bo treba zagotoviti dinamičnejšo rast, vendar ne s tolikšnim povečanjem števila zaposlenih kot v minulih letih. Število zaposlenih naj bi se letos povečalo za okrog 4 odstotke, kar je še vedno precej visoka planska postavka, vendar pa bo v prihodnjem srednjeročnem obdobju treba težiti, da bi se približali letni stopnji povečanja zaposlenih na okrog 2 odstotka. Lani smo bili priča okrog milijardi investicij. Letos naj bi se investicijska rast umirila. Končan naj bi bil le začrtan projekt Iskre in investicija v tovarno umetnega usnja Sava. Poleg omenjenih dveh večjih investicij velja morda omeniti še gradnjo skladišč v Naklem, izgradnjo Merkurjevih skladišč in trgovine na Primorskem ter rekonstrukcijo farme v Hrastjuh.

Glavna naloga, ki čaka občinsko skupnost v letu 1975, pa je uresničevanje ustave. Gre za postopno uveljavitev združenega dela, ki naj postane dejansko upravljavec nad sredstvi. Razvijati bo treba delegatski sistem in v skupščinski delovanje ter odločanje vključiti samoupravne interesne skupnosti, ki predstavljajo četrti zbor občinske skupščine. Letos bo treba materialno opredeliti tudi vlogo in pomen krajevnih skupnosti, za katere ta hip še vedno ni jasno, kako naj bi se po novem financirale. Upajmo, da bo glede tega vsaj osnovni koncept prineslo slovensko posvetovanje, ki bo 20. februarja. Med konkretnimi nalogami velja nazadnje omeniti še prizadevanje za čvrstše povezovanje gospodarstva. Speljati bo treba začete dogovore o združevanju agroživilskega področja, tekstilne panoge, urbanizma in projektiranja in nekaterih drugih terciarnih dejavnosti.

Na področju družbene dejavnosti pa bi lahko ugotovili, da je minulo leto pomenilo nekakšen zaključek na področju izgradnje šol in vrtcev. Letos bo treba program dokončno uresničiti, potem pa naj bi se gradnja na tem področju malo umirila.

SPLOŠNA IN SKUPNA PORABA

Velike težave so imeli doslej načrtovalci družbenega načrta in proračuna za leto pri predvidenih okvirih za splošno in skupno porabo. Splošna poraba naj bi letos znašala 22 do 23 odstotkov od rasti družbenega proizvoda. To je malo in morda celo manj kot lani, če vemo, da je za leto predviden porast cen v republiki Sloveniji za 23 odstotkov. Po eni strani bo zato treba splošno porabo skrbno, po drugi strani pa izključiti iz nje vse tisto, kar ne sodi vanjo. Po sedanjem predlogu je predvideno, da bi denar iz splošne porabe zagotovili le za funkcioniranje občine oziroma državne uprave, pravosodja in milice. Zaradi neurejenih sistemskih rešitev pa bo še vedno treba deloma obdržati v splošni porabi financiranje komunale dejavnosti in dejavnosti krajevnih skupnosti.

Na področju skupne porabe težave ne bodo nič manjše. Na podlagi medrepubliškega dogovora je predvideno, da bi bila v Sloveniji sredstva za skupno porabo (šolstvo, kultura, zdravstvo itd.) za 15 odstotkov manjša od rasti družbenega proizvoda. (V nekaterih drugih republikah pa naj bi bila celo za 25 odstotkov manjša). Sedanja merila, ki pa še niso povsem dokončna, so za kranjsko občino zelo neugodna. Pri domala vseh interesnih skupnostih bo kot kaže treba dejavnost skrbno v primerjavi z minulim letom.

OBLIKOVANJE SREDNJEROČNEGA PROGRAMA

Konec minulega leta je pomenil hkrati tudi konec srednjeročnega programa za minulo petletno obdobje. Groba ocena kaže, da je bil minuli srednjeročni načrt na domala vseh področjih močno presežen; v glavnem zaradi izredno hitre rasti cen.

V sedanjih javnih razpravah bi bilo treba v grobih obrisih začrtati tudi razvoj v prihodnjih petih letih. Po mnenju izvršnega sveta občinske skupščine čaka kranjsko občinsko skupnost vrsta nalog. Nedvomno sodi na prvo mesto uresničevanje ustave in razvijanje samouprav-

ljanja tako v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnostih. Na gospodarskem področju bi bilo treba preusmeriti politiko investiranja, in sicer tako, da bi ob manjši rasti zaposlenih dosegali visoko produktivnost. V zadnjih letih je močno zaostal razvoj trgovine. Zato bi bilo treba tovrstne investicije v prihodnjem obdobju pospešiti. Precejšnje naloge čakajo na področju urbanizacije. Treba je sprejeti urbanistični program občine, urbanistični načrt mesta Kranja ter urbanistične in zazidalne načrte za posamezna naselja v občini. Razen tega bo treba razviti urbanistično in projektantsko službo ter urbanistično inšpekcijo. V predlogu, ki ga daje izvršni svet v razpravo, je predvidena tudi gradnja rekreativnih objektov. V minulem obdobju, razen zgrajenih telovadnic pri šolah, za masovno rekreacijo praktično ni bilo nič narejenega. Na področju šolstva in varstva, kjer je bilo v zadnjih desetih letih narejeno največ, pa bo treba bolj umirjeno z gradnjo nadaljevati. Tik pred vrati so namreč težave zaradi šole na Planini. Poleg tega pa čaka na rešitev še srednje in visoko šolstvo v občini.

Na ponedeljkovem posvetu izvršilnih organov družbenopolitičnih organizacij in delegatov družbenopolitičnega zbora občinske skupščine so tako grobo zasnovan predlogi. Opozorili pa so, naj si izvršni svet prizadeva, da se čimprej sistemsko reši tudi financiranje komunale dejavnosti in krajevnih skupnosti. Za vse glavne začrtane naloge pa je treba izdelati konkretne programe.

Razprava, ki se torej začne, glede na trenutne materialne možnosti in sposobnosti najbrž ne bo lahka. Nekdo na ponedeljkovem skupnem sestanku v Kranju je menil, da se od tako začrtanih osnutkov dokumentov na koncu ob sprejemu ne bo dalo kaj posebno sprejeti. Težava je v tem, da je denarja premalo in če bo nekdo hotel več, bi drugi zato dobil manj. Vse skupaj bo namreč odvisno od gospodarjenja. Z drugimi besedami to pomeni (čeprav je lažje napisati kot pa razumeti in uresničiti), da bo leto 1975 leto, ko bo treba na vseh področjih močno varčevati in omejiti tako splošno kot skupno porabo ter hkrati povečati produktivnost oziroma okrepi gospodarstvo.

A. Zalar

Presekani ekonomski vozeli

Sredi minulega meseca je radovljiska občinska skupščina na izredni seji sprejela odlok o zazidalnem načrtu centralnega turističnega področja Bleda, ki je razdeljen v tri tako imenovane cone, in odlok o zazidalnem načrtu za prvo cono. Ko smo poročali s te seje, smo v naslovu zapisali Zelena luč za Park hotel. Drugače povedano je bila dejansko ta seja sklicana zaradi rušenja in gradnje Park hotela na Bledu. V pripravah za gradnjo tega hotela, ki so trajale nekaj let, se je namreč nazadnje vozeli tako zapletel, da je bila odločitev potrebna čimprej.

Občinska skupščina je na tej seji sprejela oba zazidalna načrta. Med javno razgrnitvijo osnutkov je bilo več pripomb, mnenj, nasprotujočih si stališč in predlogov. Uglušena so bila na isto temo: varstvo okolja in jezera. Vendar pa bi vsa stališča lahko razdelili nekako v dve glavni skupini. Ena se je zavzemala, da bi moralo biti v prihodnje turistično središče Bleda precej odmaknjeno od obale, za tako imenovano naravno kotanjo, ki gravitira k jezeru. Ta skupina je hkrati menila, da že obstoječi objekti močno onesnažujejo jezero in da pred leti zgrajeni hotel popolnoma kvari panoramo. Druga skupina, če jo tako imenujemo, pa je ugotavljala, da bi takšen načrt nedvomno pri uresničevanju pripomogel zaradi sporednega urejanja komunalnih naprav k sanaciji Blejskega jezera oziroma sedanjega stanja. Njihovo stališče je bilo podkrepljeno tudi z ekonomsko perspektivo turističnega razvoja Bleda.

Najprej je kazalo, da bodo skušali najti nekakšno kompromisno rešitev. Tako je bilo predvideno, da bi Kazino, ki je bila že doslej sestavni del Park hotela, porušili. Razprava je takšno stališče in predlog zavrnila. Preurejena Kazina naj bi bila tudi v prihodnje sestavni del novega Park hotela. Drugi predlog pa je bil, da bi bil novi Park hotel za dve etaži nižji in da bi bila potrebna drugačna rešitev fasade in podobno. Skupščina je potem z glasovanjem naredila takle konec: »Kazina ostane, vendar jo je treba preurediti; sedanji Park hotel porušiti, na istem mestu zgraditi novega, takšnega kot je bilo predvideno v projektu.«

Prav gotovo ne gre ponovno pogrevati tega problema. Vendar je res, da nekakšna tiha bitka med takšnimi in drugačnimi stališči, kljub verifikaciji na skupščini, še vedno traja. Vsekakor je treba priznati, da je Bled s svojimi naravnimi lepotami zelo zanimivo področje za širšo, ne le za ožjo skupnost. Vendar je vprašanje, kaj se da v danem položaju narediti.

Kolektiv dosedanjega Park hotela se je nekaj let ne le z razpravami, ampak tudi finančno zavzemal za preureditev starega in kasneje za gradnjo novega hotela. Razprava o tem so bile znane tudi širšemu krogu. Tako na Bledu kot v širšem merilu je bilo podprto takšno stališče z željo in ugotovitvijo, da ima Bled premalo hotelskih postelj. Investitor za gradnjo novega hotela je tako v priprave vložil že blizu milijardo starih dinarjev. (Spremembe projekta in čakanje bi sredstva še povečala).

Nekateri so nazadnje menili, da bi morali izgradnjo novega Park hotela, lokacijo in videz še temeljito preučiti ali drugače povedano, pustiti časi časa. Nekdo, ki se ni strinjal s sedanjim projektom, je v pripombah zapisal, da si blejski turizem s takšnim načrtom žaga vejo, na kateri sedi. Recimo, da bo čas pokazal, da so imeli v razpravah delno prav zagovorniki enega in drugega projekta. Nekdo na seji skupščine je pripomnil, komu lahko danes očitamo, da je postavil grad na skali in cerkev z objekti na Blejskem otoku. »Če bi mi danes odločali o tem, bi bili najbrž podobno razdvojeni kot smo sedaj glede Park hotela in zazidalnega načrta.«

Tako je najbrž prav, da za zdaj pustimo različna mnenja, da pustimo časi časa. Vseeno pa bi bilo prav, da bi bil ta blejski primer spodbudna šola za naprej. Prepričan sem, da bo še prišlo v razpravah do podobnih zapletenih vozišč. Takrat bi bilo prav, da ne bi sekali vozlov zaradi takšnih ekonomskih nuj kot je bila sedanja, ki je kolektiv oziroma investitorja (ki ni nič kriv) veljala že toliko sto milijonov starih dinarjev. Skratka, v prihodnje, ko bo tekla beseda o urbanizaciji na tako občutljivem območju kot je recimo Bled ali kje drugje, se je treba pravočasno lotiti strokovnih razprav, mnenj in utemeljitev v iskanju najboljših rešitev. Vedeti je namreč treba, da sta čas in ekonomika med seboj še kako povezana. Če ne gre drugače, namreč ekonomika v danem trenutku preseka še tako zapleten vozeli.

A. Zalar

25 let samoupravljanja

V jeseniški Železarni letos praznuje samoupravljanje srebrni jubilej — Od prvih negotovih poskusov do zrelosti današnjih samoupravljalcev — Še pred izidom nove ustave štiri funkcionalno zaključene enote, pozneje temeljne organizacije združenega dela

Natanko pred petindvajsetimi leti so v jeseniški Železarni, zdaj organizaciji združenega dela Železarna Jesenice, ustanovili prvi delavski svet, ki je postal zametek poznejšega razvoja samoupravljanja. V dvorani jeseniškega gledališča so se zbrali predstavniki Železarne in družbenopolitičnih organizacij ter izvolili prvi delavski svet v Železarni kljub dvomu nekaterih o tedaj še malo znanemu sistemu samoupravljanja. Takratni prvi predsednik delavskega sveta Franc Arh in drugi člani sveta pa so imeli široko podporo v delavskih množicah in partiji. Zato so vztrajali. Prvi delavski svet je imel šest sej, na katerih se je pripravljala na odgovorno nalogo, na zakon, ki je izšel leta 1950 in po katerem je bilo naše samoupravljanje uzakonjeno. Prvi delavski svet je izvolil tudi 10-članski upravni odbor, štel pa je 87 izvoljenih članov oziroma delegatov.

Upravni odbor se je že dan po izvolitvi sestel in sklenil, da bo svecan prevzem tovarne 20. avgusta 1950. leta. Na ta dan so samoupravni organi sprejeli ključne podjetja in uresničilo se je geslo tovarne delavcem.

Tedanji delavski svet in upravni odbor sta bila centralna organa samoupravljanja po funkciji in po vsebini. Pridobivala sta si bogate izkušnje in, bolj se je samoupravljanje krepilo, bolj so začeli iskati popolnejše oblike in metode zato, da bi

samoupravljanje resnično postalo last vseh neposrednih proizvajalcev. Centralizirano samoupravljanje je bilo sprejemljivo le na začetku, pozneje pa nič več. Že leta 1953 so zato poskusili z decentralizacijo samoupravljanja in ustanovili obratne delavske svete. Toda kljub težnji po decentralizaciji samoupravljanja obratni delavski sveti takrat niso uspeli. Zaradi mnogih nerešenih vprašanj so ostali osamljeni in niso dali zaželenih rezultatov.

V nadaljnjih letih so v jeseniški Železarni še večkrat poskusili reorganizirati sistem samoupravljanja. Tako so organizirali grupne delavske svete in kasneje spet ekonomske enote in v njih delovne in obračunske enote. Po delovnih enotah naj bi spet organizirali delavske svete in zbere proizvajalcev. Vendar so bili z vsemi oblikami nezadovoljni, ker še vedno niso samoupravljanja popolnoma približali neposrednemu proizvajalcu. Tedaj ni bilo primeren zakonskih osnov, obenem pa samoupravljanje drugod še ni doseglo primerne stopnje razvoja. Vedno je ostajalo veliko nezanih in nerešenih vprašanj, ki so preprečevala, da bi prehiteli čas.

V naslednjem obdobju so samoupravljanje gradili tako, da so ustanovili kolektivne in individualne izvršilne organe, ki so obravnavali in reševali vsak svoje probleme. Tako je postalo neposredno samoupravljanje zelo učinkovito, saj ni bilo

potrebno, da o nekem problemu razpravlja veliko število članov. Tako so posamezni organi neprimerno lažje odločali, ker so postali strokovni in so obvladali določena področja. Obenem so v Železarni ugotovili prihranek časa, saj ni bilo več dolgih sej in sestankarstva.

Da bi postalo samoupravljanje kar najbolj množično in približno neposrednemu proizvajalcu, so v Železarni organizirali delovne skupine, ki naj bi postale nova oblika sestajanja zbora proizvajalcev. Ta oblika je zares učinkovita, saj se v delovnih skupinah lahko sestanejo vsi neposredni proizvajalci v vsakem času in razpravljajo o problemih in zavzamejo svoja stališča. Ob tem so zelo izpolnili tudi način informiranja, kajti le dobro informirani delavci so lahko tudi odgovorno sprejemali odločitve.

Tako organizirani in pripravljeni so bili v Železarni ob sprejetju nove ustave. Še najboljša se jim za zdaj zdi oblika delovnih skupin, ki so kot stalna oblika sestajanja zborov proizvajalcev še najbolj učinkovite.

Ko so v Železarni ustanovili štiri temeljne organizacije združenega dela, so se obenem zavedali, da je to le začetna oblika novega neposrednega samoupravljanja. Že ugotavljajo, da so številčno posamezne temeljne organizacije prevlekle in da bo potrebna reorganizacija.

tem pa smo vedno stremeli, da bi samoupravljanje resnično približali neposrednemu proizvajalcu.

Danes delavski svet, katerega srebrni jubilej ustanovitve smo praznovali januarja, predstavlja le usklajevalni in koordinacijski organ. Čeprav so TOZD samoupravno samostojne, so v tehnološkem pogledu tesno med seboj povezane. Menim, da je nasploh samoupravljanje na visoki stopnji razvoja in da pospešeno izgrajujemo tudi delegatski sistem. Najpomembnejše se mi zdi prav to, da se zdaj marsikdo bolj zaveda, da upravlja združena sredstva in da s polno odgovornostjo tudi odloča. V Železarni prav gotovo še nismo rešili vseh vprašanj razvoja samoupravljanja, vendar imamo zdaj, po novi ustavi, prav vse možnosti, da samoupravljanje resnično postane del vsakega neposrednega proizvajalca. »

D. Sedej

SOCIALNO ZDRAVSTVENA SLUŽBA pri občini Škofja Loka

išče urejene družine, ki bi bile pripravljene za primerno plačilo sprejeti za krajši ali daljši čas v oskrbo tuje otroke.

Vse informacije dobite pri socialno zdravstveni službi.

Industrijski kombinat

ILANIKA Kranj

ponovno objavlja naslednja delovna mesta:

za skupnost skupnih strokovnih služb

1. šoferja — kurirja

Zahteve: izpit C kategorije

2. skladiščnika
spodnjega usnja

Zahteve: srednja strokovna izobrazba čevljarke, usnjarske, gumarske ali sorodne smeri in najmanj 1 leto delovnih izkušenj

3. korespondenta
v finančnem sektorju

4. blagovnega knjigovodje
v prodaji

5. administratorja
v uvozu

za TOZD Trgovska mreža

6. administratorja

Za delovna mesta pod zap. št. 3., 4., 5. in 6. se zahteva dvoletna administrativna šola, za administratorja v uvozu pa še znanje — pasivno — nemškega jezika.

Kandidati naj posredujejo pismene ponudbe ali se zglasijo osebno v kadrovskem oddelku kombinata v 15 dneh po objavi.

IKOS

industrija kovinske opreme in strojev Kranj, Savska c. 22 razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. kvalificiranega galvanizerja
2. več kvalificiranih rezkalcev

Pogoji:

pod 1.: kvalificirani galvanizer s triletno prakso na podobnih delovnih mestih; pod 2.: kvalificirani rezkalec s prakso.

Samskim delavcem nudimo stanovanje v samskem domu.

Ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja v 15 dneh od dneva objave razpisa.

Ikos Kranj

**TOZD Gorenjka
tovarna čokolade Lesce,**

odbor za medsebojna delovna razmerja razpisuje prosta delovna mesta:

1. PK delavca
2. delavca — čuvaja
3. delavke v proizvodnji
4. umesitelja

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi OD. Poskusno delo 2 meseca. Prijave pošljite na upravo TOZD Gorenjka, tovarna čokolade Lesce, Alpska c. 45.

**GIP Gradis
Ljubljana
TOZD Lesno
industrijski obrat
Škofja Loka**

vabi k sodelovanju:

1. obračunskega tehnika za obračunavanje tesarskih del
2. večje število PU, KV in VK tesarjev in mizarjev

za delo v tesarski delavnici pri izdelavi in montaži barak in ostalih gradbišnih provizorijev.

Interesenti naj se osebno zglase ali pa naj pošljejo pismene ponudbe na naslov: GIP Gradis, Ljubljana, TOZD Lesno industrijski obrat Škofja Loka, Kidričeva c. 56.

**Posredujemo prodajo
karamboliranih vozil:**

1. osebni avto zastava 750,

leto izdelave 1973, z 38.000 prevoženimi km. Začetna cena 8000 din.

Ogled vozila je možen vsak dan v Škofji Loki, Podlubnik št. 45

2. osebni avto VW 1200,

letnik 1973, prevoženih 24.000 km. Začetna cena 20.000 din.

3. osebni avto zastava 101,

letnik 1973, prevoženih 19.000 km. Začetna cena 19.500 din.

Ogled vozil je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava PE Kranj.

Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejemamo do srede, 12. februarja 1975, do 12. ure.

Zavarovalnica Sava, PE Kranj

**mk
mladinska knjiga**

**Knjigarna Kranj
Maistrov trg 1**

sprejme
sodelavca
za delo v knjigarni

Pogoj: končana gimnazija ali druga ustrezna srednješolska izobrazba.

Vse informacije dobite v knjigarni.

**Planinsko društvo
Obrtnik**

Ljubljana, Celovška 43
odda v oskrbovanje planinski dom na Govejku pri Medvodah s 1. aprilom 1975

Pogoji o prevzemu oskrbovanja so interesentom osebno na voljo v društveni pisarni vsak ponedeljek med 16. in 20. uro. Prednost imajo fizično sposobni zakonski pari, ki jih veseli tako delo.

Literarni večer v Podljubelju

Konec januarja je Prosvetno društvo Podljubelju, ki ga vodi marljiva Lenčka Polajnar, organiziralo literarni večer, na katerem so sodelovali amaterski kulturni delavci iz Tržiča. Podljubelčanom je uspelo združiti filmsko, glasbeno in besedno umetniško dejavnost, saj so v literarnem večeru sodelovali filmski ustvarjalec in pesnik Janez Mayer, kitarist Vencelj Dolenc in mlada pevka Melita Avsenik. Posebna pozornost je veljala Dolenčevi skladbi, napisani po besedilu Prešernove Nezakonske matere, ki sta jo izredno doživeto posredovala avtor Vencelj Dolenc in pevka Melita Avsenik. Literarni večer je brez dvoma obogatil kulturno življenje v Podljubelju in afirmiral mlade kulturne delavce. Podljubeljčani pripravljajo kulturno prireditev tudi ob 8. februarju, slovenskem kulturnem prazniku. M. Valjavec

Uspel kulturni teden v Šenčurju

DPD Svoboda iz Šenčurja je ob letošnjem kulturnem prazniku Slovencev presenetilo domačine s ciklusom prireditev, ki so mu pobudniki dali skupni naslov »Kulturni teden«. Ciklus je obsegal koncert Šenčurskega okteta in zabavnega ansambla Osojnik (nedelja, 2. februarja), razstavo Prešernovih del, organizirano ob pomoči Osrednje knjižnice Kranj (torek, 4. februarja), in recital Prešernovih pesmi v izvedbi dramske sekcije domače Svobode ter članov Šenčurskega okteta (četrtek, 6. februarja zvečer). Omeniti velja, da so zabeležili presenetljivo velik obisk, saj si je samo razstavo, ki je bila odprta pičlih 9 ur, ogledalo 189 občanov. Spremnjo razlago ob otvoritvi je imel prof. Franc Drolc iz Kranja.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V mestni hiši je na ogled stalna arheološka, etnološka, kulturnozgodovinska in umetnostnozgodovinska zbirka. V galeriji v isti stavbi pa bo v petek, 7. februarja, odprta razstava LIKOVNA PRIZADEVANJA V SEVEROVZHODNI SLOVENIJI, v 2. nadstropju pa je na ogled etnološka razstava KMEČKO GOSPODARSTVO V DOLINI.

V Prešernovi hiši je odprt PREŠERNOV SPOMINSKI MUZEJ. V galeriji v isti stavbi pa bo 7. februarja otvoritev razstave KRAJI V PREŠERNOVEM ČASU, ki sta jo pripravila Narodni muzej v Ljubljani in Gorenjski muzej.

V baročni stavbi v Tavčarjevi 43 bo v sredo, 5. februarja, otvoritev razstave SODOBNI GLEDALIŠKI LEPAK, ki jo je pripravilo Prešernovo gledališče v Kranju s sodelovanjem slovenskih gledališč.

Stalne zbirke v baročni stavbi so zaradi adaptacije prostorov začasno zaprte.

Razstavne zbirke oz. razstave so odprte vsak dan razen ponedeljka od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

V Tržiču razstava del Kamila Legata

Drevi bodo v galeriji v Tržiču odprli razstavo del akademskega slikarja Kamila Legata.

Po rodu je iz Kroke, a že dalj časa živi in dela v Tržiču, kjer se udejstvuje kot slikar in likovni pedagog. S številnimi razstavami doma in po svetu si je pridobil sloves priznanega krajinarja. Za svoje delo je prejel že več nagrad, med njimi v letu 1971 Prešernovo nagrado gorenjskih občin.

Legatove slike naše pokrajine so bile sprva precej realistične, v zadnjih letih pa se je močno odmaknil od prvotnega načina upodabljanja. Pokrajino je osvobodil dejanske predmetnosti in njene posamezne elemente precej po svoje oblikoval. Obarval jih je s svojimi barvami,

da njive žare v rumenih in oranžnih odtinkih, da drevje odseva zamolklo zeleno, da so trave sočne in da nebo s specifičnimi barvnimi toni dopolnjuje in bogati celotno doživetje. Slike Legatovih pokrajin se dvigajo preko čiste okrasnosti, ko nam avtor tako s kompozicijo kot z izraznostjo svojevrstnih oblik in barv po svoje posreduje govornico naših gričev in hribov, njiv in gozdov, vodj in zaselkov.

Razstava bo odprta do 2. marca. Drevi ob 18. uri bo ob otvoritvi koncert okteta Gallus. S. R.

GLAS 5

Petek, 7. februarja 1975

Zdaj bliže kot kdajkoli!

LES, MIZARSKÉ PLOŠČE
LESENE STENSKÉ OBLOGE
PARKET, ŠTAVBNO POHIŠTVO
KERAMIČNE PLOŠČICE
GRADBENI MATERIAL

v novi trgovini

lesnina

**KRANJ-PRIMSKOVO
(POLEG SALONA POHIŠTVA)**

PO 15. FEBRUARJU 1975

Smeli načrti krajevne skupnosti na desnem bregu Save

Čez nekaj let Stražišča ne boste prepoznali!

Zadnja leta toliko novosti kot prej v dvajsetih letih ne — Želja po tesnejši povezavi s Kranjem in njegovo industrijo — Složno in načrtno delo že kaže uspehe

Teško je pisati o tako veliki in raznoliki krajevni skupnosti kot je Stražišča. Ne le zaradi tega, ker je njeno območje veliko in obsega razen starega stražiškega jedra ob Škofjeloški cesti do Bitenji tudi del naselja ob Ljubljanski cesti in Labore, kjer prebiva okrog 5000 ljudi (volivcev je 2870), temveč tudi zaradi pestrosti interesov in želja prebivalcev. Stražišče ostaja kranjsko delavsko središče, z reko Savo naravno ločeno od mestnega jedra, ki ga odlikuje bogata revolucionarna preteklost in nenehna želja po boljšem, svetlejšem jutrišnjem dnevu. Prav zaradi tega je v takšni krajevni skupnosti še težje uskladiti številne želje po boljšem in jih dati v razumne in predvsem uresničljive okvire. Na desnem bregu ležeč del Kranja se širi tako hitro, da razvoja pogosto niti občinska skupščina niti krajevna skupnost ne moreta spremljati, kaj šele ujeti! Slišati je pripombe, da je ta del Kranja zapostavljen, da se za njegovo rast ne skrbi tako kot v drugih mestnih skupnostih itd. Res pa je tudi, da se marsikatera novost ali pridobitev med številnimi potrebami in neizpolnjenimi željami izgubi in se vključi v krajevni vsakdan skoraj neopazno.

Mogoče še marsikateri krajan ne ve, da je dobilo Stražišče nov otroški vrtec za 140 otrok, da se gradi prizidek pri osnovni šoli Lucijana Seljaka, ki naj bi bil gotov do 21. junija, ko praznujejo Stražišani krajevni praznik, da se modernizira Delavska cesta, ki se bo priključila obvoznici, da je dom Partizana, kjer so svojčas nastajali najboljši kranjski športniki, notranje polepšan, da so odpadne vode izpod Šmarjetne gore vsaj deloma že ukročene, da bo popravljeno dom Svobode itd. Obetavnimi znanilci prepoveda Stražišča so to. Njim bodo kmalu sledili še drugi. Prebivalcem vlivajo uresničeni dolgoletni načrti še večjo delovno vniemo in pripravljenost, da tudi sami kaj primaknejo! To so dokazali kmalu po vojni pri gradnji vodovoda, leta 1968 pri samoprispevku za gradnjo pokopališča, ki je bil prvi samoprispevek v kranjskih mestnih skupnostih in podobno.

Kanalizacija in asfalt

Nova ustava in delegatski odnosi so omogočili, da so se svet krajevne skupnosti, delegacija, družbenopolitične organizacije in društva nalogam primerno organizirali in medsebojno povezali. Veliko bolj imajo, da bo zajeten snop želja občanov in načrtov z leti splahnel in da bo marsikateri vzrok za hudo kri zaradi neurejenosti Stražišča odstranjen.

Kanalizacija, eden osnovnih stražiških komunalnih problemov, kliče po celovitem in temeljnem posegu, in to ne le v Kocjanovi, Bičkovi, Stražiški, Benedikovi, Pševski, Sitarški, Skokovi, Ješetovi in Hafnerjevi ulici, temveč tudi v drugih predelih Stražišča. Z ureditvijo odvajanjem meteorjskih voda izpod Šmar-

Svet krajevne skupnosti Gorenja vas objavlja prosto delovno mesto tajnika (ce) za redni delovni čas
Pogoji: srednja strokovna šola upravne smeri ali ustrezne tehnične smeri ali končana administrativna šola s 4-letno prakso na podobnem delovnem mestu. Osební dohodek po dogovoru.

Ponudbe sprejemamo do 20. februarja 1975 na zgoraj navedeni naslov.

6 GLAS Petek, 7. februarja 1975

jetne gore v potok Žabnica je bil led prebit. Začeto delo kaže čim prej nadaljevati, preskrbeti potrebno dokumentacijo in — denar. Sicer se zaradi tega utegne zavleči tudi pri asfaltiranju krajevnih cest. Spisek cest in potov v naselju, ki so sedaj »leglo« prahu in blata v deževnih dneh, je zajeten. Asfaltna prevleka se obeta Ješetovi ulici, Poti na Jošta, Kocjanovi, Bičkovi, Trojarjevi, Šempetrski, Stražiški, Benedikovi, Šolski, Pševski, Skokovi, Gasilski, Križnarjevi, Hafnerjevi, Seljakovi, Sitarški, Zlatnarjevi, Nartnikovi in Šekovi ulici ter Poti v Bitnje. Sedem kilometrov dosega skupna dolžina omenjenih cest, strokovnjaki Cestnega podjetja iz Kranja pa so zračunali, da bi Stražišani za asfaltiranje potrebovali okrog 400 milijonov starih dinarjev! Visoki denarci so to, vendar po sodbi pobornikov napredka kraja dosegljivi! Dosegljivi s pomočjo občinske skupščine, organizacij združenega dela, ki jih na desnem bregu Save ni malo, ter samoprispevka občanov. Če se bo leta 1976 z družbenimi sredstvi začela urejati v Stražišču tako imenovana Krožna ulica (po njej naj bi predvidoma stekel tudi lokalni avtobusni promet), bodo imeli Stražišani pri asfaltiranju brez dvoma lažje delo.

Tako so v terek pripovedovali predsednik sveta krajevne skupnosti inž. Franc Verdnik, podpredsednik sveta Matevž Čarman, tajnik sveta Polde Drolc, član komisije za komunalno in turistično dejavnost Edvin Rutar in sekretar osnovne organizacije ZK Franc Hraštnik. Zbor občanov, ki je bil lani oktobra, je dal »krajevno vodstvo« obilico nalog, hkrati pa zagotovilo, da ne bo ostajalo osamljeno, temveč lahko računala na pomoč, če bodo akcije dobro zastavljene, argumentirane in zanimive za večino ljudi. Posebno dragoceni so bili »pomisleki« na predlog urbanističnega načrta Kranja, predvsem desnega brega Save. Stražišani so predvsem poudarjali in poudarjajo še danes, da predlagana ureditev kranjskega območja Stražišča ne sme še bolj odrezati od mestnega jedra, temveč ga z njim še tesneje povezati, mu dati možnost vsestranskega razvoja in omogočiti povezavo z industrijo, ki se kani na stražiškem področju še širiti. Pričakovati je, da bodo vsaj del stražiških predlogov ob urbanističnem načrtu upoštevali. Zbor občanov poudarja, da je treba Delavsko cesto podaljšati do Gorenjesavske pri podvozu pri železnici ter urediti križišče, obenem pa kranjski predlagajo tudi podaljšanje Delavske ceste proti jugu, do novega odcepa na Škofjeloško cesto. Križišče naj bo zaradi varnosti izvenvojsko. Predlagajo najboljšo in najcenejšo rešitev za gaštevsko križišče: nadvoz od stare loške ceste na novo projektirano mavčisko cesto in priključek na ljubljansko cesto. Krožna ulica smo že omenili, manj znan pa je predlog za novo cesto na Šmarjetno goro. Tekla naj bi po južnem pobočju, ki je prisojno in suho, in bila povezana s Krožno ulico in načrtovanim rekreacijskim središčem pod Šmarjetno goro (za Torkljo, na Lipju, v Vinogradu itd.) Nespametno bi bilo pozidati sedanji Savin športni park, pravijo nadalje v Stražišču. Če pa že druge možnosti ne bo, naj se stadion pozida šele, ko bo zgrajen nov športni park s spremljajočimi objekti! Pomembna in uresničena vredna je tudi želja po boljši, bolj razvejani in bogatejši trgovski mreži v kraju. Vprašanje utegne postati še posebno pereče v zahodnem delu krajevne skupnosti. Sicer pa je največ navdušenja za novo samopostrežno trgovino in blagovnico ter prepotrebne objekte za javne službe.

Gradbišče v domu Svobode

Predstavnikom sveta krajevne skupnosti, njegovih komisij in predstavniku družbenopolitičnih organizacij gre zahvala, da sem v terek dobro napolnil beležnico. Veliko nameravajo v Stražišču še postoriti, precej pa so že, za kar so hvaležni organom občinske skupščine Kranj, interesnim skupnostim in dobri volji krajanov. Da bi bile v prihodnje medsebojne vezi še trdnjše, pristavljajo. V isti sapi pa že pripovedujejo,

da bi radi letos uredili novo pokopališče ali z 20 starimi milijoni, kolikor so jih dobili v ta namen, vsaj prepričali škodo. Veseli bi bili, če bi v Stražišču večkrat pokukali spomeniški varstveniki in obvarovali nekatere krajevne znamenitosti. To je znamenito kužno znamenje pri stari šoli, ki izvira iz 15. ali 16. stoletja, potem Favcova sitarska hiša iz leta 1740, šempetrski grad s kapelico in naravnim amfiteatrom, primernim za javne prireditve, in propadajoča freska na hiši gostilničarja Edvina Rutarja! Teško pričakovano je tudi začetek gradnje nove zdravstvene postaje med staro šolo in Šolsko ulico. Sedanja postaja je v neprimer- nih prostorih, povrh vsega pa je pretesna in težko dostopna.

Premaknilo se je tudi pri urejanju doma Svobode. Del denarja je zagotovljenega, čim prej pa kaže »zvrtni« še manjkajoči del, sicer utegne zaradi pomanjkanja prostora zamreti ali vsaj trpeti kulturno in družbeno življenje. Osnovna šola Lucijana Seljaka sicer ne šteti z gostoljubjem, vendar bo z dozidavo prizidka tudi ta možnost odpadla. Zato je treba pri domu Svobode začeto delo popolnoma dokončati!

Na mladih svet stoji

Moškega pevskega zbora, ki je med najaktivnejšimi kulturnimi skupinami v krajevni skupnosti, ni treba obširneje omenjati. Prav tako tudi ne Športnega društva Sava, ki združuje 8 klubov in bo po občnem zboru 28. februarja prvo v občini delovalo po delegatskem načelu. Vodili ga bodo delegati klubov in družbenopolitičnih organizacij ter krajevne skupnosti. ŠD Sava je vzor sodelovanja krajevne skupnosti in nje-nega življa z organizacijo združenega dela z območja skupnosti. Takšno sodelovanje nameravajo v Stražišču razširiti tudi na druge dejavnosti krajevne skupnosti. Na kegljišču Benedikovega gostišča je nastal kegljaški klub. Privrženci kegljanja so organizirali že pet prvenstev desnega brega Save, na katerih redno sodeluje od 70 do 90 tekmovalcev. Krajevna skupnost načrtuje tudi druga tekmovanja, ki bodo vezi in sodelovanje med prebivalci skupnosti še utrdila. Stražiška skupnost je znana zaradi dobrega dela pri splošnem ljudskem odporu in civilni zaščiti ter aktivnosti osnovne organizacije Zveze socialistične mladine Slovenije. Organizacija je med najaktivnejšimi v kranjski občini. Če bi bil dom Svobode urejen, bi bilo delo mladih zanesljivo še bogatejše. Mlade srečujemo v družbenopolitičnih organizacijah, delegacijah, svetu krajevne skupnosti in njegovih komisijah za komunalno in turistično dejavnost, varstvo in vzgojo v prometu, socialno delo, požarno varnost, odlikovanja in priznanja in komisiji za civilne pogrebe. Tvoren je mladinski prispevek pri utrjevanju socialistične zveze in osnovne organizacije ZK. V Stražišču deluje 40-članski aktiv mladih komunistov, organizacija mladih pa se bo 14. februarja tudi »suradno« pobatila z osnovno organizacijo v Šmarjah pri Jelšah.

Tudi turizem

Za marsikaj, kar se snujejo v Stražišču, v terek ni bilo niti časa, niti dovolj prostora na odmerjeni časopisni strani. Krajevna skupnost utegne kmalu dobiti toplovod iz tovarne Sava. Novosti bodo veseli še posebno v šoli, na novi zdravstveni postaji in v prenovljenem domu Svobode. Tudi načrtovanemu pokritemu kopaljšču pri Seljakovi osnovni šoli bo toplovod koristil. Z izgradnjo vodovodnega črpališča na Gorenji Savi se preskrba z vodo v zahodnem delu naselja zboljšuje. In tako dalje.

Za zaključek omenjam misel tor-kovih sogovornikov. Stražišče ni brez zanimivosti. Nekaj smo jih omenili. Misli o vključevanju Stražišča v turistično gospodarstvo ni zavreči. Žal bodo tu potrebni začetni koraki. Tujske sobe imajo le v Benedikovi gostilni in v gostilni Draksler na Laborah. Za naseljem se dvigata vedno privlačna Šmarjetna gora in Jošt ter edinstvene vasice Pševo, Javornik in Čepulje...

Začeto delo krajevne skupnosti in krajevnih organizacij je prok, da bodo načrtani cilji uresničeni.

Besedilo: J. Košnjek
Fotografije: F. Perdan

Udeleženci pogovora o problemih in perspektivah Stražišča. Od leve proti desni Edvin Rutar, član komisije za komunalno in turistično dejavnost, tajnik sveta krajevne skupnosti Polde Drolc, podpredsednik sveta krajevne skupnosti Matevž Čarman, avtor zapisa in predsednik sveta krajevne skupnosti inž. Franc Verdnik.

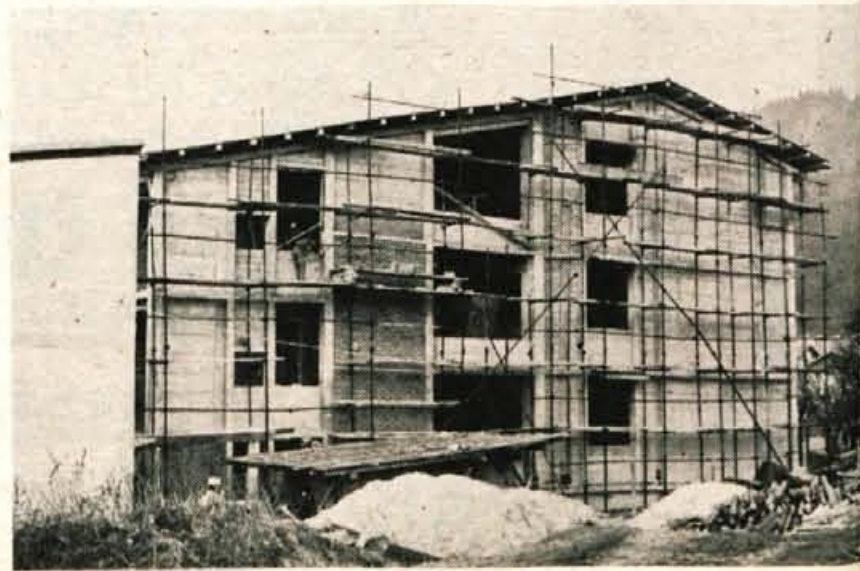
Dom svobode je treba temeljito modernizirati in začeto delo dokončati, pravi v Stražišču, zato bo nujno potrebno preskrbeti še manjkajoča sredstva.

Mrtliške vežice na stražiškem pokopališču. Letos je dobila skupnost za urejanje pokopališča 20 starih milijonov. Denarja za dokončanje del ni dovolj, zato je treba s temi denarci vsaj prepričati škodo na objektih, ki se že pojavlja.

Delavska cesta bo modernejša in povezana z Gorenjesavsko cesto.

Prizidek pri osnovni šoli Lucijana Seljaka bo predvidoma zgrajen do 21. junija, ko praznuje Stražišče krajevni praznik

V nedeljo pustni sprevod na Bledu

Kot smo že pisali bo v nedeljo na Bledu tradicionalni pustni sprevod. Organizacijskemu odboru pri turističnem društvu so se že prijavile skupine iz Begunj, Lesc, Radovljice, Gorij, Zasipa, Bleda in nekaterih drugih krajev in različnih podjetij. Zato organizatorji ocenjujejo, da bo letošnji sprevod večji kot vsi dosedanji. Sodelovali bodo tudi šolarji in klub za konjski šport na Bledu.

Skupine, ki bodo sodelovale v sprevodu, se bodo zbirale med 13. in 14. uro na Seliški cesti. Po blejskih ulicah (Prešernova, Ljubljanska in Cesta Svobode do festivalne dvorane) pa bo sprevod krenil ob 14. uri.

V kalifornijskih stenah

Torkova planinska predavanja, ki jih organizira Planinsko društvo Kranj, so zelo dobro obiskana. V torek, 11. februarja, bo v dvorani delavskega doma novo predavanje. Kranjski alpinist Nejc Zaplotnik, član slovenske odprave v kalifornijske gore, bo poslušalcem pripovedoval o vtisih in dosežkih fantov iz Mojstrane, Kranja, Tržiča in Ljubljane v stenah ledeniške doline Yosemite v zahodnem predgorju Sierra Nevade. Dolina, čeprav dobro obiskana, ohranja še vedno čar divjine. Ob njej se dvigajo gladke tisočmetrske gladke stene El Capitana, Half Doma, Washington Colomna Sentinel Rocka, Cathedral Rocka itd. Med njimi padajo v dolino številni slapovi in se združujejo v hudourniški reki Merced. Stene so tehnično zahtevne, razen tega pa povzročajo plezalcu veliko težav preskrba z vodo, hrano in opremo, saj traja vzpon teden in več, dnevne temperature pa dosega tudi 40 stopinj nad ničlo. Za domačini, ki so prav v yosemitski dolini razvili vrhunsko tehniko prostega in tehničnega plezanja, so prvi poskusili leta 1968 srečo Francozi, vendar so zaradi pomanjkanja vode komaj ostali živi. Sledili so jim Nemci, Angleži in Švicarji, leta 1973 pa Jugoslovani. V Kaliforniji so naši preživeli skoraj 30 dni. Preplezali so veliko smeri, katerih plezanje je trajalo tudi teden in več. Predavatelj Nejc Zaplotnik, ki se bo predstavljal v torek, je bil med najuspešnejšimi člani naše odprave.

Napovedano predavanje Preventiva in nevarnosti v gorah bo organizirano kasneje. -jk

Izpred festivalne dvorane se bodo maske napotile na umetno drsališče, kjer se bo vesel program nadaljeval in kjer bodo podelili tudi nagrade najboljšim.

Organizatorji obveščajo obiskovalce, da bodo ulice, po katerih bo potekal sprevod od 14. do približno 15. ure zaprte za promet, parkiranje pa bo dovoljeno na vseh izhodih zunaj omenjenih ulic. Tokrat bodo za veselo pustovanje na Bledu izdali tudi posebno značko, ki bo veljala 5 dinarjev in bo hkrati vstopnica za prireditve. Parkiranje pa bo veljalo prav tako 5 dinarjev.

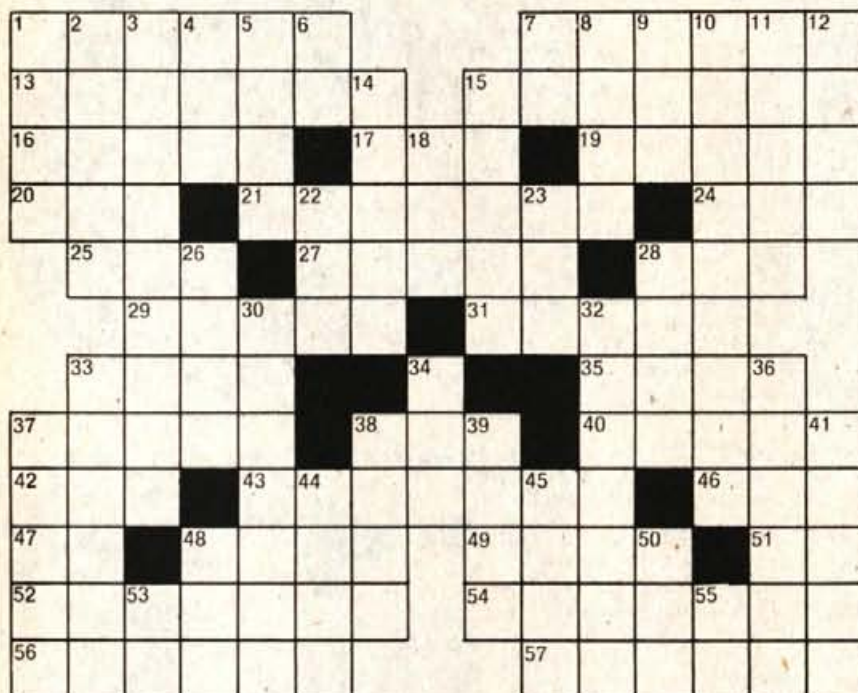
Organizacijski odbor vabi posameznike in skupine, da se v nedeljo v maskah udeležijo tradicionalnega pustnega sprevoda.

Razen tega bodo za pustne dni na Bledu pripravili še druge prireditve. Že jutri popoldne med 17. in 18. uro bo na umetnem drsališču brezplačno drsanje za maske. Enak nastop za šolarje pa bo v torek med 14. in 15. uro. Obakrat bodo najboljše maske nagradili.

A. Ž.

Da je letošnja zima resnično nekaj posebnega, dokazuje tudi tale posnetek. Miloš Kodrič, po domače Hinetov iz Strazišča pri Kranju, se je 27. januarja popoldan odpravil na sprehod proti Joštu ter v prisojnem pobočju ob vznožju Smarjetne gore opazil gada. Čeprav bi žival morala trdno spati, otrpla in zarita v zmrznjeno zemljo, so jo topli sončni žarki očitno »odtajali«. Prilezla je ven, iščeč toploto, ter postala lahek plen izletnika, kajti za popolno oživitvev plazilcev so januarski dnevi le še nekoliko premrzli. (-ig) — Foto: F. Perdan

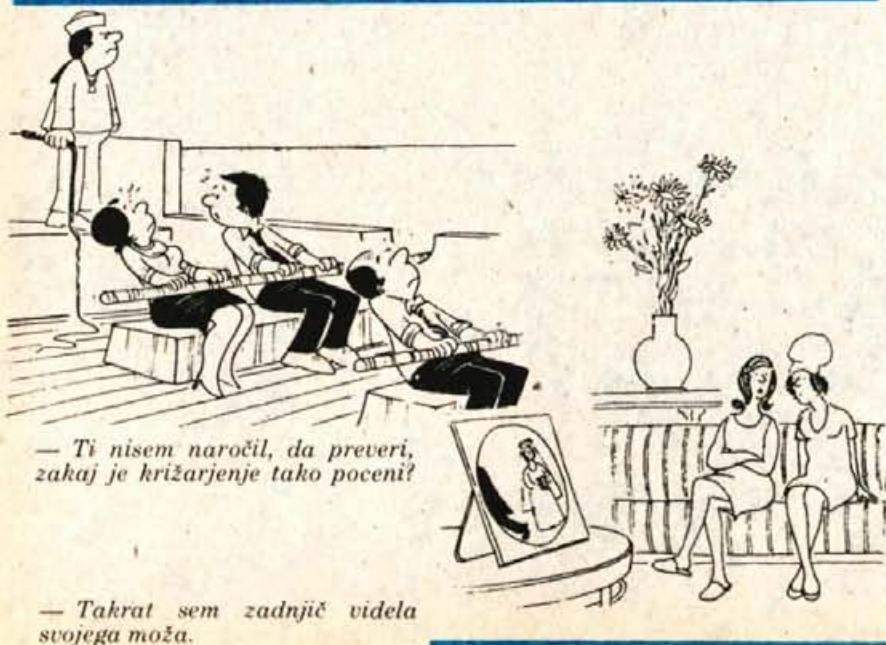
Vodoravno: 1. največja ujeda Andov, visokogorske verige v Južni Ameriki, 7. Atal, pergamski kralj, 13. odstop, prepustitev pravic, kar kdo abandonira, 15. ima, kdor je zrel, 16. slovenski komponist, zlasti zborov, Karol, 17. ime slovenske pesnice Škerlove, 19. kranjski zborovodja, 20. ljubkovalni naziv Aristotela Onassisa, 21. francosko žensko ime, 24. Uglješa K. Danilović, 25. kratica za fizikalno atmosfero, 27. slovenski pesnik in pripovednik s Sorškega polja, 28. oče, 29. staro slovensko ime za reko Rono, 31. nadav, azio, 33. natrijev karbonat, tudi krajši izraz za vodo sodavico, 34. zahod, 35. del statev, 37. večje leposlovno delo, 38. izrastek nekaterih živali, 40. najetje, 42. skandinavsko žensko ime, 43. vrsta trte in vina (množina), 46. grška črka, 47. Miško Kranjec, 48. stric, materin brat, 49. ostri del žitnega klasa, 51. Ivan Jezernik, 52. čoln, ladjica, 54. kanadski fiziolog, odkritelj inzulina, Nobelovec 1923, John James Richard, 56. do nedavnega portugalska kolonija v jugozahodni Afriki, 57. posušena grozdna jagoda iz toplejših krajev.

Navpično: 1. vrsta pokrivala, 2. gosta juha iz mesa, krompirja, razne zelenjave in prežganja, 3. hitro, na hitro, 4. spodnji del posode, 5. reka, ki teče skozi Poljsko; tudi reka na Hrvaškem, levi pritok Kolpe, 6. grška črka, 7. sto kvadratnih metrov, 8. mladič do enega leta pri govedu, jelenu, losu, 9. vprašalnica li; veznik za vezanje stavkov ali stavčnih členov, 10. sunkovito zapiranje vrat ali loput, 11. drugo največje mesto Japonske, 12. med, 14. namera, nakana, 15. pentlja pri pletenju, kvačkanju, izdelavi mrež itd., 18. del tedna, 22. sovražnica železa, 23. državni poglavar nekdanjih mestnih držav Benetk in Genove, 26. gospodujoča, okusu časa primerna noša, 28. izraza bolečino zaradi vročine, pika, 30. moško ime, Danilo, 32. francoski dramatik romunskega rodu, akademik, Eugène, 33. kraj, ki se je spojil z Novo Gorico, 34. kostni del ust za drobljenje hrane, 36. v grški mitologiji tebanski kralj, oče Andromaha, ubil ga je Ahil, 37. vrsta družabnega plesa, doma s Kube, 38. vodna pernata žival, 39. okrajšava za germanski, 41. ime slovenske pevke Sepe, 44. reka v črnogorskem krasu, desni pritok Morače, 45. glavni junak Shakespearjeve tragedije, 48. nekdanji naziv tovarne v Kropi (Umetna kovinska obrt), 50. pritok Inna na Bavarskem, 53. Rudolf Golouh, 55. Eugène Ionesco

Rešitve pošljite do torika, 11. februarja na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

Rešitev nagradne križanke z dne 24. januarja: 1. kolo, 5. estet, 9. Oslo, 13. emitent, 15. dreskač, 17. Simonov, 18. naselje, 19. KO, 20. atomist, 22. EŠ, 23. Erna, 25. arena, 26. Adam, 28. toast, 30. INA, 31. Drava, 32. AN, 33. trg, 35. tri, 36. ak, 37. orkan, 39. kanja, 41. grba, 43. laser, 45. Ajas, 48. RUR, 49. Severin, 51. Lal, 52. otreja, 54. efemera, 56. bakanal, 57. saducej

Izrečani reševalci, prejeli smo 120 rešitev. Izrečani so bili: 1. nagrado (50 din) dobi ZLATA SUSTERSIČ, 64000 Kranj, Prešernova 4; 2. nagrado (40 din) FRANC MAGDIČ, 64000 Kranj, Sorlijeva 3/II, 3. nagrado (30 din) LOJZE ŽABKAR, 64245 Kropa 71. Nagrade bomo poslali po pošti.

Govoreči računalnik

Po petletnem delu so znanstveniki in študentje tehnične univerze v Dresdenu v Nemški demokratični republiki izdelali — tako poročajo nemški časniki na prvih straneh — računalnik, ki govori najčistejšo nemščino, poleg tega pa lahko poje tudi narodne pesmi. Besede, ki jih izgovarja računalnik, ne nastanejo na osnovi poprej posnetega človeškega glasu, ampak elektronsko. Računalnik iz Dresdena lahko izgovori neomejeno število besed, medtem ko je na zahodu uspelo doslej izdelati računalnik, ki je izgovoril največ 1000 besed.

Tepen, ker so zamenjali

Petindvajsetletni Antonio Galimberti se je znašel v milanski bolnišnici v šoku in z zlomljenim nosom, ker so ga štirje napadlaci zgrabili, ga vrgli v avto, potem pa so ga premlatili in vrgli ven. Ugotovili so, da so ugrabili napačnega človeka.

To je bila v lanskem letu že deveta ugrabitev v Italiji in tretja z »nepravo« zrtvijo. Galimberti je doživel ugrabitev namesto rojaka Piera Turrija, ki je tovarnar pohištva in živi v isti zgradbi kot Galimberti, ki je voznik kamiona.

Kazen, ki naj bi zalegla

Sodnik Gary Thomas v kalifornijskem mestu San Rafael uporablja domiselni način kaznovanja tatov in ljudi, ki svojih računov nočejo poravnati. Tatovi, če gre za manjše tatvine, morajo po 2000-krat napisati stavek: Ne bom več kradel. Seveda početje nadzoruje policaj v mestnem zaporu. Fanta, ki sta pozabila plačati račun v restavraciji in sta morala 3000-krat napisati: »Plačala bova račun lastniku restavracije Denjuju,« sta »delala« polnih 24 ur. V ječi seveda ...

Usodni prvi dim

V Lailu pri Bolzanu na severu Italije je ogenj uničil tri hiše. Škodo cenijo na 16 milijonov lir. Požar se je na hiše razširil iz gorečega senika. Kasneje so ugotovili, da je v seniku osemletni deček prižgal svojo prvo cigareto. Bal se je, da ga bo zalotil oče, pa je »čik« skril v seno.

Nova plošča

Neka Münchenska založba je nedavno tega izdala novo ploščo z dolgim naslovom »Vse, kar je treba vedeti o najdaljši neslišni skladbi«. Plošča se vrtil 52 minut, le tu in tam je slišati praske-tanje igle in nič drugega. Ob koncu pa poslušalci sporoči glas s plošče: »Čas bi lahko izkoristili bolj pametno ...«

Župan poveljnik tolpe

V sicilijanskem mestecu Salaparuta so trije lastniki gradbenih podjetij začeli dobivati grozilna pisma. Izsiljevalci so zahtevali, da na določeno mesto prinesejo večje vsote denarja, sicer bo požar uničil njihovo imetje.

Podjetniki se niso ustrašili in grožnja se je pričela uresničevati. Ogenj je vsakemu od lastnikov uničil po eno skladišče. Tolpa je pričakovala, da jim bo ogenj nagnal strah v kosti. Namesto tega pa so gradbeniki stopili v stik s policijo, ki je odkrila člane izsiljevalske tolpe. Presenečenje je bilo popolno: tolpo je vodil župan mesta, njegovi pajdaši pa so bili odborniki; pet njegovih najožjih sodelavcev.

Novo milijonsko mesto

Črnomoško mesto Odesa je postalo trinajsti »milijonar« v Sovjetski zvezi. V spomin na rojstvo milijontega prebivalca je mestna občina v bližini črnomoške obale staršem v mestu dodelila gozdčiček, v katerem bodo lahko ob rojstvu vsakega novorojenčka posadili drevo.

Gorenja vas — Šolski autobus ima zamudo. — Foto: F. Perdan

Za prazen nič

Sedim ob oknu v sobi. Dežuje. Deževne kapljice trkajo na šipo in počasi polze po njej. Kakšen dolgčas!

Vrata rahlo zaškripljejo in izza njih pokuka Brigita glava. Brigita z lepimi kitami, četrtošolka, je moja prijateljica. »O, kako sem te vesela!« glasno vzkliknem. Otožno me pogleda in reče: »Veš, psička ni več. Tako prazno je doma. Morala sem priti k tebi.« »Kaj naj počneva?« jo vprašam. »Veš kaj, igrava se mikado!« mi reče. »Kakšna igra pa je to?« jo vprašam. »Oh, čisto lahka. V roki držiš šop paličic in jih vržeš po mizi. Nato jih začneš previdno pobirati. Če katero premakneš, nadaljuje druga. Kdor pobere največ palčk, je zmagovalec.« Brigita že pobira paličice. »Nehaj, premaknila si!« se zaderem. »Ne, nisem! Goljufati hočeš!« mi zabrusi. »Lažnivka! Ne boš me premotila!« ji vrnem. Jaz sedem na stol in je ne poslušam, ko mi nagaja. Pa mi šine misel, pametnejša odneha. Prepira je konec.

Mračni se. Brigita mora domov. Spet sem sama. »Le zakaj sva se spričkali?« premišlujem. »Za prazen nič! Zaradi paličice, ki se je premaknila ali pa tudi ne!«

Še vedno dežuje. Dežne kapljice pa trkajo na okno.

Tatjana Golar, 6. c r. osn. šole
Cvetka Golarja, Šk. Loka

Zaspal sem

V sredo zvečer razpoložen sedem k mizi in se učim za naslednji dan, saj me čaka šest ur pouka. Ura teče in kmalu, ne da bi opazil, odbije pol enajstih. Hitro se grem umit, potem pa v posteljo in v roke napeto knjigo Pustolovščine Bena Gunna. Berem, potem pa zaspim. Prijetno sanjam do pol šestih, ko me nenadoma pokliče mama. »Še malo!« dahnem in se obrnem, a takoj zaprem oči in se spet znajdem v sanjskem svetu.

Zbudim se. Groza! Ura je že tri četrt na sedem, pouk pa se začne ob sedmih. Avtobus je gotovo že odpeljal. Stečem na postajo in ... nikogar več ni tam. Avto! Ustavil sem ga in prijazni voznik me je zapeljal do šole. Preden sem stopil v razred, sem pogledal na uro in ugotovil, da sem zamudil le pet minut.

Milan Stavrov, 5. b r. osn. šole
Lucijana Seljaka, Kranj,
iz glasila Brstje

Sem vojak domovine

Domovina. Kako lepo zveni ta beseda! Domovina — to je dom, to so starši, sestre in bratje, gore in reke, vse kar nas obdaja in kar imamo radi. Zato moramo biti vedno pripravljene braniti domovino. Naša vojska ni napadalna, ampak obrambna, ki pa se zaveda, kako pomemben je boj za domovino. Ne želimo, da bi trpeli pod okupatorjem, kot so naši očetje in dedje, temveč se zavzemamo za to, da ne bi bilo vojne ne pri nas ne drugje po svetu. Zato pa je potrebno mnogo enotnosti. Moramo in hočemo braniti svojo svobodo, ki so nam jo priborili naši očetje z žrtvami in s hudimi izgubami. Že sedaj, ko je mir, se vsi pripravljamo na obrambo. Tudi jaz, čeprav sem deklica in še mlada, bom v primeru vojne pomagala obvarovati in ohraniti svobodo in domovino. Le če bomo enotni kot so bili nekdanji partizani, bomo lahko ohranili domovino in pripomogli k miru na svetu.

Minka Stare, 8. b r. osn. šole
Stanka Mlakarja, Senčur

Veseli trenutki mojega otroštva

Včasih, ko se ob kakem predmetu spomnim svojega otroštva, se večkrat zamislim v tiste dni. Za to mi zadostuje že navadna slikanica ali knjižica, ki mi pride pod roko.

»Da, to so bili časi!« si mislim z nasmehom na ustih. Nič nalog, nič učenja, nič vaje. Vse moje takratno življenje je bilo ena sama igra.

Črnski plesi

V Ljubljani študira veliko Afričanov, ljudi s temno poltjo. Združeni so v Zvezo Afriških študentov v SRS. Med drugim imajo tudi folklorno skupino. Ta nastopa po raznih krajih naše ožje domovine in nas tako seznanja in zbližuje z njihovo kulturo in običaji.

19. januarja 1975 je imela ta skupina nastop tudi v Gorenji vasi. Ne zgodi se vsak dan, da lahko vidiš afriške plesne, zato je bila šolska avla nabita do zadnjega kotička. Številni gledalci so že na začetku programa z burnim ploskanjem pozdravili nastopajoče. Plesalci so bili oblečeni v pisane afriške narodne noše. Nosili so razna pokrivala kot so kape z velikimi cofi, nekateri so bili ogrnjeni s slamo. Plesali so, zraven peli in navdušili poslušalce. Sukali so se v ritmu, ki so jim ga dajali bobnarji. Ti so z golimi rokami udarjali po različno oblikovanih bobnih. Najlepša je bila sklepna točka. Takrat so ugasnili luči, nastopajoči so nekaj časa plesali in peli kar v temi. Med nami neznane besede je vodilni v skupini vpletel slovenske in tako izzval svetlobo, rekoč: »Ogenj, ogenj z zgornjega ognjišča!« Tedaj sta zagoreli dve bakli in ob medli svetlobi le teh so plesalci nadaljevali rajanje.

Kar žal mi je bilo, da je bila prireditve končana, tako simpatični so se mi zdeli črni fantje.

Danes črnici povsod niso več tako postavljeni kot nekoč. Mnogi pa še vedno nimajo najosnovnejših pravic, ki bi jih moral imeti človek. Morda bo kmalu tistim, ki strežejo črnecem po svobodi, prinesel čas spoznanje, da ČLOVEK ni samo bel in bogat, ampak je ČLOVEK tudi črn.

Zoran Jelovčan, 6. c r. osn. šole
Ivana Tavčarja, Gorenja vas

Spominjam se, čeprav nekoliko medlo, kako sem se učil svojih prvih korakov. Seveda mi je o tem marsikaj povedala tudi mama. Včasih sem šel s starši na Bled, kjer sem stopical in drobil po stezicah in se tako učil svojih prvih korakov.

Tedaj se spomnim svojega kopanja poleti. Doma sem imel svoj bazen in čeprav je bil majhen, sem veselo kobacal po njem. Spomnim se tudi svojih igrač. Mnogo medvedov, pajacov, kock, živali sem imel. Z njimi sem se igral po cele dneve. Seveda sem že od mladih nog pregledoval slikanice, ki so mi posebno ugajale, če so bile obarvane z živimi barvami.

Že nekoliko odrasel sem s svojim prijateljem hodil v naravo, v gozd. Tam ni manjkalo smeha. Postavljala sva šotore iz vej, se igrala Indijance in kavboje; kadar je bila družina večja, smo se igrali vojake in ves gozd je bil poln kričanja.

Potem pa se je približal tisti dan, ko sem prvič sedel v šolsko klop. Najprej sem hodil v malo šolo. Tam sem se naučil mirovanja, pridnosti in še nekaterih stvari, za katere prej nisem hotel slišati. Na šolo, učitelje in pouk sem se kar težko privadil. Vse je bilo tako novo zame. In s pričetkom šole se je nekako končalo obdobje igranja.

No, naj končam s sanjarjenjem o tem, kar je že mimo, kajti pred mano je sedanjost, je jutrišnji dan, ki bo morda lepši kot so bili ostali do zdaj.

Boštjan Kuljič, 7. a r. osn. šole
heroja Bračiča, Tržič

Banane

Prijateljica Maruška me je vprašala, če bom šla v knjižnico. »Joj, saj res! Ze cel mesec imam knjigo doma.« Domenili sva se, da bova odšli ob petih. S seboj sem vzela še brata Aleša. Hodili sva počasi, zato nas je začelo zebsti. Brat je začel javkati: »Mene zebe, pojdimo domov.« Pospešili smo korak in se hitro bližali šoli.

Na hiši, ki se ji po domače pravi pri Homovcu, je Aleš zagledal obešeno koruzo. »Poglej! Banane! Andrejka, pojdi jih iskat, da jih bom jedel!«

Midve sva se začeli smejeti, šele potem sva mu razložili, da to niso banane, ampak koruzo.

Andreja Pustavrh, 7. c r. osn. šole
Ivana Tavčarja, Gorenja vas

sobota 8. FEBRUARJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pionirski tednik, 9.35 Naš Plesni orkester ima besedo, 10.15 Sedem dni na radiu, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Ob bistrem potoku, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Listi iz albuma lahke glasbe, 17.20 Gremo v kino, 18.05 S knjižnega trga, 18.20 Rad imam glasbo, 19.30 Minute z ansamblom Jožeta Kampača, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Radijski radar, 21.00 Za prijetno razvedrilo, 21.30 Oddaja za naše izseljence, 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

9.00 Sobota na valu 202, 13.00 Vedri ritmi, 13.35 Zvoki Latinske Amerike, 14.00 Odrasli tako, kako pa mi, 14.20 Glasbeni drobiž od tu in tam, 14.35 Tri tisoč sekund Radia Student, 15.40 Portret orkestra Gerry Mulligan, 16.00 Naš podlistek, 16.15 Vodomet melodij, 16.40 S popevkami po Jugoslaviji, 17.40 Svet in mi, 17.50 Deset minut z ansamblom Jožeta Kampača, 18.00 Vročih sto kilovatov, 18.40 Jazz na II. programu

Tretji program

19.05 Znanost in družba, 19.20 Iz oper in glasbenih dram, 21.25 Dvignjena zavesa, 21.35 Sobotni nočni koncert, 23.55 Iz slovenske poezije

nedelja 9. FEBRUARJA

6.00 Dobro jutro, 8.07 Radijska igra za otroke: Mezinček petelinček in prijatelji njegovi, 8.39 Skladbe za mladino, 9.05 Še pomnite, tovariši, 10.05 Koncert iz naših krajev, 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, vmes ob 11.50 Pogovor s poslušalci, 14.05 Nedeljsko popoldne: prenosi in poročila o športnih dogodkih, nedeljska reportaža, humoreska tega tedna, 18.05 Radijska igra — Honoreé de Balzac: Lepa Imperija, 19.40 Glasbene razglednice, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 V nedeljo zvečer, 22.20 Serenadni večer, 23.05 Literarni nokturmo, 23.15 V lučeh semaforjev

Drugi program

8.10 Zvoki za nedeljsko jutro, 9.35 Pet pedi, 10.05 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana, 10.35 Naši kraji in ljudje, 10.50 Koktajl melodij, 11.35 Melodije po pošti, 13.20 Film, opereta, musical, 14.00 Pet minut humorja, 14.05 Odrske luči, 15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program

19.05 Večerna nedeljska reportaža, 19.15 Igramo, kar ste izbrali, vmes ob 20.35 Sportni dogodki dneva, 23.00 Godalni kvartet Lasalle z deli Schönberga in Weberna, 23.55 Iz slovenske poezije

ponedeljek 10. FEBRUARJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb, 9.40 Zabavni zbori, 10.15 Za vsa-kojek, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Pojo amaterski zbori, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Interna 469, 17.20 Koncert po željah poslušalcev, 18.05 Naš gost, 18.20 Ob lahki glasbi, 19.40 Minute z ansamblom Henčka Burkata, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Ti in opera, 22.20 Popevke z jugoslovanskih studiev, 23.05 Literarni nokturmo, 23.15 Za ljubitelje jazz

Drugi program

9.00 Ponedeljek na valu 202, 13.00 Melodije in ritmi iz studija 14, 13.35 Z najhujšimi zabavnimi ansambli, 14.00 Ponedeljkov križemkraj, 14.20 Godala v ritmu, 14.35 Pop integral, 15.40 Obisk pri orkestru Harry James, 16.00 S knjižne police, 16.05 Panorama slovenskih popevk, 16.40 Ti in jaz in glasba, 17.40 Besede in dejanja, 17.50 Sprehodi instrumentov, 18.00 Glasbeni cocktail, 18.40 Zabavni zvoki za vse

Tretji program

19.05 Tuja zborovska literatura, 19.30 Lisztove parafraze na opere Giuseppe Verdia, 19.50 Literarni večer, 20.35 Charles Ives: Simfonija št. 3, 21.00 Ekonomska politika, 21.20 Večeri pri slovenskih skladateljih: Vilko Ukmar, 23.00 Sezimo v našo diskoteko, 23.55 Iz slovenske poezije

torek 11. FEBRUARJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo, 9.30 Majhni vokalni ansambli, 10.15 Promenadni koncert, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Skladbe za mladino, 14.40 Na poti s kitaro, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Pota sodobne medicine, 17.20 Zveneča imena, 18.05 V terek na svidenje, 18.35 Lahke note, 19.40 Minute z ansamblom Boruta Lesjaka, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi, 20.30 Radijska igra — Gerry Jones: Dobrodružica, 21.30 Zvočne kaskade, 22.20 Skladatelji o domovini, 23.05 Literarni nokturmo, 23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program

9.00 Torek na valu 202, 13.00 S solisti in ansambli JRT,

13.35 Lahka glasba na našem valu, 14.00 Književnost jugoslovanskih narodov in narodnosti, 14.20 Zabaval vas bo ansambel Jožeta Kampača, 14.35 Parada popevk, 15.40 Tipke in godala, 16.00 Pet minut humorja, 16.05 Moj spored, 16.40 Stereo jazz, 17.40 Ljudje med seboj, 17.50 S pevcem Rogerjem Mc Guinom, 18.00 Parada orkestrrov, 18.40 Popevke slovenskih avtorjev

Tretji program

19.05 Mejniki v zgodovini, 19.20 Radijski pevski leksikon, 20.00 Slovenska instrumentalna glasba, 20.35 Vidiki sodobne umetnosti, 20.55 Z berlinskih koncertnih odrov, 22.40 Koncertantna glasba z godali, 23.55 Iz slovenske poezije

sreda 12. FEBRUARJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Za mlade radovedneže, 9.25 Glasbena pravljica, 9.40 Temelji marksizma in socialistično samoupravljanje, 10.15 Urednikov dnevnik, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Pojo naši operni pevci, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Loto vrtljak, 16.45 Zvoki in barve orkestra Laszlo Tabor, 17.20 Komorni zbor RTV Ljubljana poje skladbe iz dobe baroka, klasike in romantike, 18.05 Naš razgovor, 18.35 Predstavljamo vam, 19.40 Minute z ansamblom Slavka Žnidaršiča, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Koncert iz našega studija, 22.20 S festivalov jazz, 23.05 Literarni nokturmo, 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

9.00 Sreda na valu 202, 13.00 Danes smo izbrali, 13.35 S pevci jazz, 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo, 14.25 Glasbena medigra, 14.35 Znana imena, znane popevke, 15.40 Srečanja melodij, 16.00 O avtomobilizmu, 16.10. Popevke tako ali drugače, 16.40 Moderni odmevi, 17.40 Svetovna reportaža, 17.50 V ritmu valčka, 18.00 Progressivna glasba, 18.40 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe

Tretji program

19.05 Deseta muza, 19.15 Uroš Krek: Simfonietta, 19.45 Za ljubitelje stare glasbe, 20.35 Zborovske skladbe Alojza Srebotnjaka, 21.00 Pot izobraževanja, 21.15 Stereofonski operni koncert, 22.45 Razgledi po sodobni glasbi, 23.45 Glasbene medigre, 23.55 Iz slovenske poezije

četrtek 13. FEBRUARJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo, 9.30 Iz glasbenih šol, 10.15 Po Tali-jinih poteh, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 S pihalnimi godbami, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Slovenski zbori pojo zborovske skladbe jugoslovanskih skladateljev, 14.40 Med solo, družino in delom, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Jezikovni pogovori, 17.20 Iz domačega opernega arhiva, 18.05 Kulturna kronika, 18.20 Produkcija kaset in gramofonskih plošč RTV Ljubljana, 18.35 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana, 19.40 Minute z ansamblom Jožeta Privška, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 21.00 Literarni večer, 21.40 Lepe melodije, 22.20 Festival zabavnih melodij Opatija 75 — reprodukcija posnetkov, 23.30 Melodije za lahko noč

Drugi program

9.00 Četrtek na valu 202, 13.00 Od melodije do melodije, 13.35 Zvoki orkestra in zbora Kai Warner, 14.00 Temelji marksizma in socialistično samoupravljanje, 14.20 Mehurčki, 14.35 Radi jih poslušate, 15.40 Rezervirano za mlade, 16.00 Okno v svet, 16.10 V svetu operete, 16.40 Mozaik glasov in instrumentov, 17.40 Pota našega gospodarstva, 17.50 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana, 18.00 Popevke na tekočem traku, 18.40 Non stop — ples

Tretji program

19.05 Večerni koncertino, 19.50 Sodobni literarni portret, 20.10 Zborovska glasba iz dobe renesanse, 20.35 Mednarodna radijska univerza, 20.45 S Salzburških slavnostnih iger 1974, 22.00 Giuseppe Verdi: Requiem za soliste, zbor in orkester, 23.40 W. A. Mozart: Fantazija za klavir v c-molu, K. 475, 23.55 Iz slovenske poezije

petek 14. FEBRUARJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo, 9.30 Jugoslovanska narodna glasba, 10.15 Uganite, pa vam zaigramo po želji, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Popevke brez besed, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Mladina poje, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 15.35 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Glasbena medigra, 16.50 Človek in zdravje, 17.20 Iz koncertov in simfonij, 18.05 Ogledalo našega časa, 18.15 Zvočni signali, 19.40 Minute z ansamblom Mibe Dovžana, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Stop pops 20, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih, 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih, 22.45 Festival zabavnih melodij — Opatija 75

Drugi program

9.00 Petek na valu 202, 13.00 Glasovi v ritmu, 13.35 Iz filmov in glasbenih revij, 14.00 Radijska šola za nižjo

stopnjo, 14.25 Glasbena medigra, 14.35 Kaleidoskop popevk, 15.40 Jazz za mlade, 16.00 Filmski vrtljak, 16.05 Z velikimi zabavnimi orkestri, 16.40 Za mladi svet, 17.40 Odmevi z gora, 17.50 Prijetni zvoki, 18.00 Izložba popevk, 18.40 Partiture lahke glasbe

Tretji program

19.05 Radijska igra — Jordan Dobreski: Samota, 19.46 Iz dela Ludwiga van Beethovna, 20.15 Z jugoslovanskih koncertnih odrov — prenos iz Slovenske filharmonije, 22.00 V nočnih urah, 23.30 Marij Kogoj: Sklepnji prizor 2. dejanja opere Črne maske, 23.55 Iz slovenske poezije

tržni pregled**JESENICE**

Solata 11 do 12 din, špinača 16,50 din, cvetača 13,60 din, korenček 4,50 do 5,50 din, česen 27,50 din, čebula 3,50 din, fižol 15 do 17,80 din, pesa 3,50 din, suhe slive 22 din, jabolka 5,50 din, hruške 13,50 din, grozdje 13 din, pomaranče 7,50 din, limone 11 din, ajdova moka 18,63 din, koruzna moka 4,90 do 5,40 din, kaša 11,34 din, surovo maslo 46,28 din, smetana 21,24 din, skuta 12,70 din, sladko zelje 6,50 din, kisló zelje 5,50 din, kislá repa 5 din, klobase 43 din, orehi 70 din, jajčka 1,25 do 1,30 din, krompir 1,70 do 2 din

KRANJ

Solata 15 din, špinača 22 din, korenček 6 din, slive 18 din, jabolka 4 din, pomaranče 7 din, limone 12 din, česen 22 din, čebula 6 din, fižol 18 do 20 din, pesa 6 din, kaša 13 din, paradiznik 24 din, med 35 din, žganje 30 do 35 din, suho meso 40 din, slanina 18 din, radič 28 din, ajdova moka 14 din, koruzna moka 4 din, jajčka 1,50 din, surovo maslo 32 din, smetana 22 din, orehi 70 din, klobase 20 din, skuta 18 din, sladko zelje 4 din, kisló zelje 7 din, kislá repa 6 din, cvetača 12 din, krompir 1,80 din

TRŽIČ

Solata 12 do 16 din, korenček 7 do 8 din, česen 2 din, čebula 8 do 9 din, fižol 15 do 17 din, pesa 5 din, slive 18 din, jabolka 4 do 6 din, hruške 8 do 13 din, grozdje 12 do 13 din, regrat 5 din, motovilec 5 din, hren 30 din, med 40 din, pomaranče 7 do 8 din, limone 11 do 12 din, ajdova moka 16 din, koruzna moka 5 din, surovo maslo 6 din, smetana 5 din, sladko zelje 5 din, kisló zelje 6 do 7 din, kislá repa 6 din, kravice 20 do 22 din, orehi 12 din, jedra 70 din, jajčka 1,20 do 1,50 din, krompir 2 din

gledališče**PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ**

PETEK, 7. februarja, ob 16. uri zaključena predstava za poklicno šolo SC Iskra Kranj, in ob 19.30 — Ivan Potrč: LACKO IN KREFLI; uprizori Prešernovo gledališče iz Kranja;

SOBOTA, 8. februarja, ob 19.30 — Mirko Rupel: BOSTER ANDRAŽ; gostuje Slovensko ljudsko gledališče iz Maribora;

NEDELJA, 9. februarja, ob 16. uri — Jože Javoršek: MANEVRI; gostuje KUD Jarja Trnovlje;

PONEDELJEK, 10. februarja, ob 16. uri zaključena predstava za Gimnazijo Kranj, in ob 19.30 — Cankar-Souček: VESELICA V BLATNEM DOLU; gostuje Slovensko narodno gledališče Drama iz Ljubljane.

poročili so se**V KRANJU**

Sakanović Bajro in Kodele Marija, Plahuta Rado in Govekar Mira, Sarkan Stanislav in Šef Marija, Kumer Vojko in Kristanc Marjeta, Perne Alojzij in Potočnik Janja, Bašar Janez in Boštar Marija

V TRŽIČU

Soletič Željko in Jazbec Majda, Filipčič Branko in Štirn Sonja, Holc Franc in Gólmajer Viktorija, Beguš Valentin in Dolenc Jadranka

umrli so**V KRANJU**

Cuderman Franc, roj. 1890, Gruden Marija, roj. 1908, Košar Albin, roj. 1900, Bajt Janez, roj. 1892, Krznarič Milica, roj. 1900, Pečar Marija, roj. 1898, Šunkar Jakob, roj. 1899

V TRŽIČU

Paplar Marija, roj. 1877, Perko Peter, roj. 1900, Košir Albin, roj. 1900, Luskovec Jože, roj. 1907, Burger Jožefa, roj. 1907

Kranj CENTER

7. februarja japon. barv. vojni BITKA ZA PORT ARTHUR ob 16., 18. in 20. uri
 8. februarja japon. barv. vojni BITKA ZA PORT ARTHUR ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. komedije SKRIVNO ŽIVLJENJE WALTERJA MITTYJA ob 22. uri
 9. februarja barv. risani OBUTI MAČEK ob 10. uri, japon. barv. vojni BITKA ZA PORT ARTHUR ob 15., 17. in 19. uri, premiera ital.-špan.-franc. barv. westerna VALDEZOVI KONJI ob 21. uri
 10. februarja amer. barv. komedija SKRIVNO ŽIVLJENJE WALTERJA MITTYJA ob 16., 18. in 20. uri

VSE ZA IVI — ameriški barvni film; režiser Daniel Mann, v gl. vlogah: Sidney Poitier, Abbey Lincoln, Carol O'Connor;

Ivi Moore, ki že devet let dela pri Austinovih kot gospodinja, čisto nepričakovano naznani, da odhaja. To je udarec za vso družino, zlasti še za hčerko Geno in hipija Tima, kajti izgubila bosta zvesto prijateljico. Pomislita, da bi morala Ivi najbrž najti moža, zato povabita v hišo mladega prevoznika Jacka Parksa. Parks noče sodelovati, toda ko Tim ugotovi, da ima prevoznik v enem svojih velikanskih tovornjakov pravo igralnico, ga izsiljuje. Tako se Jack in Ivi le seznanita v hiši Austinovih. Njuno zблиžanje sprva ne obeta pravega uspeha, ko pa Ivi ugotovi, da je njeno ljubezensko zadevščino pravzaprav sprožilo izsiljevanje, se strašno razjezi. Toda Jack se ne boji več ne policije ne izsiljevalca, zasnubi lepoticu in si jo pridobi. Ta romantična komedija prvič obravnava ljubezen med črnecima in v tej vrsti torej predstavlja pomemben mejnik.

Kranj STORŽIČ

8. februarja amer. barv. western LOS AMIGOS ob 16. uri, ital. barv. MOSKOST ob 18. uri, franc. barv. LJUBIMKE ob 20. uri
 9. februarja amer. barv. western LOS AMIGOS ob 14. in 18. uri, ital. barv. MOSKOST ob 16. uri, premiera domačega barv. vojnega RDEČI UDAR ob 20. uri
 10. februarja domači barv. vojni RDEČI UDAR ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

7. februarja amer. barv. fant. PRED MILLJON LETI ob 18. in 20. uri
 8. februarja amer. barv. fant. PRED MILLJON LETI ob 18. in 20. uri
 9. februarja amer. barv. western JOE KID ob 15., 17. in 19. uri
 10. februarja amer. barv. western JOE KID ob 18. uri

Kamnik DOM

8. februarja danski barv. erot. ZOBAR V POSTELJI (ni primeren za otroke) ob 16., 18. in 20. uri
 9. februarja amer. barv. fant. PRED MILLJON LETI ob 15. uri, danski barv. erot. ZOBAR V POSTELJI (ni primeren za otroke) ob 17. in 19. uri
 10. februarja nem.-ital. barv. pust. KOMISAR X — TRIJE ZELENI PSI ob 18. in 20. uri

Krvavec

9. februarja amer. barv. western MLADI MAŠČEVALEC ob 16. uri

Škofja Loka SORA

7. februarja amer. barv. komedija SEKSUALNO SPOZNANJE ob 18. in 20. uri
 8. februarja angl. barv. komedija ZBOGOM, GOSPOD CHIPS ob 18. in 20. uri
 9. februarja angl. barv. komedija ZBOGOM, GOSPOD CHIPS ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

7. februarja amer. barv. komedija ZBOGOM, GOSPOD CHIPS ob 20. uri
 8. februarja amer. barv. komedija SEKSUALNO SPOZNANJE ob 20. uri
 9. februarja amer. barv. drama ENA JE OSAMLJENA STEVILKA ob 17. in 20. uri

Radovljica

7. februarja amer. barv. SAMSON IN DALILA ob 20. uri
 8. februarja šved. barv. KRIKI IN ŠEPETANJA ob 18. uri, nem. barv. pust. ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU ob 20. uri
 9. februarja nem. barv. pust. ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU ob 16. uri, amer. barv. krim. UMAZANE ROKE NAD MESTOM ob 18. uri, šved. barv. KRIKI IN ŠEPETANJA ob 20. uri
 10. februarja amer. barv. krim. DAMA IN DIAMANTI ob 20. uri

Dovje Mojstrana

7. februarja amer. barv. drama SUZANA IN JEREMY
 9. februarja amer. barv. krim. MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA

Kranjska gora

8. februarja amer. barv. krim. MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA

sobota

8. FEBRUARJA

9.30 TV v šoli (Bg), 10.30 TV v šoli, 15.45 Odbojka Mladost: Jedinstvo — posnetek (Zg), 16.25 Košarka Rabotnički: Olimpija — prenos (Sk), 18.00 Obzornik, 18.20 Alice v čudežni deželi — barvni film, 19.15 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski zunanje-politični komentar (Lj), 20.00 Gledališče v hiši (Bg), 20.30 Smučate s Karlom Schranzem — barvna oddaja, 20.40 Čez ocean — barvna serija Človek brez meja, 21.15 Vse za Ivi — ameriški barvni film, 22.50 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

18.00 Kronika, 18.15 Mladinski kviz (Zg), 19.30 TV dnevnik (Sa/Zg II), 20.00 Človek vzpon — serijski film (Zg II), 20.50 Športna sobota, 21.05 Zabavno glasbeno oddaja, 21.35 Sedem dni (Bg II), 21.55 Mračni Jude — nadaljevanka (Zg II), 22.45 Makedonija v NOB, 23.15 Kronika Festa (Bg II)

nedelja

9. FEBRUARJA

9.25 Poročila, 9.30 Svet v vojni — serijski dok. film, 10.20 Otroška matineja: Viking Viki, Nikogar ni doma, Avtomobil skozi kamero, 11.15 Ljudje in zemlja, 12.15 Poročila, 13.50 Veseli tobogan: Bohinjska Bistrica, 14.45 Pisani svet — mladinska oddaja, 15.25 Otroški cirkus Bilyja Smarta — barvna oddaja (Lj), 16.25 Finalna tekma nogometnega turnirja Marjan — prenos iz Splita (Zg), 18.15 Poročila, 18.25 Vesolje 1999 — serijski barvni film, 19.15 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj), 20.05 Odpisani — TV nadaljevanka (Bg), 20.50 Karavana: Resava — 2. del (Lj), 21.20 Športni pregled (Bg), 21.55 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

14.25 Tekmovanje v boksu za nagrado Oskar (Bg), 17.10 R. Queneau: Stilne vaje (Zg II), 18.10 Švicarska družina Robinson — film, 19.00 Mladina sprašuje (Bg), 19.30 TV dnevnik (Zg II), 20.00 Zabava vs Julie Andrews (Zg II), 20.50 24 ur, 21.05 Veseli mikrobi, Deviški izvir — filma (Bg II), 22.45 M. Krleža: Tema z variacijami (Zg II), 23.00 Kronika Festa (Bg II)

ponedeljek

10. FEBRUARJA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli, 15.30 TV v šoli, 16.55 Madžarski TVD (Bg), 17.35 F. in M. Milčinski: Butalci — nadaljevanje in konec, 18.00 Obzornik, 18.15 Od zore do mraka, 18.50 Nega bolnika na domu, 19.05 Odločamo, 19.15 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.05 T. Partljič: Šuke pa ni — predstava SLG Celje, 21.50 Kulturne diagonale, 22.20 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

17.20 Poročila, 17.30 Lutke, 17.45 TV vrtec, 18.00 Kronika (Zg), 18.15 Narodna glasba (Bg), 18.45 Knjige in misli (Zg), 19.30 TV dnevnik (Sa/Zg II), 20.00 Športna oddaja, 20.35 Dnevi Stevana Mokranjca, 21.10 24 ur, 21.25 Film Charliea Chaplina, 21.45 Vabilo — celovečerni film, 23.25 Kronika Festa (Bg II)

ŠUKE PA NI Toneta Partljiča je prava dramska uspešnica. V slabih dveh letih so jo urpizorila tri slovenska gledališča (Maribor, Gorica, Celje) in ljudje se je naveličajo hoditi gledat. Čeprav je komedijski zaplet igre precej naiven (v malem kolektivnem dobijo kolektivno nagrado za homogenost, potem pa se zgrizejo med sabo, ko je treba nagraditi še najzaslužnejšega posameznika), se je Partljič posrečilo vplesti v vrtnice teh smešnih nasprotij okrog nagrade toliko življenja, prikazati toliko pristnih malih človeških podlosti, nazivati toliko naših mizernih pristno slovenskih značajev, da komedija prerasča svojo komedijsko fakturo. Zdi se, ko da je življenje vdrla na oder: iz nepretenciozno koncipirane burke prerasča delo v bridko kritiko slovenskih nravi, naše značilne majhnosti.

torek

11. FEBRUARJA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 9.35 TV v šoli (Bg), 11.05 TV v šoli, ponovitev ob 16.05 (Sa), 15.35 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.25 Smučate s Karlom Schranzem — barvna oddaja, 17.40 O. Preusler: Mala čarovnica — 1. del barvne oddaje, 17.55 Barvna risanka, 18.05 Obzornik, 18.20 Nikogar ni doma — otroški film, 18.30 Avtomobil skozi kamero — serijski film, 18.50 Ne prezrite: Otroški kino, 19.15 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Karnevalska festa — barvni posnetek prireditelj v Cavtatu, 21.10 K. Mikszath: Črno mesto — barvna TV nadaljevanka, 22.10 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

17.20 Poročila, 17.30 Človek in zemlja, 18.00 Kronika (Zg), 18.15 Sedem umetnikov, ena umetnost (Bg), 18.45 Sodobna znanost (Sa), 19.30 TV dnevnik (Bg), 20.00 Od glave do pete — prenos, 20.50 24 ur, 21.05 Praznik Filmskih novosti, 21.25 Obzorje, 22.10 Kronika Festa (Bg II)

sreda

12. FEBRUARJA

8.10 TV v šoli (Zg), 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.30 Viking Viki — barvni film, 17.55 Obzornik, 18.10 Mladi za mlade — oddaja TV Skopje, 18.45 Po sledih napredka, 19.15 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Film tedna: Duh panja — španski barvni, 21.45 Miniature: W. A. Mozart: Sonata za violino in klavir v C-duru K. 296, 22.00 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

17.20 Poročila, 17.30 Mali svet, 18.00 Košarka Jugoplastika: Virtus Bologna (Zg), 19.35 G. Verdi: Rigoletto — 21. del (Bg II), 20.40 Kam gredo divje svinje — TV nadaljevanka (Zg II), 21.40 24 ur (Bg II), 21.55 Po sledih fotografije, 22.25 Močnejše od življenja — serijski film (Zg II), 23.15 Kronika Festa (Bg II)

Film tedna: DUH PANJA — španski barvni, 1973; režiser Victor Erice, v gl. vlogah: Fernando Fernan, Teresa Gimpera, Ana Terrent;

Film, ki se ponaša z veliko nagrado s festivala v San Sebastianu 1973. leta, je zelo nenavaden — vsekakor pa ga ne moremo gledati kot navadnega »zgodbe«. Vse je tako zavito v neke simbolične vizije, izpovedna hotenja, da je vsebinsko bistvo težko izluščiti. Deklici gledata film o Frankensteinu. Grozljiva fantastika s platna dobiva v doživljanju deklic nove dimenzije. Njuno doživljanje realnosti (»zgodba« se odvija 1940. leta v mali vasi na kastilski planoti) pod vplivom filma dobiva nove, simbolične razsežnosti, v katerih lahko slutimo aplikacijo na Francov režim, na utesenjenost, nesproščenost kakršnekoli ustvarjalnosti in veselja do življenja.

četrtek

13. FEBRUARJA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 9.35 TV v šoli, 10.00 Francoščina, ponovitev ob 15.35, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.10 Verne-Kohout: V 80 dneh okoli sveta, 18.00 Obzornik, 18.20 Pota burke — barvna TV nadaljevanka Moliere za smeh in jok, 19.15 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 20.05 17 trenutkov pomladi — TV nadaljevanka, 21.15 Kam in kako na odhiti, 21.25 Četrtekovi razgledi: Lakota, 21.55 Simfonični orkester RTV Zagreb vam predstavlja — D. Pejačević: Koncert za klavir in orkester v G-molu, 22.25 TV dnevnik

UHF — oddajnik Krvavec

17.20 Poročila (Zg), 17.30 Tehnica — otroška oddaja (Bg), 18.00 Kronika, 18.15 Prijatelj glasbe, 18.35 Turizem, 19.30 TV dnevnik (Zg), 20.00 Novinarski klub (Zg II), 20.45 Profesor Baltazar — risanka, 20.55 24 ur, 21.10 Poje Gilbert Beaud, 22.05 Kronika Festa (Bg II)

petek

14. FEBRUARJA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.30 Morda vas zanima — mladinska oddaja, 18.05 Obzornik, 18.20 Slovenski rock 75: ansambel Jutro, 18.50 Doktor, pomagajte mi: Starost in staranje, 19.15 Barvna risanka, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski notranje-politični komentar, 20.05 Avanture mladega človeka — ameriški barvni film, 22.25 TV kašpot, 22.45 TV dnevnik (Lj)

UHF — oddajnik Krvavec

17.20 Poročila, 17.30 Bistrootki, 18.00 Kronika (Zg), 18.15 Narodna glasba (Sk), 18.45 Ljudje iz kolone (Sa), 19.30 TV dnevnik (Bg), 20.00 Film danes — prenos, 20.30 Zapomni si svoje ime — film, 22.20 Kronika Festa, 23.00 24 ur (Bg II), 23.15 Zabava vas Dave Cash (Zg II)

Končno bodo prišli na svoj račun mladi gledalci, saj se začena nova serija **SLOVENSKI ROCK 75**. Predstavili se bodo mladi slovenski glasbeniki, ki igrajo to zvrst glasbe, vendar smo jih imeli priložnost poslušati le po radiu ali pa na sobotnih plesih. Tako bo v prvi oddaji, ki jo bo vodil Stane Sušnik, nastopila skupina Jutro.

AVANTURE MLADEGA ČLOVEKA — ameriški barvni film, 1965; režiser Martin Ritt, v gl. vlogah: Richard Byrner, Dyana Baker, Corine Calvet, Dan Dally, Paul Newman;

Film je posnet po zgodbah Ernesta Hemingwaya, ki jih je pisal o mladem človeku Nicku Adamsu. Nick — zdravnikov sin — jezen na mater zapusti dom in brez upanja odpotuje v New York, da bi postal novinar. Tam se kot prostovoljec javi in sodeluje v prvi svetovni vojni v sanitetskem kropsu na italijanski fronti. Ranjen v nogo se za časa zdravljenja zaljubi v bolničarko Rosano. Rosana na fronti pade, Nick se vrne domov. Oče je že pred tem napravil samomor. Pri materi, ki je nikdar ni maral, noče ostati, zato gre spet v New York kot novinar. Gre za izrazito avtobiografsko delo, to je film o Hemingwayjevi mladosti. Filmske priredbe tega literarnega velikana-nobelovca niso bile najbolj uspešne. Film Avanture mladega človeka sodi med najboljše.

Pulover za vse, ki jih skomina po smučanju. Sešit je iz impregnirane-ga bombaža v beli barvi, vzorec in ovratnik sta rdeča. Enake barve sta tudi puli spodaj in nepremočljive hlače.

Kosilo v enem loncu

Na ekonom lonec, ki ga ima skoraj vsako go-spodinjstvo, se vse premalokrat spomnimo. Le kadar kuhamo juho ali rdečo peso ali suho meso, se spomnimo nanj. Pa je škoda, ker lahko prihranimo čas in energijo, če znamo paro pod pritiskom pravilno uporabljati. Že v navodilih, ki jih najdemo ob nakupu, je lepo zapisano, kako lonec uporabljamo in zato je proizvajalec dodal tudi več — navadno so tri — vložnih posod. Vsaj ena od teh vložnih posod je preluknjana in namenjena kuhanju krompirja v sopari ali kuhanju druge zelenjave. Seveda pa se da kompletno kosilo pripraviti v loncu le, če je dovolj velik.

In kakšno je to kosilo? Takole: zdrobova juha, goveji zrezki, krompir s peteršiljem in zabeljena zelenjava. Kosilo lahko seveda zaključimo še s slaščico ali sirom ali kompotom, ki pa se seveda ne more skuhati v ekonom loncu.

V dno lonca nalijemo za prst vode, nato pa v največjo posodo zložimo olupljen krompir, vendar ga ne razrežemo, da se ne razkuha. Dolijemo približno liter vode in dodamo jušno kocko ter malo solimo, ker bomo potem iz vode, v kateri se kuha krompir, skuhalo juho. V luknjasto posodo nad krompirjem zložimo očiščeno zelenjavo: korenje, narezan por in na cvetke razdeljeno cvetačo. Zelenjavo samo posolimo. V tretjo zadnjo plitvo posodico denemo zrezke. Posodo smo prej naoljili, meso posolili in potresli z zarumenelo čebulo, dodamo pa še sesekljan česen, paradižnikovo mezgo in malo rdeče paprike. Lahko dodamo še malo kumine in majarona, potresemo pa meso še z žličko moke. Polijemo z nekaj žlicami vode. Lonec zapremo in ko začne piskati, kuhamo 10 minut. Nato odstavimo in pustimo še nekaj minut, da se jed kuha ob nakopičeni temperaturi v loncu. Nato lonec ohladimo pod mrzlo vodo, snamemo varnostni ventil in zložimo iz lonca vložne posode. Posodo z zrezki postavimo na štedilnik, dodamo nekaj žlic smetane in pustimo, da omaka prevre. Zelenjavo stresemo na ogret krožnik in zabelimo lahko tudi z drobtinami. Krompir stresemo v skledo in potresemo s peteršiljem. Vodo, v kateri se je kuhal krompir in jušna kocka, zgostimo s tremi žlicami pšeničnega zdroba, dodamo peteršilj, malo maščobe, nazadnje pa izboljšamo s stepenim jajcem.

Cvetne slike

Se spominjate šolskih let, ko je bilo treba vstavljati suhe rože v herbarij? No, takrat to delo ni bilo prijetno, ker je bilo obvezno. Vendar pa je sušenje cvetja že stara umetnost, iz suhih cvetic pa lahko sestavljamo prikupne slike.

Za cveticami se ozremo že zgodaj spomladi. Posebno sedaj je že na vrsti vse polno teloha, trobentic, kasneje bo na vrsti lepi žefran. Seveda pa nekatere cvetice, ki jih posušimo med papirjem izgubijo svojo barvo, drugim pa se sušenje skoraj ne pozna. Cvetice nabiramo ob lepem vremenu in ob soncu, da so cvetovi primerno suhi, sicer bi lahko kasneje v procesu sušenja zgubile. Tudi razno drobno cvetje, ki ga dobimo v cvetličarni, je primerno za sušenje, manj uspeha pa bo s cveticami, ki imajo mesnata stebila ali liste. Bolj reliefne sestavljenke so seveda take, pri katerih uporabljamo suhe rože. Teh seveda ni treba stiskati med papir in sušiti, ampak jih le porežemo in stebelca zvezemo ter obesimo na primeren prostor.

Cvetica se najbolje posuši med dvema pivnikoma, ki ga po potrebi tudi zamenjamo. Stisnemo z dvema deščicama in obtežimo še z utežmi. V dveh tednih so suhe, shranimo jih v polah papirja. Ko že imamo material za sestavljanje slik, se lotimo dela. Iz praproti, cvetic z dolgimi stebili in iz majhnih cvetic sestavimo sliko. Kos kartona oblečemo z belim ali barvastim blagom. Cvetice namažemo z lepilom po stebilih in po zadnji strani cveta in nalepimo. Končano sliko pokrijemo z dvema risalnima listoma in za nekaj časa obtežimo, nato pa sliko uokvirimo.

marta odgovarja

Ida — Prosim, če mi narišete, kakšna naj bo moja nosečna obleka. Nosila bi jo za službo. Stara sem 21 let in visoke postave.

Marta — Obleka je krojena tako, da boste pod njo lahko nosili bluze in puloverje. V prsni višini je prerezana, ob vratu nekoliko bolj odprta, rokavi so širši in segajo do komolcev. Dolžina obleke pokriva sredino kolen.

Nedosegljiva vitkost

4

Če ste se doslej strinjali s tem, kar je bilo napisano v prejšnjih sestavkih in zdaj že veselo hujšate, potem pravzaprav nimam kaj več dosti povedati. Ker pa so tudi taki, ki prisegajo le na diete in jih strašansko veseli seštevati kalorije, računati, preverjati jedilnik itd, bomo torej tole kramljanje nadaljevali.

Če menite, da ne delate pretežko, potem bi za hujšanje lahko izbrali jedilnik, po katerem bi pojedli le po 1700 kalorij. Manj nikakor ni pametno, če nočete postati sitni, razdražljivi in sploh nemogoč član družine in vsake družbe. Le za dneve, ko nimate službe in ko ste se sploh odločili, da boste počivali in torej ne potrebujete veliko hrane, lahko izberete tudi jedilnik, ki vsebuje okoli 1000 kalorij. Jedilniki z manj kalorijami na dan so primerni le za hujšanje v bolnišnicah in pod strogim zdravniškim nadzorstvom.

Takle pa bi bil jedilnik s 1700 kalorijami: za zajtrk pol decilitra mleka v črni kavi, zraven pa 7 dkg rženega ali črnega kruha s 5 do 10 g masla in žličko želeja ali marmelade. Pojeste lahko tudi 3 dkg nemastnega sira. Za malico je predvideno tri četrtine kozarčka jogurta in 10 dkg svežega sadja na primer pomaranč. Za kosilo zdušimo 15 dkg puste govedine z jušno zelenjavo. Poleg jemo 1 drobnejšo peso, ki smo jo pripravili v solati. Popoldanska malica je sestavljena iz skodelice čaja z limono, dveh rezin prepečenca, ki ga tanko premažemo z maslom. Za večerjo pa pojemo 15 dkg skute, ki smo jo sladkali z žličko sladkorja in pomešali z narezanim sadjem.

Količine jedilnika za dni, ko prav nič ne delamo in bi radi zato v organizem vnesli prav malo kalorij, pa so res samo za tiste z močnimi živci in trdno voljo. Jedilnik ima le 600 kalorij. Za zajtrk pojemo 15 dkg korenja z nekaj kapljicami limoninega soka. Za malico popijemo limonado iz 10 dkg limon in žlice malinovca v 2 dcl vode. Kosilo pa skuhamo iz 5 dkg graha, skodelice čiste juhe in soli, v to juho pa zrežemo pol žemlje. Skuhamo zelenjavo, in sicer 18 dkg cvetače, 10 dkg pora in 20 dkg ohrovtja; ocedjeno zelenjavo pokapljamo z maslom. Zraven jemo peso v solati brez olja, začinjeno le s soljo in limono. Za malico si privoščimo 20 dkg kislega zelja in 5 dkg vložene paprike. Večerjamo pa spet zelenjavo, in sicer si prevremo 20 dkg zmrznjene špinacije, ki jo začinimo le s soljo, peteršiljem in žlico smetane.

Za tiste, ki ne marajo zelenjavnega dne, pa tale sadni »stradalni« dan. Zjutraj pojemo 15 dkg nastrganih jabolk z 10 dkg zmečkanih banan. Za malico popijemo 2 dcl nesladkanega pomarančnega soka. Za kosilo pa spečemo 30 dkg olupljenih jabolk potresenih z drobtinami in politih z 2 dcl vina. Za malico spet pomaranča ali grenivka. Večerja pa je slajša: iz enega beljaka stepemo sneg, mu primešamo žličko medu in nekaj limonine lupinice. Nato nastrgamo 10 dkg jabolk, rahlo premešamo in takoj ponudimo. L.M.

Potrebujemo: pol kg krompirja, 10 dkg mesnate slanine, 2 žlici moke, 1 jajce, sesekljan drobnjak, nariban muškadni orešček, bele drobtine, maščobo za pečenje.

Opečeni krompirjevi cmoki

Skuhamo krompir, ga olupimo in še vročega zmečkamo. Slanino narežemo na kocke in v ponvi povcremo. Nato jo poberemo iz ponve, odcedimo in zamešamo v krompir. Dodamo še moko, jajce in drobnjak ter solimo, popramo in začinimo z muškatinim oreščkom. Iz mase oblikujemo kroglice, jih malo potlačimo, povajjamo v drobtinah in na obeh straneh opečemo na segreti maščobi, da porjavijo. Ponudimo zraven poljubne solate.

Roke bodo nežnejše in bele, če jih enkrat na teden operemo v dobro osoljeni vodi.

Pust je tu in z njim veseli dnevi. Maske, vseh vrst pokrival in domiselno dekoracijo prodajajo na Kokrinem oddelku papirnice v GLOBUSU.

Cena: od 16 do 40,60 din

Pri ALMIRI so z gornjim modelom mislili predvsem na močnejše postave. Obleka je izdelana iz metrskega jerseyja in kombinirana s pletenino. Lahko jo nosite s pasom ali brez. V bordo rdeči, rjav, zeleni in opečnati barvi jih dobite v njihovi prodajalni v Radovljici. Vprašajte za model KRKA.

Cena: 455 din

Pri MURKINI MODI v Radovljici lahko zelo ugodno kupite prijetno srajčno obleko; iz rožastega jerseyja je in je tudi podložena. Dobl je v vseh barvah in velikostih od št. 38 do 46.

Cena: 370 din

POMENKI O PREDOSLJAH IN DRUGIH VASEH TAM NAOKROG

(Bobovek, Britof, Ilovka, Kokrica, Mlaka, Orehovlje, Srakovlje, Suha in Tatinec)

(12. zapis)

S Suho je tako kot s Kropo — če greš tjakaj, se moraš po isti poti tudi vrniti. In tako se tudi v našem zapisu vračamo s Suhe v Predoslje, odtod pa sedaj stopimo v Britof, vasico ob veliki cesti, le 3 km oddaljeno od Kranja.

IZ BRITOF NA BRITOF

Britofljani se sami tako pošalijo s turbinim imenom svoje vasi. Sicer se je kraj včasih imenoval tudi drugače — Freithof — a je le najbrž res, da je bilo tu v starih časih, časih kuge in podobnih nadlog tu veliko pokopališče za bližnjo in daljno okolico. Kajti farna pokopališča so se branila pokopavati umrle po kužnih boleznih, zato so morali take pokojnike pokopavati drugje. (O tem sem več pisal v zapisih o Cerkljah in obeh Brnikih.) Da je na mestu sedanje vasi res bilo nekdanje večje pokopališče, so ugotovili pri raznih izkopih. Zgodovinar Josip Lavtižar o tem piše: »... je tudi med ljudstvom obče znano, da je bilo tukaj nekdanje pokopališče, kamor so nosili od daljnih krajev mrliče pokopavat.«

Zato se je prvotno ime Freithof, ki je skušalo »zabrisati« misel na pokopališče, že v začetku 17. stoletja začelo pisati Britthof, pozneje pa kar jasno Friedhof, kar pomeni po naše pokopališče ali »britof«.

No, naj bo tega črnega, napolhumorja dosti. Saj je danes Britof ne le vas kot vse druge na Gorenjskem, pač pa tudi kraj s številnimi novimi, lepimi stavbami, zgrajenimi zaradi bližine Kranja. Iz Britofa je tudi razkošen pogled na venec gora na severu.

Britof dele na Spodnji konec — tu stoji večina novih hiš — in pa na Zgornji konec, kjer je pravzaprav še staro jedro vasi s kmetijami. Če sem prav poučen, je le-teh še 10.

Britofljani imajo zemljo na obeh straneh asfaltirane ceste, ki vodi iz Kranja na Jezersko. Polja pa niso prav rodovitna, preveč peščena so; zato se domačini bolj posvečajo sadjarstvu in živinoreji. Sicer pa pretežna večina prebivalcev dobiva kruh iz domače («Oljarica») in kranjske industrije.

Kot drobceno zanimivost še povem, da delu polja ob gozdu proti Šenčurju pravijo domačini kar »Sibirija«. Zakaj, tega še nisem zvedel.

SEM IN TJĀ PO VASI

Najbrž ni treba posebej poudarjati, da je Britof znan širom po Slovenskem, tudi drugje po državi — pač po svoji Tovarni »Oljarici« (ustanovila sta jo l. 1906 Zabret in Hutter — o tej stari in pomembni dejavnosti, ki je dala vsaj novejšemu Britofu svojstven pečat in tudi precej kruha, bom še pisal), ki poleg jedilnega in tehničnega olja izdeluje tudi firneže in lake. — Tovarna ima tudi lastno malo elektrarno.

V vasi sta še dva vodna mlina, žage pa ni več — pogorela je. — Prosvetni dom nosi ime po prvoborcju Andreju Kmetu, organizatorju odpora proti okupatorju. Lepo ime so vzdeli domačemu pevskeemu društvu — Slavci.

Tudi naravno znamenitost imajo Britofljani: v strmem bregu ob Kokri je obzidan vhod v podzemno jamo. Žal je bil rovd že po prvi svetovni vojni precej zasut. Naj-

Oljarica — tovarna jedilnega in tehničnega olja v Britofu

brž bi se s to podzemno jamo le dalo kaj napraviti — morda za pridelovanje šampionov. Saj trg (Kranj in vrsta gorenjskih hotelov) bi bil blizu. Le podjetnosti, poguma bi bilo treba. Sicer pa, kdor ne riskira, ne profitira.

Cerkev — podružnica predoseljske fare — je posvečena sv. Tomažu, najbolj znanemu skeptiku med svetniki. Saj mu ljudje pravijo kar »neverni Tomaž«. Bolj pravi bi bilo: nezaupajoči, neverujoči, zadržani Tomaž. — A v ljudsko govorico je že zašlo »neveren«, kar bi pomenilo tudi »nezvesti« ali pa celo brezvernika, nevernika, kar pa apostol res ni bil.

TRUBARJEV TOMAŽ

Dotaknimo se našega Britofa tudi s Trubarjevim imenom! V knjigi, ki jo je Primož Trubar (1508—1586) izdal l. 1574 pod naslovom »Ta celi Catechismus inu pejsni« je pesem o svetem Tomažu, zapisa menda že l. 1430, potem pa po Trubarju prirejena (pisana v stari bohoričici, ki je ne moremo — črk nimamo — objaviti v izvorniku):

Sveti Tomash neveren bil,
ta je kumaj tiga dobil,
de je vidil prou Jesusa,
tiga shivga Kristusa.
Jesus Tomasha je svaril,
de je on taku kasan bil,
de nej bil poprej veruval,
de je on od smerti bil vstal.

Vidimo torej, da apostol Tomaž le to ni verjel, da bi mogel Jezus »od smerti vstati«.

Britofška podružnična cerkev je starejša od farne predoseljske. Sezidali so jo že l. 1512. To dokazuje letnica na oboku prezbiterja (svetišča), ki je grajeno še v gotičnem slogu. Prvotno je imela cerkev raven lesen strop (podoben kot je še sedaj v cerkvi na Bregu pri Preddvoru), pozneje, l. 1888 pa so britofsko cerkev obokali. S tem pa so tudi uničili čar starosvetne častiljivosti. Le kaj je obsedalo te naše stare fajmoštre, ki so se sli raje zidarje, namesto, da bi ostali pastirji. In da bi svoja svetišča raje popravljali, vzdrževali — ne pa kazili z novo modo ali celo rušili in nanovo zidali, seve po svoje. Kot, da ne bi vedeli, da gotika povsem drugače vpliva na pobožne vernike, kot napihnjen in bahaški barok, ki je tako všeč bolj zijalastemu občinstvu.

C. Z.

V sodelovanju s Prešernovo družbo objavljamo v nadaljevanjih kriminalko Clauda Avelina Mačje oko. Delo je izšlo v zbirki Ljudska knjiga, ki jo izdaja založba Prešernova družba.

»Tega vam nismo pravili, ker ne gre zanjo,« osorno odvrne stara mati. Senneville je spet miren. »Mislili smo, da je Jean Marc vnet za to mlado žensko, in moja snaha je sama od sebe poslala ta prstan zanjo. Vedela je, da moj vnuk nima preveč denarja, da bi ji lahko kupil vsaj takšno skromno darilce, po drugi strani pa se ji je zdelo, da je za draguljarjevo hčerko edinko še najbolj primeren tak nenavaden kamen. Ali pa naj verjamemo — obrnila se je k Jeanu Marcu — »da si ga namesto Augusti, kot je želela tvoja mati, ponudil gospodični Sarrazinovi?« Kljub grobim besedam je zazvenela iz njenega glasu rahla blagost, ki se še okrepi, ko nadaljuje: »Saj si gotovo spoznal roko gospodične Sarrazinove, kajne? Augustine roke so očitno močnejše. Lepe, toda večje.«

Jean Marc zašepeta s povešeno glavo:

»Da, dal sem ga Huguetti, gospodični Sarrazinovi. Auguste nisem videl...« S pogledom skuša prepričati Senneville. »Najini načrti niso bili resni. Bila sva pač prijatelja iz otroštva, saj veste...«

Inšpektor hoče vedeti:

»Je gospodična Chênelongova vedela, da je bilo njej namenjeno to mačje oko?«

»Oh, ne!«

Stara mati tiho pogodrnja.

»Da, gospod inšpektor. Nekaj dni kasneje smo kakor vsako leto dobili od Auguste čestitko, vendar brez najmanjšega namiga na prstan. Rekla sem snahi: 'Piši ji, vprašaj jo!' Njej pa se je zdelo, da to ni potrebno, in sem storila jaz. Augusti sem se zahvalila za čestitko, ji poslala naše in pripisala: 'Upam, da ti je Marcov prstan...«

CLAUDE AVELINE

MAČJE OKO

Jean Marc se osuplo obrne k stari materi. Senneville, ki ga opazuje, spregovori:

»In kaj vam je odgovorilo dekle?«

»Nič,« odvrne stara mati. »Ko pa smo prejeli pismo od Jeana Marca, v katerem nam je dva tedna kasneje pisal, da se je zaročil z gospodično Sarrazinovo, smo razumeli.«

»Sta se ti dve gospodični poznali?« želi vedeti Senneville.

»Ne... vsaj jaz ju nisem seznanil,« odvrne Jean Marc.

»Gospod inšpektor,« pravi Joannès z drhtečim glasom, »menda ne mislite? ...«

»Ničesar ne mislim,« odvrne Senneville. »Za zdaj samo poslušam in zbiram podatke.« In nadaljuje z zaslísevanjem: »Kdaj ste zadnjič videli gospodično Sarrazinovo?«

»V nedeljo... Večera... proti četrti uri... In vse je bilo tako lepo, vse je bilo tako lepo!«

»Kje?«

»Pri njej.«

»Pri njej — pri njenih starših?«

Jeanu Marcu omahne glava naprej, telo se mu zvije kakor v epileptičnem napadu. Joannès zavpije:

»Trebja je poklicati zdravnika!«

»Ne, ne,« ga zavrne Senneville, ki je medtem vstal. »Malo zraka mu bo dobro delo.«

»Menda ne boste prisilili tega nesrečneža, naj gre z vami,« se obregne stara mati.

»Prisilil, kje neki! Lepo ga bom povabil. On je glavna priča. Razumem, da je vznemirjen, kdo na njegovem mestu ne bi bil! Seveda je zoprno, da je prišlo še to k njegovemu prehladu. Gotovo pa si bolj kakor vsi drugi želi, da bi bila vsa ta zadeva čimprej pojasnjena. Pariz se je morda že oglašil. Njegov odgovor moramo pač preveriti skupaj z vašim sinom. Če morilec le ni...«

Z roko napravi nagel gib, kot bi se hotel prekrizati, čeprav ta gib nima nič skupnega z resničnim križem. Stara mati ga dopolni:

»... razkosal celega telesa, da bi se ga laže iznebil?«

»Molčite, mati molčite!« vzkrikuje Emilie.

Joannès je sedel k sinu in ga prijel za roko. Krč je popustil. Na srečo Jean Marc najbrž ni slišal stare matere, ki naglo odvrne:

»Joannès, to pravi gospod inšpektor, ne jaz! On ve, kako opogumiti bližnje nesrečne žrtve.«

In tudi sama napravi znamenje, ki naj bi bilo križ. Senneville plane:

»Gospa, nikar se ne zanašajte preveč na svoje sive lase! Vam res ni videti, da bi bili preveč prizadeti!« Nato že bolj mirno: »Gospod Jean Marc, ko boste želeli...«

Po pravici zaupa v moč človeške narave. Jean Marc se dvigne. Njegov oče proseče reče inšpektorju:

»Rad bi vas spremljal, gospod glavni inšpektor. Da bi nazaj grede pazil na svojega sina.«

»Lahko, če želite. En prostor je na razpolago.«

»Tudi jaz,« se oglasi stara mati.

»En prostor nista dva!« Inšpektor si prepove, da bi jo pogledal.

»Oh, zaklad moj!« zaihti Emilie in z vso močjo objame sina.

»Vzemi si ta šal in se ogrni!«

ULICA Z VELIKO ČRKO IN Z MALO ČRKO

1

Črn policijski avto, ki je prišel, odšel in se vrnil, je privabil radovedneže pred hišo. Nekaj jih stoji na pločniku, drugi oprezajo za na pol dvignjenimi zavesami na oknih svojih stanovanj. Senneville spusti Jeana Marca naprej in se usede k njemu. Joannès sede k vozniku. Ko se avto premakne, stopi na prag mlekarne Piochon Léonard in pomaha z roko.

»Vaš brat si ni posebno prizadeval, da bi šel z nami,« pripomni Senneville.

Joannès se obrne, da bi opravičil brata:

»Ni mogel takoj najti pravega človeka v naši pisarni, gospod glavni inšpektor. Kaj takega ne moreš zaupati komurkoli, treba je priznati...«

»O, priznam,« odvrne Senneville.

Avto se začne spuščati proti Rhône. Ko vozi mimo novih zelenic Gros-Caillo, si samo inšpektor privoščiči ogledovanje tisočerih streh imenitne panorame v daljavi in bleščečega se traku Rhône. Joannès je prav tako pozoren na vožnjo kot voznik. Jean Marc se s svojim dolgim telesom prilagaja poskakovanju vozila, vsakemu nenadnemu zaviranju. Pobočje Saint-Sebastian od vrha do vznožja, trg Croix-Paquet in njegovi viseči vrtovi, ulica du Griffon.

»Poglejte,« pravi obotavljivo Joannès vozniku, »ulica Terraille! Tam delava z bratom že celih trideset let. V Tkalicah in predilnicah Saint-Polycarpe. Celih trideset let!«

Voznik se požvižga na to. Vključil je smernik in zapelje v ulico Puits-Gaillot, ne da bi zmanjšal hitrost, čeprav je promet živahen. Nad mostom Morand jih zaslepi sonce. Še tri minute in že bodo v Ulici Vauban, pred pokrajinsko upravo pravosodne policije, kjer jih pričakuje z živahnim zanimanjem komisar Thévenet, načelnik kriminalistične brigade.

2

Na klic komisariata v Croix-Rousse so s Quai des Orfèvres takoj odgovorili. Toda na vprašanje, ali imajo žensko truplo z odsekano levo roko, je Pariz odgovoril, da ga nimajo. Nato je Delorme prinesel »krvavi kovček«, kot bi ga bilo treba imenovati — nemudoma so ga bili poslali v laboratorij — in prinesel je tudi naslov gospodične Sarrazinove. Zdaj je komisar Thévenet osebno poklical svojega pariškega kolega komisarja Picarda, da bi mu sporočil vse podrobnosti. Ker pa je Picard brez uspeha klical Maillot 46-79, je sklenil: »Tja pojdemo! Pokličem vas, brž ko bomo našli kaj oprijemljivega.«

»Morda vas pokličem že prej,« je odgovoril Thévenet. »Vsako minuto pričakujem mladeniča.«

Tista minuta bi že odbila, če bi marmornata stenska ura, edini okras v pisarni, bila minute. Potrkalo je na vrata.

»Naprej!«

Vstopi Senneville, sam.

»Tukaj sta, načelnik. Zaročenec in njegov oče.«

»Pariz je gotovo že na tekočem,« meni Thévenet. »Kaj pomeni vsa ta pripoved?«

»Popoln dolgčas,« odvrne Senneville.

In jo pove na kratko.

V letu 1975 bo Prešernova družba izdala za svoje naročnike naslednje knjige iz redne letne zbirke: Prešernov koledar 1976, roman Bena Zupančiča Plat zvona, roman Milene Mohorič Hiša umirajočih, mladinsko povest Frana Milčinskega Ptčki brez gnezda, priročnik Higiena in kozmetika. Zbirko bodo člani prejeli broširano za 70 din, vezano (koledar bo broširan) pa za 100 din. Člani, ki bodo imeli plačano članarino do 30. junija, bodo prejeli še knjigo Miška Kranjca Povest o dobrih ljudeh. Vse knjige iz te zbirke bodo prejeli člani hkrati v mesecu novembru 1975.

Vpišite se v Prešernovo družbo pri vašem župniku ali pa naravnost na naslov: Prešernova družba, 61000 Ljubljana, Opekarska-Borsetova 27.

Vzgojila sta cele generacije otrok

»Zlati« praznik zakoncev Alojzije in Oskarja Hrast

Ne vem, kako bi začel. Težko je v kratkem članku osvetliti dvoje bogatih, z delom, spomini in dobroto pretekanih življenj, pod katerima smo navzoči minulo soboto opoldan na ljubljanskem Magistratu skušali potegniti črto. Črto, ki naj bi pomenila nekakšen obračun. Obračun 50 let zakona med Alojzijo in Oskarjem Hrastom namreč. Pred matičarjem in pred številnimi pričami, pred sorodniki in prijatelji, sta si v drugo izmenjala prstane.

69 let je njej, njemu pa 76. Toda kažeta jih precej manj. Zlasti kadar spregovorita, sobesedniku brž postane jasno, da gre za klena, živahna in zelo izobražena človeka. On, recimo, je navzlic 42 letom delovne dobe v učiteljskem poklicu duhovno svež in iskri kot bi šele včeraj stopil na zahtevno in odgovorno pot prosvetarja. In z Alojzijo ni nič drugače. Ko se nasmehne, ko pogleda svojega moža in ji lepi obraz prešine nekakšna mehokoba, ti ni treba več ugibati, kaj je pol stoletja nazaj v Litiji zavrtilo glavo mlademu Oskarju.

Ce bi Hrast, po rodu iz Cerknega, o sebi napisal knjigo, bi najbrž postala bestseller, literarna uspešnica. Kajti videl in prestal je marsikaj hudega. Že kot dijaka tretjega letnika učiteljskega v Ljubljani so ga avstrijske oblasti poklicale pod orožje. Tri dolga leta je okušal strahote prve svetovne vojne, bil težko ranjen, ujet in dva meseca zaprt v italijanskem »arestu«. A zdržal je, si opomogel ter kasneje dokončal študij. Nič ni protestiral, ker so predstojniki zanj ponavadi našli zaposlitev v manjših, odročnih krajih dežele, kamor se je bolj »finim« kolegom upiralo iti. Zmeraj je ljubil preproste, poštene, odkrite ljudi, ki znajo ceniti bližnjega. Rad, denimo, pripoveduje o Selški dolini, o Železnikih in Bukovščici, kjer sta z Alojzijo v 22 letih vzgojila cele generacije otrok. In o Olševku pri Kranju ter o Olševčanih bi lahko dosti povedal, saj je tam prebil dolgih 15 let.

Tudi zadnja vojna Hrastovim ni prizanašala. Zavednega poglavarja družine so Nemci pregnali službovat v Lienz na Tirolsko. Seveda je nemudoma navezal stike s člani

sledila vzoru svojega očeta, naprednega strojevodje, in spoštovala izročilo deda-revolucionarja, ključavničarja iz Siska, pri katerem so se včasih sestajali mnogi naši voditelji s tovarišem Titom na čelu. Ima priznano dvojno dobo in je nosilka odlikovanj Red zaslug za narod in Red republike z bronastim vencem. Zdej aktivno deluje v ZZZB in v krajevni skupnosti Šmartno ob Savi, kamor sta se Hrastova preselila leta 1973. Želimo jima obilo sreče in predvsem zdravja ter hkrati upamo, da ju bomo čez deset let, ob biserni poroki, spet pospremili na Magistrat.

I. G.

PP Cesta JLA 6/1 nebotičnik

**PROJEKTIVNO
PODJETJE
K R A N J**

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

protiokupatorskega in protinacističnega gibanja; organiziral je različne akcije, pomagal vzpostaviti preskrbovalno mrežo, zbiral zdravila in sanitetni material ipd. Medtem sta mu doma dva od treh sinov navzlic mladosti »ušla« v partizane, soproga Alojzija, prej navdušena amaterska režiserka in igralka, pa je prevzela vodstvo lokalne AFŽ in OF. Je pač

Z vedrino se težave premagujejo

Drugi »da« Franciške in Franca Andoljšek iz Kranja

V občini Kranj sklene zakonske zveze okrog 500 parov letno, le približno vsaka stota pa bo čez pol stoletja še zmeraj »držala«. Vsaj tako pravijo statistični izračuni. No, med redke, ki dočakajo zlati jubilej, sodita tudi Franciška in Franc Andoljšek iz Kranja: v soboto, 1. februarja, sta si pred kranjskim matičarjem Jožetom Kovačičem znova obljubila zvestobo.

Dvojica se je poročila 31. januarja 1925 v Trzinu. Franciški je bilo ta-

krat 20 let. Izhaja iz številne struževske družine, katere člani so z materino pomočjo le mukoma premagovali pomanjkanje. Oče je namreč odšel v Ameriko ter skrb za naraščaj prepustil ženi. Slednja je ob razumevanju dobrih ljudi poskrbela, da so zrasli v krepke, delavne državljane. Franciško je, še kot deklico, iskanje zaposlitve zaneslo v Jelendol nad Trzinom, kjer je prvič srečala svojega bodočega moža.

Pol leta starejšemu Francu, rojenemu v Gornjih Podpoljanah pri Ortneku, so brezskrbni mladostniški dnevi tekli v družbi bratov in sester. Toda ni dolgo ostal doma, v Jernejem mlinu, ampak je raje odšel služiti kruh k premožnim kmetom v okolici, kasneje pa na žago v Jelendolu.

Andoljškovima so se rodili trije otroci: sin Franci ter dvojčici Marija in Jožica. Vojna je srečno družinico zatekla na Primskovem pri Kranju. Komaj šestnajstletnega Francija so Nemci mobilizirali in poslali na franto. Padel je v zavezniško ujetništvo, da bi nato, po vrnitvi v domovino, kot borec I. Prekomorske brigade tik pred osvoboditvijo, 19. aprila 1945, izdihnil v boju s sovražniki. Za njegova junakstva so mu leta 1950 podelili spomenico.

Ko je Andoljškovima umrla še hči Marija, sta prestajala najhujše trenutke v življenju, pravita danes. A čas teče in polagoma, neopazno celi rane. Lepše, človeka vredno življenje ter vnučka Boris in Barbara so v hišo spet prinesli radost in veselje. In dasi spričo prestanega zdravje obeh slavljencev ni več najbolj trdno, sta vendarle ohranila veliko nekdanje vedrine, hudomušnosti in optimizma, ki so jima v preteklosti omogočila premagovati gorje. Čestitamo!

I. G.

Spotovanja

okoli sveta

Tudi pristanišče je glede na promet zelo majhno. Na pomolih je prostora samo za majhno število ladij, vse druge pa se v zalivu privežejo na boje in jih raztovarjajo s pomočjo džunk. Tudi mi smo se morali zasidrati sredi zaliva in smo bili tam do konca.

Vsi, ki so bili na ladji tudi prejšnje potovanje, so se čudili, ker v zahodnem delu pristanišča ni bilo več potniške ladje velikanke Queen Elizabeth, ki so jo bili prav v tistem času preurejali v hotel. Šele pozneje smo od nekega pristaniškega uradnika zvedeli, da je pogorela in se potopila.

DŽUNKA Z LJUBICAMI ZA DENAR

Takoj, ko smo se zasidrali, se je ob ladijski bok prislone patroljni čoln s cariniki in pristaniško policijo. Ko so bile formalnosti opravljene in so možje v uniformah odšli, sta se nam vsaka z ene strani zaliva začeli približevati dve veliki džunki. V eni so bili trgovci s svojim blagom, v drugi pa prostitutke. Več pozornosti je bil seveda deležen drugi čoln. Hongkong je poleg Singapura eno redkih pristanišč na svetu, kjer ženske same prihajajo na ladjo. Povsod drugod jih je treba poiskati bodisi v organiziranih javnih hišah (kot je to v Bombaju in Madrasu), največkrat pa kar v pristaniških barih in v tako imenovanih »divjih« bordelih, ki jih je na pretek skoraj v vseh velikih svetovnih pristaniščih.

Čoln s cipami so mornarji sprejeli s ploskanjem in z bodrilnimi vzkliki. Našega najmlajšega, sobarja Vuleta, so pregovorili, da se je oblekel v svoje najboljše cunje in jih šel pričakati s cvetjem in dobrodoščilo. Ženske so ga začudeno gledale, mi pa smo se nasmejali do solz. Vule nas je nekaj časa prepadeno gledal, nato pa je vrgel rože v morje in ves osramočen pobegnil v svojo kabino, iz katere se je prikazal šele naslednji dan zjutraj. Cipe so se začele v gosjem redu vzpenjati na ladjo. Pri tem so nam nagajivo mežikale in koketno migale z zadnjicami. Vrste kar ni hotelo biti konec. Prišlo jih je blizu petnajst in na ladji so ostale ves čas našega bivanja v Hongkongu. Tu so jedle, spale, pile in kadile, kvartale in kvantale, predvsem pa opravljale svoj poklic. V primeri z Japonkami ali Italijankami niti niso bile pretirano drage. Računale so različno; mlajše več, starejše seveda malo manj. Njihove tarife so se gibale od pet do deset dolarjev za enkratno storitev, tako imenovani »short-time«, in trideset do petdeset dolarjev za vso noč.

Za kitajske prostitutke v Hongkongu je značilno, da imajo delo med seboj razdeljeno. Najdražje so t.i. »call-girls«, dekleta na poziv. Te so na voljo predvsem bogatim turistom in poslovnim ljudem. Stanujejo v hotelih in razkošnih apartmanih in obvladajo več tujih jezikov. Prostitutke drugega razreda delujejo največ v barih in cenejših hotelih. Ko se prostitutka prvega ali drugega razreda postara ali zapije, ima samo dve možnosti. Prva možnost je ta, da se poroči, druga možnost (in ta je veliko bolj verjetna od prve) pa je, da postane prostitutka tretjega, najnižjega razreda. Te pa poslujejo na cesti in na ladjah. Delo si razdelijo tudi znotraj posameznega razreda. Tiste, ki delajo na ladjah, hodijo ponavadi na zmeraj iste ladje. Večina teh, ki so zdaj prišle na Murter, so bile na njem tudi ob prejšnjem potovanju in bodo tudi ob prihodnjem. Starejši mornarji so jih poznali po imenih, vedeli so za njihove stiske in boleznine. Ko pridejo pomorščaki po dolgih tednih plovbe spet v luko, ne plačujejo žensk samo zaradi telesnega zadovoljstva. Pri prostitutkah iščejo tudi razumevanja in človeške toplote. Največ prometa imajo tiste ženske, ki niso samo cipe, ampak skušajo biti tudi tolažnice in prijateljice.

KRAMARSKA INVAZIJA

Skoraj hkrati z ženskami so se pripeljali tudi trgovci. Sprva so imele znatno več prometa ženske, ko pa so se fantje pri njih utrudili, so tudi kramarji prišli na svoj račun. Vsi hodniki in vsi saloni so bili zatrpani z japonskimi tranzistorji, magnetofoni, daljnogledi in glasbenimi kasetami. Naprodaj je bilo še sto in sto drugih stvari, zlasti garderoba je bila zelo poceni. Za en ameriški dolar si lahko kupil živopisno majico z napisom APOLLO, LOVE TIGER ali JAPAN IS FOR LOVERS, kakor tudi povsem črno majico z melanholičnim izrekom TOUT PASSE, vse mine, bi se reklo po naše. Za isti denar si lahko dobil tudi tri pare spodnjih hlač ali pet pacifističnih našitkov.

Pri obračunu deviz sem dobil sto-petdeset dolarjev. Sklenil sem, da jih bom zapravil do zadnjega ficka. Kadar je človek brez denarja, je težko, še težje pa je, če ga ima, pa ne ve, kako bi ga zapravil. Ves dan sem hodil po hodnikih, pomerjal, izbiral, preizkušal, a zvečer sem bil na istem kot zjutraj. Po večerji je prišel v kabino kapitan in mi rekel, naj si za božjo voljo kupim ene zakmašne hlače, da mu ne bom še naprej delal sramote s svojimi zakrpanimi kavbojki. Rekel sem mu, da zakmašnih hlač pravzaprav ne potrebujem, da pa jih rade volje kupim, če mi jih on plača. Takoj je utihnil in šel. Bil sem že ravno prav besen in sem sklenil, da bom denar prihranil in ga raje zapravil na Japonskem.

SLOVENEK V HILTONOVEM HOTELU

Naslednjega dne zvečer sem se odpeljal s ferry-boatom v mesto. Padel sem med kup stavb, na najdražji kvadratni meter zemlje na svetu. Hongkong je sicer zelo lepo, a tudi zelo utesnjeno mesto. Vse zazidalne površine so že izkoriščene, zato se mesto ne more več razvijati v širino. Komaj nekaj desetletij stare stavbe že rušijo, da bi dobili prostor za večje in moderneje. V najhujšo strmino so vklesane drzno speljane ceste in temelji za štirideset- in petdesetnadstropne nebotičnike. Tu, v teh serpentinah, so pred leti posneli dva ali tri filme o tajnem agentu Jamesu Bondu. Zgoraj so drveli avtomobili in regljale strojnice, vmes pa se je kamera odpočivala na idiličnih prizorih z džunkami in zahajajočim soncem v ozadju.

Džunke so poleg ostankov starih kitajskih četrti še edine stvari, ki spominjajo Hongkong na njegov začetek. V njih živi in dela tisoče in tisoče revnih kitajskih družin, ki ne bi zmogle plačevati izjemno visokih stanovanjskih najemnin v mestu. Džunka je njihovo edino premoženje. V njej se rodijo in umirajo in z njo si tudi služijo svoj vsakdanji kruh. Pristanišče je premajhno, da bi se lahko vse velike ladje privezale k pomolu. Veliko se jih mora zasidrati zunaj v zalivu. Vse blago s teh ladij iztovarjajo na džunko, ki ga potem prepeljejo v luko. Pri nakladanju in razkladanju tovora je največkrat zaposlena vsa družina. Ženske delajo pri dvigalih, moški pa premetavajo vreče in zaboje. Okoli poldneva zadiši iz kuhinje po ribah in praženem rižu. Kosilo največkrat pospravijo kar stoje. Tovor ne sme čakati. Delajo od jutra do večera, neredko tudi ponoči. Džunk je več kot tovora in nihče ne ve, kdaj bodo spet prišli na vrsto za razkladanje. Delodajalci najemajo samo najhitrejše.

Ko sem šel mimo restavracije Hiltonovega hotela, me je obšla silna radovednost, kdo so ti ljudje, ki si lahko privoščijo večerjo v Hiltonu. Čeprav sem skoraj ves denar pustil na ladji in sem bil poleg tega še precej neugledno oblečen, sem sklenil vstopiti. Moram reči, da sem s svojo vagabundsko pojavo zbudil med gosti precej zanimanja. Tudi strežaji, ki so pridrveli k meni, si najbrž niso mogli predstavljati, da sem brez beliča v žepu. Mislili so, da sem v najslabšem primeru kakšen rahlo čudaški bogataš in so se mi začeli priklanjati. Majhen Kitajček z metuljčkom pod vratom mi je prinesel jedilni list, pa sem zamahnil z roko, češ, da nisem lačen in da ne bom jedel.

— Pa bodo gospod vsaj kaj pili? Rekel sem, da nisem žejan in da tudi pil ne bom. To jih je malone šokiralo. Ritensko so se umikali in me gledali kot da sem prišel z Marsa.

Zaradi česa sem pravzaprav prišel sem? Da, ogledoval si bom goste. Po vseh mizah so gorele sveče v srebrnih svečnikih. Med omizji so se sprehajale žene delničarjev in fabrikantov in razkazovale svoje večerne toalete. Polizani natakariji z belimi rokavicami na rokah so stregli s kaviarjem in šampanjcem. Denarni mogotci in borzni spekulanti so prihajali k mizam v spremstvu množice lakajev, ki so budno pazili na vsako njihovo besedo in na vsak migljaj roke. Vsaka želja mora biti izpolnjena še preden je izrečena. Konkurenca je velika. Vsi kitajski lakaji sanjajo o Hiltonu. Zaradi tega si lahko hotelir privoščijo, da vsako malomarnost in neposlušnost kaznuje z odpovedjo službe ali z degradacijo.

(Se bo nadaljevalo)

T. E.

GLAS 11
Petek, 7. februarja 1975

festivalna dvorana bled
od 14. do 24. marca 1975

RAZSTAVA IN PRODAJA POHIŠTVA MEBLO
IN HLADILNE TEHNIKE LTH

BLEJSKA POMLAD '75

razstava bo odprta vsak dan od 10. do 18. ure

Nedosegljivi sneg

Zaman se odrasli in otroci ozi-
ramo v nebo in pričakujemo sneg.
Iz oblakov prši že drugo leto
samo droben dež. Nehote nam
pogled pobegne na področje Ka-
ravank, poleg 2236 metrov viso-
kega Stola. Tam se razteza po-
bočje, imenovano Belštica, ki pa
tega imena ne nosi le naključno.
Ne zato, ker je pod njenimi po-
bočji stisnjena vas Koroška Bela,
pač pa zato, ker je vsako leto sko-
raj osem mesecev pokrita s tanjšo
ali debelejšo snežno odejo.

Visokogorsko travnato poboč-
je, zelo primerno za smučanje, se
razteza od Stola prek Belštice
skozi Medji dol do Belske plani-
ne, konča pa s s Pustim routom,
ki je bil že pred vojno znan te-
danim smučarjem — tekmoval-
cem. Ker smo v dobi množičnega
smučanja, bi bilo nujno potrebno,
da bi se zamislili nad temi
idealnimi smučarskimi tereni, ki
se kar sami od sebe ponujajo in
vabijo nas, ki v dolini tako težko,
pripravljeni z različnimi vlečnicami
na domala vsakem hričeku, prič-
akujemo in ne dočakamo snežne
odeje. Bolj kot kdajkoli prej bi se
moralo ob teh zimah zamisliti in
se ozreti na visokogorska smuč-
išča, za katere imamo možnosti.
Objekte bomo morali postaviti
tam, kjer je uso sezono dovolj
snega in je smučanje možno ob
minimalni debelini snežne odeje.
S tem bi koristili vsem delovnim
ljudem, ki imajo veselje do smuč-
anja, razen tega pa bi se razvij-
jal zimski turizem.

Hočeš nočeš bi se morali zgle-
dovati po naših sosedih v Avstri-
ji, ki so znali izkoristiti ugodne
visokogorske poljane kot je naša
Belštica. Svoja visokogorska
smučišča so »opremili« z vlečni-
cami in žičnicami vseh vrst. In
prav na ta smučišča se v tej zimi
podajamo mi, z velikimi stroški
zagotavljamo našim tekmoval-
cem iz raznih klubov vsaj nekaj
treninga. Kot da bi živeli v nižin-
skem svetu in ne imeli takih ali še
boljših visokogorskih smučišč, na
katerih je domala vse leto
idealna smuka.

Zares bi se veljalo ob vsem tem
zamisliti.

Z. Šporn

KUD Ljubno

V krajevni skupnosti Ljubno, ki
zajema naselja Otoče, Posavec,
Ljubno in Praproše, so prebivalci
v minulemu letu veliko naredili.
Posebno aktivni so bili mladi, ki so
poleg različnih kulturnih in drugih
prireditev s prostovoljnimi delom ob-
novili tudi dom TVD Partizan. Na
željo prebivalcev krajevne skupnosti
pa so konec januarja letos ustanovili
tudi kulturno-umetniško društvo.
Na ustanovnem občnem zboru so
izvolili enajstčlanski upravni in
tričlanski nadzorni odbor društva.
Pogovorili so se tudi o programu
društva za letos. P. Drmota

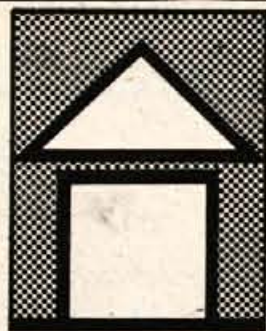
Mladi brez strehe nad glavo

Konec preteklega meseca je bila v
osnovni šoli heroja Bračiča v Bistri-
ci pri Trzinu druga letna konferenca
osnovne organizacije Zveze sociali-
stične mladine Slovenije. Na kon-
ferenci so omenjali predvsem dva
problema: pomanjkanje prostorov
in nedelavnost mladine. Bistriška
mladina nima najosnovnejšega pro-
stora za dejavnost, kar ne vpliva
spodbudno na delo osnovne organi-
zacije, ki ga že sicer usmerjajo le
člani mladinskega vodstva, ne pa
tudi drugi mladinci. Problema uteg-
neta ogroziti delovanje organizacije
in uresničevanje akcijskega progra-
ma, sprejetega na konferenci. Če bi
bili v Bistrici prostori za družbeno
delo, bi mladinci zanesljivo že usta-
novili literarni krožek in taborniško
četo. Tudi košarkarskega igrišča na
Loki zaradi objektivnih težav še ni.

Mladi so na konferenci sklenili
podpreti prizadevanja za zgraditev
družbenih organizacij, saj po-
manjkanje prostora ne tare le
mlade, temveč tudi člane drugih
organizacij in društev. Vendar osta-
ja dom za zdaj le želja, saj so gra-
ditelji novega naselja nanj pozabili,
pa tudi prihodnost ne obeta boljše-
ga. M. Valjavec

12 GLAS

Petek, 7. februarja 1975

SGP Projekt Kranj

na podlagi sklepov pristojnih samoupravnih organov
razglašajo naslednja prosta delovna mesta:

I. za TOZD Strojno kovinski obrati Kokrica

1. 6 AVTOMEHNIKOV
za strojnike težke gradbene mehanizacije
2. 2 KV MINERJEV
3. 3 KV ŽERJAVARJEV
4. KV ELEKTRICARJA — VZDRŽEVALCA
5. VZDRŽEVALCA TGM
5. ELEKTROTEHNIKA

za vodjo vzdrževanja električnih strojev in naprav

Pogoji:

- pod 1.: poklicna šola z zaključnim izpitom za avtomehansko
stroko in zdravstvena sposobnost za strojnika TGM;
- pod 2.: KV delavec s pooblastilom za opravljanje minerskih del
in zdravstvena sposobnost za opravljanje poklica;
- pod 3.: KV ključavničar ali električar s pooblastilom za delo z
žerjavi in zdravstvena sposobnost opravljanja poklica;
- pod 4.: poklicna šola z zaključnim izpitom in zdravstvena spo-
sobnost opravljanja poklica;
- pod 5.: VK avtomehanik ali strojni ključavničar z delovnimi
izkušnjami pri delu z TGM in zdravstvena sposobnost
opravljanja poklica;
- pod 6.: srednja tehnična šola*elektro smeri — jaki tok in 5 let
delovnih izkušenj na podobnih delih.

II. za TOZD Gradbena enota Kranj

1. 2 VODIJ OBRAČUNSKIH ENOT
2. 5 KV TESARJEV
3. 3 KV ŽELEZOKRIVCEV
4. 10 GRADBENIH DELAVCEV

Pogoji:

- pod 1.: gradbeni tehnik s triletnimi delovnimi izkušnjami v
gradbeni operativi z opravljenim strokovnim izpitom;
- pod 2. in 3.: poklicna šola z opravljenim zaključnim izpitom in
zdravstvena sposobnost za delo v poklicu;
- pod 4.: starost 18 let in zdravstvena sposobnost za delo v grad-
beništvu.

Samska stanovanja zagotovljena v samskih domovih, dru-
žinska po dogovoru.

III. za SDS skupne službe

1. ADMINISTRATORKE

v tehničnem sektorju

Pogoj: dvoletna administrativna šola

IV. za TOZD Gradbena enota Javornik

1. 15 GRADBENIH DELAVCEV
2. KV ŽELEZOKRIVCA
3. 2 KV TESARJEV
4. KV ZIDARJA
5. ADMINISTRATORKE TOZD

Pogoji:

- pod 1.: starost 18 let in zdravstvena sposobnost za delo
v gradbeništvu;
- pod 2., 3. in 4.: poklicna šola z opravljenim zaključnim
izpitom in zdravstvena sposobnost za delo v po-
klicu.
- pod 5.: administrativna šola in enomesečno poskusno
delo.

Pismene ponudbe z dokazili o strokovnosti in dosedanjih
delovnih izkušnjah sprejema kadr. soc. služba — Kranj,
Nazorjeva 1.
Razglas velja 15 dni po objavi oz. do zasedbe delovnih
mest.

Gradbeni material

K
Z
N
a
k
l
o

nudimo vsem graditeljem
po zelo ugodnih cenah:

- STREŠNIKE
- ZIDNO OPEKO
- CEMENT
- APNO
- ŽELEZO
- IN DRUGO

dostava na dom!

v naših poslovalnicah: v Naklem, Kokrici,
Goričah in v Podbrezjah.

Informacije dobite na telefon št. 47024.

hotel
grajski
dvor

vas vabi na
veselo pustno
rajanje

v soboto, 8. februarja 1975, ob 20. uri in
v torek, 11. februarja 1975, ob 20. uri

Za prijetno razpoloženje igra ansambel Rivali, poje Franci
Rebernik

Maske dobrodošle, najlepše tudi nagradujemo

Sprejemamo rezervacije. Vstopnina 25 din.

Priporočamo se za obisk

Hotel Grajski dvor Radovljica

Komisija za volitve in imenovanja

skupščine občine Tržič

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. ravnatelja osnovne šole heroja Graj-
zerja Tržič
2. ravnatelja osnovne šole heroja Bračiča
Bistrica pri Trzinu
3. ravnatelja osnovne šole »Kokrškega
odreda« Križe

Pogoji:

visoka strokovna izobrazba pedagoške smeri in 5 let delovnih iz-
kušenj ali višja strokovna izobrazba pedagoške smeri in 10 let
delovnih izkušenj.

Poleg pogojev strokovne izobrazbe se zahteva, da so kandidati z
dosedanjim strokovnim delom dokazali pozitivne rezultate pri
vzgoji in izobraževanju in pripravljenost za razvoj samoupravnih
socialističnih odnosov ter da so progresivno svetovno nazorsko
opredeljeni.

Ponudbe z dokazili o strokovnosti in kratkim življenjepi-
som sprejema komisija za volitve in imenovanja skupščine
občine Tržič 15 dni po objavi razpisa.

Gorenjska predilnica Škofja Loka

DO v dinamičnem razvoju s široko paletto pro-
izvodov vabi k sodelovanju na vodilno delovno
mesto

vodje prodaje

Za delovno mesto je primeren delavec, ki je
sposoben koordinirati delo v razvejanem prodajnem
sektorju DO, s potniško službo, z razvojem in teh-
nično operativno.

Pogoji za sprejem so:

visoka strokovna izobrazba s 3-letno ustrežno prakso ali
višja strokovna izobrazba s 5-letno ustrežno prakso ali
srednja strokovna izobrazba s 7-letno ustrežno prakso.
Nekaj prakse v tekstilu je prednost, ne pa pogoj.

Ponudbe sprejema kadrovski oddelek 15 dni po objavi. In-
formacije so na voljo v kadrovskem oddelku DO.

Iskra-elektromehanika Kranj, o.sol.o.

razglašajo prosta delovna mesta:

1. 2 vratarjev
2. 10 čistilk
3. vratarja
za TOZD Mehanizmi v Lipnici
4. vratarja
za TOZD Telefonske enote na Blejski
Dobravi

Pismene vloge pošljite do 20. februarja 1975 na naslov:
Iskra-elektromehanika Kranj, kadrovski oddelek, 64000
Kranj, Savska loka 4.

Restavracija PARK

prireja 8. februarja ob 20. uri

tradicionalno pustno maškerado

s kvintetom GALEBI in pevcem Branetom iz Ljub-
ljane.

Maske zaželene. Najbolj izvirne nagrajene.

Rezervirajte prostor

Se priporoča kolektiv

Graditelji!

Kmetijsko živilski kombinat
Kranj z n. sol. o.

TOZD Komercialni servis Kranj,
Kranj z n. sol. o.

obvešča vse graditelje, da prodajamo v skla-
dišču gradbenega materiala Hrastje po
ugodnih cenah:

- stavbno pohištvo
- parket
- betonske mešalce L 100
- cement

Izkoristimo ugoden nakup!

Informacije dobite na tel. št. 21-611

Do 28. februarja 1975 nudimo

9 % popust

za vse vrste oken INLES

prodam

Prodaj težkega PRAŠICA. Praše 14, Kranj 680
 Ugodno prodaj dobro ohranjeno KNJIŽNO OMARO za dnevno sobo. Rupar, Stara Loka 47, Škofja Loka 681
 Prodaj več PRAŠICEV za zakol. Kalan Jože, Suha 27, Škofja Loka

KMETIJSKA ZADRUGA NAKLO — VALILNICA

Prodaja enodnevnih piščancev vsak torek od 6. do 12. ure.

Sprejemamo pismena prednaročila nad 25 kosov.

Se priporoča

KZ Naklo 64202 — Valilnica

Prodaj VOLA za pleme. Kristan Marjanca, Ševlje 15, Selca nad Škofjo Loko 683
 Prodaj skoraj novo gnojnično ČRPALKO z elektromotorjem. Marenk, Selca 72 nad Škofjo Loko 684
 Prodaj mlado KRAVO tik pred telitvijo. Možna izbira. Breznica 11, Škofja Loka 685
 Prodaj PRAŠICA za zakol. Vele-sovo 13 686
 Prodaj traktorski enostranski dvobrazdni PLUG. Dolinar Jože, Podgora 22, Gorenja vas 687
 Prodaj TRAKTOR STAYER 28 KM. Lahovčič 43, Cerklje 688
 Prodaj šest tednov stare PRAŠICE. Grad 43, Cerklje 689
 Prodaj PRAŠICA za zakol, 160 kg težkega. Grad 1, Cerklje 690
 Prodaj mlado KRAVO s teletom. Zalog 22, Cerklje 691
 Prodaj dva PRAŠICA po 100 kg težka. Praprotna polica 28, Cerklje 692
 Prodaj KRAVO s teletom in brejo SVINJO. Sp. Brnik 60, Cerklje 693

Prodaj PRAŠICA za zakol, 130 kg težkega. Lahovčič 12, Cerklje 694
 Prodaj PUNTE in BANKINE, kupim KMEČKO PEČ 150 x 150. Dvorje 45, Cerklje 695
 Prodaj dva BIKCA. Voglje 16, Cerklje 696
 Prodaj vprežne VILE in GRABLJE v dobrem stanju. Šmartno 7, Cerklje 697
 Prodaj PRAŠICE. Šmartno 28, Cerklje 698
 Prodaj šest tednov stare PRAŠICE. Zalog 31, Cerklje 699
 Prodaj KORENJE. Žabnica 15 700

Prodaj 1 leto starega ŽREBETA LIPICANEC, linija Napolitano, in KRAVO z mlekom. Janša Ivanka, Zasip n. h. Bled 701
 Prodaj »SPEH« od domačih prašičev. Sp. Brnik 55 702
 Prodaj BIKCA eno leto in pol starega za dopitanje (simentalca). Dobrin, Trstenik 10 703
 Prodaj kuhinjski ELEMENT z dvojnimi pomivalnimi koritom. Omejc, Planina 18, tel. 24-078 704
 Prodaj večjo količino HLEVSKEGA GNOJA. Luže 19, Šenčur 705

Prodaj ŽLEBOVE, KLJUKE in CEVI za stanovanjske hiše. Naslov v oglasnem oddelku 706
 KONJA, močnega, primerneza za vsa kmečka dela in šport, prodaj. Ogled Pavlin Janez, Pivka 11, Naklo 707

Prodaj KRAVO po prvem teletu. Ljubljanska 38, Orehek, Kranj 708
 Prodaj mlado KRAVO z drugim teletom, dobro mlekarico ali TELICO v devetem mesecu brejosti. Sp. Bela 11, Preddvor 709
 Ugodno prodaj rabljeno SPALNICO. Mrak, Kebetova 16/III, Kranj, tel. 23-449 710
 Prodaj BIKCA, 4 mesece starega, ali TELIČKO, 2 meseca staro, za zakol ali za rejo. Tatinec 10, Bobovek, Preddvor 711

Prodaj TELEVIZOR in GRAMOFON stereo. Staneta Žagarja 34, Kranj 737
 Prodaj stoječo LESENO »ŠUPO« 15 x 6 m, krito s cementno opeko v dobrem stanju. Zg. Bitnje 17

Izdaja CP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 — Telefon: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malo-oglasni in naročniški oddelki 21-194. — Naročnina: letna 90 din, polletna 45 din, cena za 1 številko 1 dinar. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

vozila

Prodaj ZIMSKA JABOLKA. Srakovlje 4, Kranj 579
 Prodaj JABOLKA po 1,80 din. Kalan, Poljšica 4 a, Podnart 580
 Prodaj KRAVO s telikom. Plestenjak, Govejek 6, Medvode 585
 Prodaj TRAKTOR STAYER — 28 KM. Lahovčič 43, Cerklje 615
 Prodaj globok OTROŠKI VOZIČEK. Tušar, Planina 1, 6. stolpnica, Kranj 616
 Ugodno prodaj dobro ohranjeno diatonično HARMONIKO. Novak Ciril, Zg. Bitnje 226 617
 Prodaj mlado KRAVO. Jezerska 90, Kranj 618
 Prodaj semensko GRAHORO. Prebačev 27 619
 Prodaj PRAŠICA za zakol. Jama 31, Kranj 620
 Prodaj TRAKTOR PORŠE 14 KM s kosilnico in VHODNA VRATA — macesen. Škof Marija, Žlebe 9, Medvode 621
 Prodaj domačo SLANINO (špeh) po 20 din. Ložar, Breg ob Savi 17, Kranj 622
 Prodaj suhe smrekove DESKE 50, 25 in 16 mm, SLAMOREZNICO — ročno in TELICO, težko 500 kg, celo ali polovico. Naslov v oglasnem oddelku 623
 Prodaj 1 leto staro TELICO črne pasme za dopitanje ali pleme. Pan-geršiča 4, Golnik 624
 Prodaj PRAŠICA za zakol. Breg ob Savi 23, Kranj 625
 Prodaj težko KRAVO v devetem mesecu brejosti. Vovk, Hlebce 14, Lesce 626
 Prodaj ŠROTAR s pokončnimi kamni. Štern Janez, Zalog 41, Cerklje 627
 Prodaj KRAVO, ki bo marca drugič telila. Zg. Lipnica 13, Kamnagorica 628
 Ugodno prodaj 10 let staro, lahko KOBILU. Papler, Žirovnica 52 629
 Prodaj vprežno motorno KOSILNICO z žetveno napravo še v dobrem stanju in SLAMOREZNICO s puhalnikom in verigo. Trstenik 37, Golnik 630

CISTERNE Ø 1000 mm iz 7 mm debele pločevine vam nudi Kuret Franc, Matija Blejca 9, Kamnik, telefon 831-302 631
 Prodaj PRAŠICA za zakol. Rajgelj Franc, Sp. Bitnje 17 632
 Prodaj KRAVO po izbiri ali za zakol. Zg. Besnica 21 633
 Prodaj PRAŠICA za zakol. Lahovčič 26, Cerklje 634
 Prodaj KANARČKE — dobre pevce. Naslov v oglasnem oddelku 635
 Prodaj KRAVO s teletom. Žigana vas 22 636
 Prodaj STROJ za izdelavo usnjene galanterije ali copat. Ogled v Tavčarjevi ul. 7, Kranj 637
 Prodaj dobro ohranjen nemški VOZIČEK za dvojčka. Jenko, Gregorčičeva 27, Kranj 638
 Prodaj VOLA in OVCO z jagnjetom. Visočič 5, Tržič 639
 Prodaj PRAŠICA za zakol. Gmajnica 6, Komenda 640
 Prodaj 2000 kg poljskega SENA. Krnica 37 a, Zg. Gorje 641
 Ugodno prodaj malo rabljeno PEČ za centralno na trda goriva 25.000 ccal. (zaradi adaptacije stavbe) in večjo, lahko tudi manjšo količino strešne OPEKE — rabljene, cementni špičak v dobrem stanju. Milan Krmelj, Gorenja Dobrava 7, Gorenja vas 642
 Prodaj novo stilno ABC OMARO — old pine. Naslov v oglasnem oddelku 643
 Prodaj PUNTE, BANKINE in nekaj ŠPIROVCEV. Sp. Bitnje 16 644

Prodaj PRAŠICA za zakol in KROMPIR sorteza za seme in igor. Pavc Franc, Voklo 16 645
 Prodaj mesnatega PRAŠICA za zakol. Sr. Bitnje 24, Kranj 646
 Prodaj polovico KRAVE za zakol. Sr. vas 84, Šenčur 647
 Prodaj mlado KRAVO pred telitvijo in KONJA za vsako delo. Zapoge 17, Vodice 648
 Prodaj KRAVO, mlado simentalko s teletom. Vrba 24, Žirovnica 649
 Prodaj semenski KROMPIR saski in desire. Voglje 50, Šenčur 650
 Prodaj dobro domače ŽGANJE — hruševce. Cena 30 din za liter. Okrog 1, Naklo 652

kupim

Kupim MOTOKULTIVATOR ali manjši rabljen TRAKTOR. Dolenc Marta, Srednja vas 10, Poljane nad Škofjo Loko 724
 Kupim SVINJO, vsaj dva meseca brejo. Hribar Franc, Šobčeva 14, Lesce 725
 Kupim rabljeno kuhinjsko MIZO s STOLI. Naslov v oglasnem oddelku 726
 Kupim KOMPRESOR za zrak in 20 W OJAČEVALEC za kitaro. Štular Milan, Zg. Bitnje 139 666
 Kupim 2000 kosov strešne OPEKE kikirada. Naslov v oglasnem oddelku 667
 Kupim večjo količino suhih smrekovih PLOHOV in DESK. Brezar, Žabnica 7 668

vozila

Poceni prodaj dobro ohranjen OPEL 60 — lahko tudi s plinom. Telefon 22-895 597
 Prodaj nov avto ZASTAVO 1500 DELUXE. Trojarjeva 9, Kranj 712
 Prodaj OPEL REKORD 1962, tudi po delih. Trojar, Na plavzu 71, Železniki 713
 Prodaj karambolirano ŠKODO S 100, letnik 1970, tudi po delih. Demšarjeva cesta 16, Škofja Loka 714
 Odstopim vrstni red za VW 1200 J »Volan«. Rok Marec, Klobovsova 2, Škofja Loka, telefon 60410 (dopolndan) 715
 Kupim TAM 4500 kiper ali menjaj za osebni avto. Čemažar Alojz, Češnjica 7, Železniki 716
 Poceni prodaj ZASTAVO 750 z novo karoserijo. Tomšič Franci, Hlebce 28, Lesce 717
 Prodaj avto ŠKODA 1000 MB, letnik 1967 za 8500 din. Smedniška 55, Kranj 718
 Prodaj dobro ohranjen MOPED — tritakten, neregistriran. Poženik 34, Cerklje 719
 Ugodno prodaj PLINSKO NAPRAVO za fiat 1300 ali PZ. Prodaj tudi na kredit. Naslov v oglasnem oddelku 720
 Poceni prodaj dobro ohranjen FIAT 600 z novim strojem 750, registriran in tehnično pregledan do oktobra. Predoslje 28. Ogled naslednji teden popoldne 721
 Prodaj VW starejši letnik in MENJALNIK za VW. Lom, Grahovše 21, Tržič 722
 Kupim ZASTAVO 750, do letnika 1968. Strehovec, C. 1. maja 69, Kranj 723
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1967. Suha 2, Kranj 593
 Poceni prodaj dobro ohranjen ZASTAVO 750, letnik 1970. Zaslavka 42, Kranj 594
 Prodaj desna VRATA, zadnji POKROV MOTORJA in nosilec motorja za ZASTAVO 750. Jekovec, Sr. Bela 7, Preddvor 596
 Prodaj avto ZASTAVO 1500, letnik 1971, poceni. Trpin Božo, Moša Pijade 46, Kranj, tel. 32-000 599
 Prodaj ZASTAVO 750. Vidic Milan, Lesce, Tovarniška 2 654
 Nujno prodaj ZASTAVO 750, letnik 1970. Hrastje 135, Kranj 654
 Prodaj karambolirano ZASTAVO 750, letnik 1968/69. Mikuž, Partizanska 16, Škofja Loka, tel. 60-215 655

Poceni prodaj dobro ohranjeno ZASTAVO 750 za gotovino ali ček. Hubad Ivan, Štefotova 29, Šenčur 657
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1969, nova karoserija, registrirano do 1976. Kokra 66, Jezersko 658
 Prodaj ZASTAVO 750 v dobrem stanju, registrirano do decembra 1975. Luže 12, Šenčur 659
 Prodaj ZASTAVO 750, letnik 1968, POLKAVČ in klavirsko, 80-basno HARMONIKO. Pižorn, Pred-dvor 35, tel. 45-026 660
 Poceni prodaj ZASTAVO 750, letnik 1963, v voznem stanju. Trboje št. 35 661
 Ugodno prodaj AUDI 80, letnik 1974 — rumen. Luskovec Marija, Srednja vas 15, Šenčur 662
 Prodaj VARTBURG po zelo ugodni ceni. Ogled vsak večer. Naslov v oglasnem oddelku 663
 Prodaj acetilenski RAZVIJALEC, STREHO za fiat in zastavo 750, letnik 1966 ali zamenjam za karambolirano ZASTAVO 750. Kalan Janko, Zapoge 11, Vodice 664
 Prodaj OPEL KADETT za 12.000 din. Vodopivčeva 10, Kranj

stanovanja

Večjo sobo ali manjše STANOVANJE, možnost kuhanja in pranja v Kranju ali okolici, iščeta zaročenca pred poroko, brez otrok. Plačava 1 leto naprej. Ponudbe pod »Februar« 727
 Solidnemu gospodu (ali dvema) oddam SOBO, centralno ogrevano. Oldhamska 10, Kranj 669
 Študent išče SOBO. Pripravljen je instruirati angleščino ali nemščino. Boris Pavletič, Baraka 73, 52310 Buzet 670
 Več deklet sprejemam na STANOVANJE. Kokrški breg 1, Kranj 671

posesti

Prodaj zidano GARAŽO ob Gradnikovi ulici v Kranju najboljšemu ponudniku. Naslov v oglasnem oddelku ali informacije po tel. 23-100 od 15. ure dalje 728
 Takoj kupim ZAZIDLJIVO PARCELO v okolici Kranja, do 10 km. Plačam v devizah. Naslov v oglasnem oddelku 532
 Vzamemo v najem GARAŽO za kombi. Poslati ponudbe na Elito, Kranj, tel. 25-081 531
 Kupim GARSONJERO — naselje od Vodovodnega stolpa. Plačam v gotovini. Telefon 25-614. Naslov v oglasnem oddelku 607
 Kupim ZAZIDLJIVO PARCELO na Bledu — 600 kv. m, na lepi sončni legi, če je mogoče, v bližini avtobusne postaje ali trgovine. Plačam v devizah ali dinarjih — po dogovoru. Pismene ponudbe s ceno po-

šljite na naslov, ki je v oglasnem oddelku 609
 Prodaj novo dvostanovniško HIŠO v Kranju ali oddam v najem. Ponudbe oddati pod »Takoj vse-ljivo« 672
 Kupim starejšo kmečko HIŠO ali ZAZIDLJIVO PARCELO. Naslov v oglasnem oddelku 673

zaposlitve

FRIZERKO, samostojno, sprejem v Kranju. Ponudbe pod »Dobra plača« 729
 Sprejem delavca z znanjem VODOVODNIH DEL, eventualno tudi kleparstva. KLEPARSTVO — VODOVOD, Orehek, Kranj 674
 KRAJEVNA SKUPNOST PRIMSKOVO zaposli takoj za določen čas — 4 dni po 4 ure tedensko — UPOKOJENCA ali UPOKOJENKO, ki bi opravljal (-a) tajniške posle. Interesenti naj se zgledajo pri predsedniku KS Ivanu Pristovu, Primskovo, Kovarčičeva 6 (v bližini zadržnega doma). 675

obvestila

Obveščam cenjene stranke, da po ugodnih cenah lahko dobijo domače ŠUHO MESO s kostmi ali brez v MESARIJI KALAN, Stražišče pri Kranju. 730
 ROLETE: lesene, plastične in zaluzije, naročite ŠPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 75-610 ali pišite, pridem na dom. 4733
 GOSTIŠČE AŽMAN pri Vidi, Nomenj, Boh. Bistrica je spet ODPRTO s 1. 2. 1975. Postrvi, kmečki narezek, žabji kraki, domače pečnice s kislim zeljem, dobra domača kapljica. Cene konkurenčne. Vabljeni! 482
 ZDRUŽENJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIČEV TRŽIČ bo organiziralo tečaj za pridobitev E in D kategorije voznikov motornih vozil za poklicne šoferje, ki imajo pogoje. Vse informacije daje in prijave sprejema tajnik Jože Gorican, Ročevnica 35, Tržič 679

prireditve

NOGOMETNI KLUB ŠENČUR prireja v kulturnem domu Šenčur 8. 2. 1975 ob 20. uri vsakoletno MAŠKARADO. Igral bo priznan ansambel MM 5. Maske bodo nagrajene. Rezervacije sprejme samopostrežna trgovina Šenčur 536
 GASILSKO DRUŠTVO MAVČIČE prireja vsako nedeljo ob 18. uri PLES. Igra ansambel MODRINA. Vabljeni! 322
 TVD PARTIZAN Ljubno vas vabi v soboto, 8. 2. 1975, ob 19. uri in torek, 11. 2. 1975, ob 19. uri na veselo PUSTOVANJE, ki bo v vseh prostorih doma Partizan Ljubno. Na zabavi bomo nudili domače tople pustne krofe, tekmovanje za svinjsko glavo itd. Igral bo veseli TONČKOV TRIO. Dostojne maske zaželele in nagrajene. Vabljeni! 676
 OO ZSMS PREDOSLJE priredi v soboto, 8. 2. 1975, ob 20. uri VESELO PUSTOVANJE. Igra ansambel

TIGRI. Najboljše maske bodo nagrajene. Vabljeni! 677
 RADIO KLUB ZGORNJE GORJE priredi v domu Partizan VESELO PUSTOVANJE dne 8. 2. 1975. Začetek ob 20. uri. Maske zaželele. Igra ansambel KARAVANKE. 678
 PROSVETNO DRUŠTVO KOMENDA prireja VESELO PUSTOVANJE v soboto ob 19. uri v dvorani doma v Komendi. Igral bo DANCING KVARTET. Maske zaželele — najboljše nagrajene. Vabljeni!

ZSMS PRIMSKOVO priredi 8. 2. 1975 ob 20. uri v zadržnem domu VESELO PUSTOVANJE. Igra ansambel TEKTITI. Vabljeni 733
 MLADINSKI AKTIV POLJANE priredi v nedeljo, 9. 2. 1975, ob 18. uri PUSTNO VESELICO. Igral bo ansambel RUDIJA JEVSKA. Maske nagrajene. Vabljeni. 734
 HOTEL POŠTA JESENICE priredi v torek, 11. 2. 1975, ob 20. uri PUSTNO ZABAVO. Igra ansambel RUDIJA JEVSKA. Vabljeni! 735

najdeno

Zatekla se je ŠKOTSKA OVČARKA. Dobi se: Polajnar, Trnje 3, Škofja Loka 731

ostalo

Zamenjan NAHRBTNIK oranžne barve z novo rumeno smučarsko opremo dne 2. 2. 1975 z odhodom avtobusa iz Bohinja ob 18.30. Svoj nahrbtnik dobi pri meni. Ogris, Trojarjeva 9, Kranj 736

loterija

Srečke s končnicami	so zadelo dobitnik N-din	Srečke s končnicami	so zadelo dobitnik N-din
90	20	5	10
10	30	94755	600
20	40	13835	800
50	50	08895	1.000
930	600	506795	5.000
81990	800		
008460	5.000	06	20
359740	10.000	46	30
466980	10.000	49196	800
		29696	1.000
11	20		
71	20		
461	100	37	30
7341	200	9407	500
13671	800	27117	600
87771	800	64227	600
33361	1.000	30237	600
17391	1.000	25107	600
016181	150.000	11797	1.000
		17077	10.000
		067557	10.000
1462	300	598	60
56482	600	588	80
34762	1.000	848	80
537802	5.000	87138	600
000072	5.000	65548	800
		119188	10.000
3	10		
66343	600		
41113	1.000		
408893	5.000		
34	20	69	40
99284	800	48479	600
54314	800	12689	600
39664	800	52959	800
83874	1.000	178799	5.000
254424	5.000	232429	5.000

Zahvala

Ob nenadni izgubi moža, očeta, starega očeta

Lovrenca Blažina
iz Gorjuš v Bohinju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, znancem in prijateljem, ki so nam izrekli ustno ali pismeno sožalje, mu poklonili cvetje in ga spremlili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala zdravnikom iz Boh. Bistrice in zdravstvenemu osebju bolnice Jesenice za vso pomoč. Hvala društvu upokojencev, organizaciji ZB Bohinj in tudi č. g. župniku za obred in poslovilne besede.

Žalujoči: žena, sin in hčerki s svojimi družinami.

Gorjuše, 31. januarja 1975

Zahvala

Ob boleči izgubi drage žene, mame, stare mame

Ane Snedic

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, kateri so jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala gospodu kaplanu za opravljen pogrebni obred.

Žalujoči: mož Janko, sin Jože in sin Janez z družino, hčerka Tinka ter Slavka, Anica in Mari z družinami.

Orehovlje, 5. februarja 1975

Našel denar in ga zapravil

Pred nedavnim je bila pred senatom občinskega sodišča na Jesenicah, ki ga je vodila sodnica Marija Rozmanova, javna obravnava proti Jeseničanu R. R., ki je bil obtožen kaznivnega dejanja zatajitve.

R. R. je bil lani nekaj časa zaposlen pri temeljni organizaciji združenega dela Viator Jesenice. Nekega dne je med delovnim časom našel v podjetju denarnico, v kateri je bilo 20.600 dinarjev, 30 nemških mark in osebna izkaznica, ki je bila last F. Pezdevškega, delavca ljubljanskega podjetja. Delavec F. Pezdevšek, ki je prav tedaj napeljeval pri Viatorju instalacije, je brž ugotovil, da je izgubil denarnico in jo mrzlično začel iskati, a našel je ni. Jeseničan R. R. namreč nikakor ne spada med poštene najditelje, saj je lastniku ni vrnil, temveč jo je nemudoma skrnil v bližnji prazni avtobus. Očitno prijetno razburjen ob najdbi več kot dveh starih milijonov ni mogel molčati in se je zaupal sodelavcu M. J. Mladoletni M. J., že obravnavan, je bil za to, da denarnice ne vrnete, obenem pa se, prebrisan kot je bil, nikakor ni dal kar tako odpraviti. Za »molk« je od sodelavca R. R. zahteval »nekaj rdečih«, ki mu jih je nepošteni najditelj po krajšem prerekanju velikodušno potisnil v žep.

Nato je začel R. R. živeti na tuj račun: najprej si je obnovil garderobo, največ denarja, ki si ga je bil F. Pezdevšek prislužil kot delavec z rednim in nadurnim delom ob praznikih in nedeljah, na terenu in ki je bil pravzaprav namenjen za nakup težko pričakovane in tako zaželenega starega »fička«, ki bi ga — mimogrede še povedano — kupil na račun stalnega in nenehnega odrekanja in življenja po samskih domovih — je tako šlo za nadvse prijetne večere v disco barih, kjer so, to mu že moramo priznati, nadvse zasoljene cene. Naj je bil še tako zmeren pri ponočevanju, denar je zanesljivo pohajal, dokler ga ni ostalo čisto nič več.

Sodišče mu je dalo kar precej časa, da bi denar vrnil ali počasi vračal. Obtoženec je stalno obljubljal, da bo vrnil, pisaril je oškodovancu, obljubljal, da bo vzel kredit (!), a ostalo je le njegovo kesanje in lažne obljube. Celo Pezdevšek je bil pripravljen nekaj časa potrpeti, a razen treh pisem ni od najditelja dobil niti ficka. Na obravnavi se je prebrisani najditelj spet skušal izmakniti s praznimi in neizpoljenimi obrazci Ljubljanske banke za posojilo in ker tudi to ni »vzšlo«, je odločno predlagal, da bi nekaj denarja odtegnili od pokojnine njegove mame. Pred senatom je važno pomahal z zadnjim odrezkom, potrdilom Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, da njegova mama prejema okoli 2000 dinarjev pokojnine in da dovoli izvršbo na ta znesek. Mesečni redni dohodki v družini R. R. pa znašajo okoli 6300 dinarjev na mesec! Skratka, na vse

načine naj bi se denar Pezdevšku vrnil — celo sorodniki iz Nemčije naj bi posodili — le sam ni bil nikakor za to, da bi morda poprijel za kakšno honorarno delo ali da bi denar kakorkoli že s poštenim delom sam prislužil.

Delavec F. Pezdevšek bo verjetno še nekaj časa moral čakati na denar, kajti obtoženi ni pokazal ne s svojimi dejanji, ne s svojim obnašanjem in ne z besedami, da namerava denar zaslužiti in ga vrniti.

Sodišče je brezvestnega najditelja obsodilo po 254/4 členu Kazenskega zakonika na 10 mesecev zopora nepogojno. Po tem členu se namreč tisti, ki si tujo premično stvar, ki jo je našel ali do katere je po naključju prišel, protipravno prilasti z namenom, da bi sebi ali komu drugemu pridobil premoženjsko korist, kaznuje z denarno kaznijo ali z zapornom do enega leta. D. S.

Zahvala

V 83. letu življenja nas je nenadoma zapustil dragi mož, oče, ded, praded, brat in stric

Janez Bajt

Mahnetov ata iz Čepulj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna hvala dr. Bajžlju za lajšanje bolečin, g. župniku za lep pogrebni obred, Angelčinim sodelavcem za podarjeni venec, članom ZB in sosedom.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Ana, sinovi Vencelj, Francelj, Jože, Ludvik, hčerke Minka, Zofka, Francka, Angelca, Ančka in Kristina z družinami, snaha Mici z družino, sestra Urška in ostalo sorodstvo.

Čepulje, Pševo, Zg. Bitnje, Kranj, Kališe, Otok, Švica, Šutna, Celje, 6. februarja 1975

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata, deda, praded

Franca Perca

pekovskega mojstra v pokoju

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili v njegov poslednji dom. Zahvaljujemo se vsem za izrečeno sožalje in vsem darovalcem cvetja. Posebno zahvalo pa izražamo tov. dr. Radu Kuharju za njegovo zdravniško pomoč v njegovi dolgotrajni bolezni. Posebna hvala g. Suštar Anici za nesebično nego ves čas njegove bolezni in Mestnemu odboru ZB NOV Radovljica, gasilskemu društvom občine Radovljica za lepo izveden pogreb. Hvala tudi govornikom tov. Valantu in tov. Berce Vinku za lepe poslovilne besede.

Vsi njegovi

Radovljica, Sarajevo, 30. januarja 1975

Umrla je naša dobra mama

Antonija Čemažar

Lenart 8, p. Selca

Pogreb bo v soboto, 8. februarja 1975, ob 16. uri

Zalujoči otroci: hči Marija, sin Franci, Leni z družino in Tone

Selca, 6. februarja 1975

Zahvala

Ob izgubi dragega očeta, starega očeta, brata in strica

Jakoba Pintarja

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sodelavcem — članom kolektiva, sorodnikom in znancem za darovane vence in cvetje, pevcem za sodelovanje na pogrebu ter vsem ostalim za izrečeno sožalje in spremstvo na zadnji poti pokojnika.

Vsem iskrena hvala.

Zalujoči: sin Tone z družino

Globoko, 5. februarja 1975

Zahvala

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, strica in svaka

Franca Žargarja

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so mu podarili cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala dr. Bajžlju za dolgoletno zdravljenje, tov. Ziherlu za nesebično pomoč in g. župniku za lepo opravljeni cerkveni obred. Vsem gasilcem za spremstvo, tov. Staretu pa za lepe poslovilne besede.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Minka, hčerki Mara z družino, Jožica s sinom Dušanom ter ostalo sorodstvo.

Srednje Bitnje, 5. januarja 1975

Zahvala

Ob bridki in hudi izgubi našega tragično preminulega moža, očka, sina in brata

Franca Miklavčiča

zidarja

smo dolžni izreči posebno zahvalo Gradbenemu podjetju Tehnik Škofja Loka za vso nesebično pomoč in podporo, tov. Pivku za poslovilni govor, vsem sosedom, ki so nam stali ob strani in pomagali. Dalje se zahvaljujemo Osnovni šoli Ivana Tavčarja za udeležbo pri pogrebu, g. župniku Ferdinandu za pogrebni obred, pevcem, ki so mu zapeli v zadnje slovo in končno vsem sorodnikom, vaščanom, ki so ga v tako velikem številu pokropili in spremili na zadnji poti.

Vsem iskrena hvala.

Zalujoči: žena Mici z otroki, oče, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo.

Dobravice, 5. februarja 1975

Zahvala

Ob smrti mojega moža

Janeza Rabiča

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, sorodnikom in znancem, prijateljem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Še posebno zahvalo vsem darovalcem cvetja in vencev. Posebna zahvala Mili Perskinovi in Ivici Šmercovi iz Mojstrane, zastopnikom upokojeencev Železarne Jesenice, Gasilskemu društvu Mojstrana in Dovje in župniku z Dovjega za govore pri odprtem grobu.

Zalujoča žena Mira

Mojstrana, 31. januarja 1975

Zahvala

Ob izgubi dragega moža, očeta in starega ata

Petra Perka

se njegovi najbližji iz srca zahvaljujejo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za številne vence in cvetje, s čimer so pokojniku še zadnjič izkazali globoko spoštovanje.

Posebno hvaležnost žalujoči izrekajo: zdravnikom tržiškega zdravstvenega doma, ki so mu pomagali v času bolezni, ZZB NOV Ravne in govorniku, tovarišu Hrovatu, Tržiškemu oktetu za žalne pesmi, duhovščini za lepo opravljeni obred, OZD BPT Tržič, članom delovnih kolektivov Tovarne kos in srpov in Stanovanjskega podjetja Tržič.

Iskrena hvala tistim, ki so izrekli sožalje in vsem, ki so ga v soboto pospremili do groba.

Zalujoči: žena Francka, hčerke, sinova, vnukinje in vnuki.

Tržič, 5. februarja 1975

Triglav sodi v I. zvezno ligo

Bata Orlič (levo) in Peter Didič.

Pred dnevi je bil v Kranju zvezni kapetan vaterpolske reprezentance Jugoslavije Bata Orlič. Orlič je tudi trener beogradskega Partizana in eden naših največjih strokovnjakov za vaterpolo. Izkoristili smo priliko in se z njim pogovorili.

»Dobro poznam položaj vaterpola skoraj v vsej Jugoslaviji, in to predvsem zaradi tega, ker me zanima timsko delo kakor tudi vzgoja in kvaliteta posameznika. Kranj ima množičnost in kvalitetno bazo, hkrati pa je veliko ljubiteljev vaterpola. Pri vas so številna občinska tekmovanja, sindikalna prvenstva.«

»Kako ocenjujete uspehe vaterpolskega kluba Triglav?«
 »Triglav sodi med pet najboljših ekip v Jugoslaviji. To trditev lahko podkrepim s številnimi podatki. Kranjčani ste rekorderji glede števila danih golov, dosegate največjo razliko v golih, premagujete nasprotnike z rokometnim rezultatom, v svojih vrstah imate številne mlade talente, ki sodijo v mladinsko reprezentanco in bi zaradi tega morali imeti mesto v I. zvezni ligi.«

»Kje so vzroki, da Triglav ne pride v I. zvezno ligo?«

»Kranjčani ste bili v prvenstvu čezčas oškodovani, saj je skoraj nerazumljivo, da ekipa, ki je v Kranju premagala nasprotnika z 22:3, v tujem bazenu komaj zmaga ali pa celo izgubi. Tudi odpisovanje starejših igralcev je v klubu prezgodnje. Tekmovalec z 28 leti še sodi v prvo ekipo. Zato menim, da ste prezgodaj odpisali na primer Jožeta Rebolja, Chvatala in še nekatero. Prav tako menim, da je ekipa za prvenstva psihološko premalo pripravljena. Tudi tu je treba iskati vzroke slabih iger v tujih bazenih. Tudi materialno stanje ni najboljšo in menim, da bi morali tekmovalci vsaj po 22. letu starosti imeti primerno štipendijo kot igralci ostalih klubov zvezne lige. Če boste te pomanjkljivosti odpravili, kar pa ni odvisno samo od vaterpolskih delavcev in trenerja v klubu, potem sem prepričan, da se boste spet kmalu vrnili v I. zvezno ligo.«

M. Živulović

Državno pionirsko prvenstvo na Soriški planini

Državno prvenstvo za pionirke in pionirje, ki bi moralo biti v Črni na Koroškem, je zaradi neugodnih snežnih razmer prestavljeno na smučarske terene Soriške planine. Prvenstvo se bo začelo drevi v Železnikih z žrebanjem startnih števil. Po žrebanju bo v mali dvorani kina v Železnikih pogovor z vodji posameznih ekip.

Slovesna otvoritev državnega pionirskega prvenstva bo jutri ob 9. uri na cilju obah prog na Soriški planini. Uro po otvoritvi je napovedan prvi tek slaloma, ob 13. uri pa se bodo tekmovalke in tekmovalci pomerili v drugem teku.

Veleslalom bo na sporedu v nedeljo ob 10. uri, slavnostna razglasitev rezultatov pa je napovedana za nedeljo popoldne ob

Turnir v odbojki

TVD Partizan Kamna gorica je organiziral 25. januarja v telovadnici osnovne šole v Lipnici turnir ženskih ekip v odbojki. Turnirja so se udeležile ekipe Bohinja, Podnarta, Gorij in Kamne gorice. Prva je bila ekipa Kamne gorice, druga ekipa Bohinja, tretja Gorje in četrta ekipa TVD Podnart.

Letos start na prvo mesto

Člansko mostvo košarkarjev kranjskega Triglava si je letos zadalo nalogo, da bodo v elitni družini slovenske košarkarske lige startali na prvo mesto. Poleg njih so kandidati za prvaka še Vrhnika, metliška Beti, celjska Kovinotehna ter seveda povratnik iz II. zvezne lige. Tega pa lahko iščemo med Domžalami, ljubljansko Ilirijo in trboveljskim Rudarjem.

Fantje trenerja Marjana Rusa že več kot dva meseca zavzeto trenirajo štirikrat tedensko. Trikrat z utežmi v telovadnici osnovne šole Simona Jenka ter enkrat za žoge v telovadnici OŠ Franceta Prešerna. V tem obdobju — ligaško tekmovanje se začne konec aprila — so bili že zmagovalci močnega mednarodnega turnirja v Postojni, odigrali pa so tudi dve prijateljski tekmi z ljubljanskima drugoligašema Ilirijo in Slovanom. Medtem ko so doma tesno izgubili z Ilirijo,

17. uri v restavraciji Alplesa v Železnikih.

Pripravljani odbor, ki je bil ustanovljen šele v tork zvečer, dela s polno paro in je imel svoj drugi sestanek že sinoči. Da bi tekmovanje potekalo nemoteno, so se prereditelji, člani ŠD Železniki, odločili v okviru prireditvenega odbora ustanoviti še sedem pododborov oziroma služb. Po zadnjih poročilih so snežne razmere na Soriški planini ugodne. Zadnje dni je padlo še okrog 20 centimetrov novega snega. Zato bodo organizatorji imeli precej dela prav s pripravo prog za tekmovanje.

Dobre uvrstitve pionirjev v ČSSR

V domovino se je vrnila pionirska reprezentanca Jugoslavije v alpskih smučarskih disciplinah, ki je sodelovala na turneji »Interkriterij 1975« v ČSSR. Prvi del tekmovanja je bil v Ričky, drugi pa v Vratni. Na »Interkriteriju« turneji so sodelovale reprezentance devetih držav: Avstrije, Bolgarije, ČSSR, Italije, Madžarske, NDR, Poljske, SZ in Jugoslavije. Kolikšno pozornost so domačini namenili srečanju najmlajših smučarjev, bodočih asov v alpskem smučanju, dovolj zgovorno priča dejstvo, da je celotno tekmovanje

pa so v Ljubljani brez težav premagali Slovana (84:71). Pred ligaškim startom bodo odšli še na enotedensko gostovanje v Ulrecht (Holandija) ter odigrali še več prijateljskih srečanj. Ekipa, ki sicer ne bo spremenjena, je pridobila spet z Dežmanom in Torkarjem, ki sta se vrnila iz JLA. Z resnim delom pa je spet pričel psiholog Janez Rojšek.

Tudi upravni odbor se je po zadnjem občnem zboru okreplil, saj ima v svojih vrstah kar šest novih članov. Ker je bivši predsednik Martin Košir odšel v Beograd, bo v tem mandatu klub vodil predsednik Bojan Urlep, za tajnika pa so spet izvolili delavnega Milana Čadeža. Predsednik tehnične komisije je ostal Fedja Klavara, medtem ko je predsednik nadzornega odbora Stane Boštjančič, člani strokovne komisije pa so vsi trenerji Triglava, psiholog Rojšek ter Brane Dežman.

Kranjska gora : Slavija 2:5

Jesenice, ZHL A-2 Kranjska gora : Slavija 2:5 (1:1, 1:2, 0:2), dvorana v Podmežaklji, gledalcev 200, sodnika Sutović (Beograd), Gobec (Zagreb).

Strelca za Kranjsko goro: Razinger in Brun oba 1.

Mladi Kranjskogorci so še enkrat morali položiti orožje. Tokrat jih je na jeseniškem ledu premagala vevška Slavija. Po izenačeni prvi tretjini so bili gostje v preostalih dveh boljši in so zaslužno osvojili še dve nadaljnji točki.

Lestvica:	
Slavija	3 2 1 0 15: 7 5
Partizan	2 1 1 0 9: 7 3
Kranjska gora	3 0 0 3 6:16 0

TRIGLAV : CRVENA ZVEZDA 5:5

Ljubljana, ZHL B Triglav : Crve-

na zvezda 5:5 (0:1, 2:2, 3:2), hala Tivoli, gledalcev 500, sodnika Janežič (Maribor), Hegeduš (Zagreb).

Strelci za Triglav: Koleša 2, Nadižar, Gros ter Pavlica 1.

Gostje iz Beograda so favorizirane Kranjčane presenetili že v prvi tretjini tekme. Tudi v drugi so bili enakovredni nasprotnik »domaćinom«, ki je šele v finišu tekme uspel osvojiti točko, čeprav jih je v prvi tekmi v Beogradu visoko premagal.

Lestvica:	
Triglav	4 2 1 1 19:14 5
C. zvezda	3 1 1 1 15:15 3
Spartak	3 1 1 1 13:17 3
Tivoli	2 0 1 1 7: 8 1

Par prihodnjega kola: Triglav : Spartak. -dh

Občinsko

prvenstvo v smučarskih tekih

V soboto 1. februarja, je bilo v Kranjski dolini na Pokljuki radovljiško občinsko prvenstvo v smučarskih tekih. Prvenstva, ki ga je organiziralo TVD Partizan Gorje, se je udeležilo 42 tekmovalcev iz TVD Partizan Gorje, SK Bohinj, ŠD Plamen in TVD Partizan Bled. Po končanem tekmovanju je bila ekipna razvrstitev naslednja: 1. TVD Partizan Gorje (110 točk), 2. ŠD Plamen Kropa (63), 3. SK Bohinj (17), 4. TVD Partizan Bled (7 točk).

Posamezniki pa so dosegli naslednje rezultate.

Člani: 1. Pavel Kobilica 57:19,4, 2. Marjan Bugar 58:23,0 3. Boris Kozinc (vsi Gorje) 1:02:15,0; ml. člani: 1. Vinko Poklukar (Gorje) 34:43,0, 2. Matevž Kordež (Plamen) 37:40,2; st. mladinci: 1. Božo Kordež (Plamen) 34:59:8, 2. Cveto Podlogar

Planinstvo tudi v srednje šole

V sredo je bil v Kranju redni občni zbor mladinskega odtoka Planinskega društva Kranj, ki ga vodi načelnik Vlado Pelko. Načelnik je v poročilu poudaril aktivnost članov odtoka na vzgojnem in rekreacijskem področju, še predvsem pa pri organizaciji izletov v okviru akcije »Vsi Kranjčani hodijo v gore«. Grajal je zaprtost in nezainteresiranost kranjskih srednjih šol za organizacijo planinske dejavnosti. Še najaktivnejša je sekcija mladinskega odtoka v Mlekarskem šolskem centru, pri čemer ima največ zaslug prizadevani mentor. Odtok združuje tudi mlade iz drugih republik, ki po končanem šolanju prenašajo planinsko misel tudi v domače kraje.

Odtok je sprejel bogat delovni program. Predvsem bodo mladi planinci skušali uspeti na srednjih solah in se se tesneje povezati z občinsko in osnovnimi organizacijami Zveze socialistične mladine. Posebna pozornost bo veljala razvijanju koncepta splošnega ljudskega odpora in vključevanju planincev v utrjevanje koncepta. V počastitev 30. obletnice osvoboditve bo odtok organiziral pohod na Kališče in jeseni na Kriško planino pod Krvavcem ter skušal v sodelovanju z drugimi mladinskimi specializiranimi organizacijami dobiti in usposobiti čim več novih gorskih strazarjev. Sicer pa se bo mladinski odtok vključeval v vse večje akcije in prireditve v občini in zunaj nje.

(Gorje) 35:50,7, 3. Filip Kavčič (Plamen) 38:58,7; ml. mladinci: 1. Dušan Podlogar (Gorje) 19:08,6, 2. Polde Kordež (Plamen) 19:13,5, 3. Branko Mandeljc (Gorje) 19:19,6; st. pionirji: 1. Bogdan Bratina (Gorje) 15:17,9, 2. Boris Mikulič (Plamen) 16:56,4, 3. Franc Kobentar (Gorje) 18:07,1; ml. pionirji: 1. Marjan Avsenik (Plamen) 14:32,4, 2. Rado Urevc 14:47,2, 3. Vilko Stojc (oba Gorje) 15:30,4; pionirke: 1. Zvonka Jurovič 14:13,3, 2. Janja Peterman (obe Gorje) 16:40,0. A. Ž.

Plavalni dvoboj

V nedeljo bo v zimskem plavalnem bazenu v Kranju spet živahno, saj se bodo v prvem delu jugoslovanskega plavalnega pokala pomerili plavalci kranjskega Triglava in zagrebske Mladosti. Obetajo se zanimive borbe, ki bodo po vsej verjetnosti dale spet kopico dobrih rezultatov, republiških ter državnih rekordov. Start tekmovanja bo ob 10. uri. -dh

Radovljiška liga v tenisu

V petek, 31. januarja, je bil končan prvi del radovljiške občinske lige v namiznem tenisu za leto 1975. Po prvem delu tekmovanja, ki ga je organizirala občinska zveza za telesno kulturo, je vrstni red naslednji: 1. NTK Lesce (12 točk), 2. ŠD Mošnje (10), 3. TVD Podnart (8), 4. TVD Kamna gorica I (6), 5. TVD Kamna gorica II (4), 6. TVD Bohinj (2) in 7. TVD Gorje (0 točk).

Skupaj z drugim delom moške lige, ki se bo nadaljevala 9. februarja, se bodo začela tudi tekmovanja ženskih ekip. A. Ž.

Rokometašice Alplesa pete

Pred dnevi se je v Nišu končalo državno klubsko prvenstvo v rokometu za mladince. Slovenijo so na tekmovanju zastopale rokometiške Alplesa iz Železnikov. Prvenstva se je udeležilo osem ekip iz vseh šestih jugoslovanskih republik ter pokrajine Vojvodine, namesto prvakinj Kosmeta pa so sodelovala dekleta gostitelja — DIN iz Niša. V predtekmovanju so bile ekipe razdeljene v dve skupini, kjer so igrala vsaka z vsako, kasneje pa so se za posamezna mesta pomerila med seboj enako plasirana moštva iz prve in druge skupine. Z malo več športne sreče bi se rokometiške Alplesa lahko na lestvici uvrstile še za kako mesto više. Nekoliko pa so končni rezultat krojili tudi sodniki!

Rezultati ekipe Alplesa — predtekmovanje: Lokomotiva (Mostar) : Alplesa 16:12 (v polčasu so vodila dekleta iz Železnikov 9:6), Crvenka : Alplesa 21:14 in Alplesa : Žitomakedonija 18:7; finale: Alplesa : Radnički (Beograd) 17:7!

Mladinke Alplesa so na koncu zasedle peto mesto! -jg

V torek 11. februarja, bodo nogometaši kranjskega Korotana imeli svoj redni letni občni zbor, na katerega vabijo vse ljubitelje njihovega kluba. Sicer je pustni torek, toda vseeno upajo, da bo ob 17. uri v klubu gospodarstvenikov v Kranju dovolj njihovih privržencev ter seveda njihovih nogometašev. -dh

Obvladovanje (premagovanje) prostora

Živimo v času in prostoru. Čas trajno in nepovrnljivo beži v preteklost. Osebnost ga zaznavamo in doživljamo po bogastvu in pestrosti dogajanja in po dnevnem ritmu življenja. Čas pa plemenitimo z delom, počitkom s kulturnim udejstvom. Prav delo nas rešuje v najtežjih življenjskih okoliščinah.

Prostor z vsemi njegovimi razsežnostmi začnemo postopoma osvajati. Najprej dojemamo najbližje okolje, okolje ust in rok, potem pa, ko shodimo, vstopamo vse globlje v prostor.

Prvi koraki, prve gibalne navade in prve izkušnje nas vodijo v otroški igri. Vsak dan in vsako leto je prostor vse bolj naš. Vsa oblikovitost prostora, njegova pestrost in prostranstvo je v naših nogah, če tako rečemo, je v naših gibalnih sposobnostih, v naši gibalni spretnosti in urnosti.

Uspešno delovanje v prostoru je povezano z občutkom za prostor. Planinec, posebno pa alpinist, mora znati dobro prečiniti razdaljo, imeti mora izostren občutek za višino pa globlino ali občutek plezanja po steni. Pri športnikih je občutek za prostor zelo razvit. T. j. občutek razsežnosti igrišča ali plavalnega bazena, občutek ringa, občutek kroga za metanje in podobno.

Danes v kozmičnih raketah, letalih, vozilih in plovilih vse uspešneje premagujejo velike prostorne razsežnosti. A navzlic uspešnem in stopnjevanemu prodoru v prostor pa nas prostor, ki ga osvajamo s lastnimi gibalnimi sposobnostmi, kaj kmalu začne utesnjevati.

Po kupni moči so nam včasih bolj blizu celine, bolj oddaljeni pa domači hribi — kakor, da bi se od njih odtujili, saj nimamo več volje, večkrat pa tudi moči, da bi jih obiskali. Napoči čas, ko naša gibala začno slabeti in se ne moremo več dovolj učinkovito upirati težnosti. Pobočje, ki smo ga v otroštvu prekrizarili nekajkrat dnevno, nam postaja vse bolj oddaljeno. Težko se obujemo ali oblačimo, ob stroju ali v vozilu smo bolj togi, čeprav se tehnika prilagaja človeku.

Kaj storiti, da nas prostor ne bi začel prekmalu utesnjevati? Da bi se v mejah naših bioloških možnosti uspešno orientirali v prostoru, da bi nam bilo delo lažje in da bi bilo naše gibanje v prostoru lahkotnejše, bi morali po zgledu športnikov trajno krepitev in uriti naše gibalne in organske sposobnosti. Bolj razvite in ohranjene atletske sposobnosti nam omogočajo premagovati in obvladati daljave ali višine, akrobatske in gimnastične navade pa nam pomagajo v vsakodnevni opravi in nam lajšajo delovanje v našem najbližjem gibalnem okolju. Jože Ažman

Savi prvi točki

Četrto kolo zimske gorenjske lige v košarki je minilo ob visokih zmagah domačinov. Tako so igralci Save v lepi in dinamični tekmi visoko premagali Radovljičane, ki se v soboto v Stražišču nekako niso znašli, mladi triglavani pa so v drugem delu tekme povsem nadigrali moštvo Senčurja, ki je tokrat delovalo povsem neugrano in raztreseno.

Rezultati 4. kola: Triglav : Senčur 64:37 (22:16), Sava : Radovljica 79:42 (42:19).

Lestvica:	
Triglav	4 4 0 246:172 8
Sava	3 1 2 206:202 2
Tržič	3 1 2 155:169 2
Senčur	3 1 2 172:199 2
Radovljica	3 1 2 145:182 2

Para zadnjega kola prvega dela: Radovljica : Senčur, Tržič : Sava. -bb

1+3

Letošnja zima jo je ponovno pošteno zagodla smučarjem. Tako tistim, ki smučajo zgolj za zabavo in razvedrilo kot tekmovalcem. Pohorje, Kranjska gora, Kravavec, Velika planina, Lokve in druga smučišča imajo le posamezne snežne zaplate, marsikje pa ni niti teh. Le Kanin, Vršič, Soriška planina, Vogel... tam so letos tereni, kjer je mogoče stopiti na »dilce«. Soriška planina je, denimo, letos že drugič zapored snežna oaza, ki »rešuje« alpske tekmovalce. Pobočja pod Lajnarjem so skorajda edini tereni, kjer je še mogoče pripraviti tekmovalca. Sicer tudi na teh smučiščih manjka še marsikaj, marsikaj, kar bo že v najbližji prihodnosti potrebno urediti, urediti dostop do smučarskih terenov, zasnežena pobočja pa opremiti z vlečnicami. Trije prizadevni smučarski delavci iz Selške doline, sodelavci pri pripravi mnogih tekmovalcev v lanski in letošnji sezoni, so bili tokrat naši sobesedniki.

Mirko Polajnar — predsednik ŠD Železniki: »Tako ob ustanovitvi našega društva smo se odločili, da naših tekmovalcev ne bomo pošiljali na tekmovalne terene, temveč da se bomo tudi sami lotili organizacije posameznih športnih manifestacij. Tako lahko sodeluje na posameznih tekmovalnih tudi kar največ naših smučarjev. Mislim, da smo pri tem popolnoma uspeli. Pripravili smo že kopico meddruštvenih tekmovalj, lani v sodelovanju z Jeseničani državno prvenstvo za mladince, republiško prvenstvo, letos pa smo v zadnjem hipu prevzeli še organizacijo državnega prvenstva za pionirje. Pri delu nam veliko pomaga naš pokrovitelj — Iskra iz Železnikov. V prihodnje si želimo vzgojiti le še več svojih kadrov: vadiateljev, trenerjev in sodnikov. Priprava takega tekmovalca v alpskih smučarskih disciplinah namreč zahteva najmanj 30 do 40 ljudi.«

Jože Benedičič, član ŠD Železniki: »Lahko rečem, da sem doslej sodeloval pri pripravi vseh tekmovalj. Moja skrb so vlečnice ter prevozi na Soriško planino. Tudi sam sem nekdanj smučal. Zdaj sem že dve sezoni popolnoma zapo-

slen. Doma me skoraj ni. Z domačimi se srečujemo le še na smučiščih Soriške planine. Lani je namreč naše društvo pripravilo kar 32 tekmovalj, letos pa bo tole pionirsko državno prvenstvo že 9. v naši organizaciji. Ja, za vse se moramo sami »brihtati!«. Za oranje ceste, za posipanje, za urejanje prog... Tega dela pa, verjemite, ni malo. Na Soriško planino hodim redno že najmanj 25 let. Snega tam gori nad Sorico ni nikdar manjkalo. Lani smo, recimo začeli smučati že 20. oktobra, snežna odeja pa bo ostala najmanj do maja. Torej nas čaka do konca smučarske sezone še obilica dela...«

Tone Kemperle — predsednik ŠD Alples: »Člani ŠD Alples z roko v roki sodelujemo s ŠD Železniki. Tako smo vedno prisotni tudi pri pripravi raznih smučarskih tekmovalj na Soriški planini. Najmanj petnajst naših članov, po potrebi pa tudi več, je vsakič v posameznih službah pripravljalnega odbora. Vsak ima že točno določeno funkcijo. Organizacijski »aparati« je, lahko rečem, dodobra utečen. To je še posebno pomembno v primerih, ko dobimo v roko pravo prvenstvo zadnji hip, kot se je zgodilo zdaj s pripravo državnega pionirskega prvenstva v alpskih disciplinah. Potrebno je povedati, da imajo za naše delo popolno razumevanje tudi delovne organizacije, kjer smo zaposleni. Ljudje so pripravljani delati. Res bi bilo škoda, če se ne bi lotili priprave tekmovalj na domačih progah, na smučiščih Soriške planine, ki so jih uredili člani ŠD Železniki.«

J. Govekar

»Sekal« ovinek

V sredo, 5. februarja, popoldne se je na Požgančevem mostu v Mojstrani pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Anton Prezelj (roj. 1929) z Jesenic je vozil od Mojstrane proti glavni cesti. V ostrem levem ovinku je vozil po levi, pri tem pa je zaprl pot osebnemu

avtomobilu, ki ga je iz nasprotnne smeri pripeljala Marija Smolej (roj. 1952) z Dovjega. Zaradi tega sta avtomobila trčila. Voznica Smolejeva se je v trčenju laže ranila in so jo prepeljali v jeseniško bolnišnico. Škoda na avtomobilih je za 5000 din.

Gripa se počasi umika

Z vsakim dnem smo bliže pomladi, ki jo poleg koledarja napoveduje tudi izredno lepo vreme. Kot bi gripozna obolenja čutila, da čas boleznimi mineva, tako se na Gorenjskem zmanjšuje število obolelih za gripo. Zavod za zdravstveno varstvo Kranj še vedno zbira podatke o obolelih in jih sporoča republiškem zavodu. Kot so nam povedali, je v zadnjih desetih dneh januarja obolelo za gripo na Gorenjskem 1300 prebivalcev, kar je v primerjavi s prvo polovico januarja vsekakor skokovit padec.

V prvih desetih dneh januarja, ko so bila na Gorenjskem obolenja na višku, je obležalo zaradi gripe 4600 bolnikov, v naslednjih desetih dneh tisoč manj in zdaj konec januarja kot že rečeno nekaj več kot 1000. Vsega skupaj je januarja iskalo zdravniško pomoč v gorenjskih ambulantah 9500 bolnikov. Če sem prštejemo še okoli 30 odstotkov obolelih, ki niso delali gneče po prenapoljenih ambulantah, ampak so se zdravili »v lastni režiji«, bi število žrtev gripe lahko zaokrožili na okoli 12.000 obolelih.

Če še pogledamo, kako so obolevali po občinah; največ bolnikov z gripo je iskalo zdravniško pomoč v ambulantah kranjskega zdravstvenega doma, in sicer število presega 2400. Iz števil pa je razvidno, da se gripa iz Kranja najhitreje umika, saj je bilo na primer v prvih desetih dneh januarja okoli 1300 obolelih, v zadnji dekadi pa le 160 bolnikov. Trdovratnejša je gripa na radovljiskem področju, kjer število obolelih le počasneje usiha in je v zadnjih desetih dneh januarja bilo le za polovico manjše kot v prvih desetih dneh. Tudi v Škofji Loki in v Trzinu je iz podatkov razvidno, da gripa lovi le še zamudnike in je torej očitno, da je najhujše že mimo.

L. M.

Izpostavljeni pešci

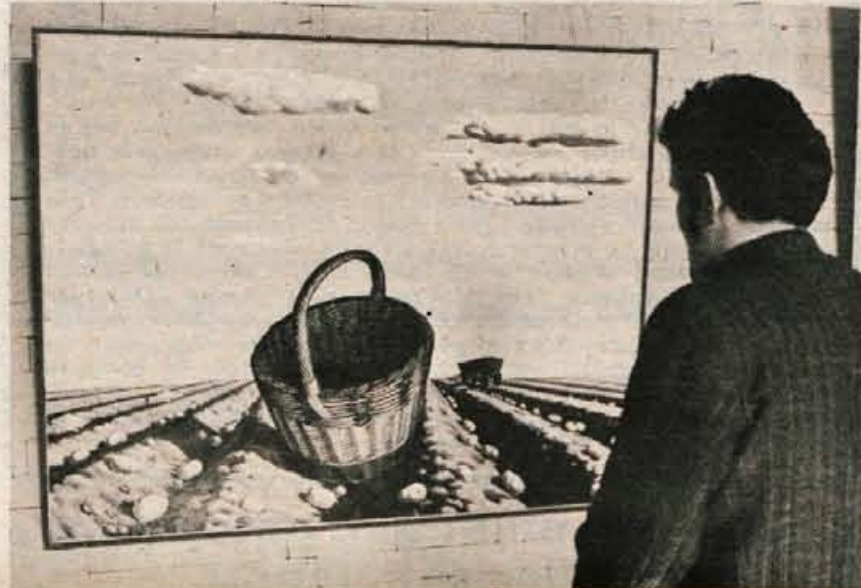
Težko je sicer napovedati, kako bo letos na naših cestah. Podatki o prometnih nesrečah v januarju kažejo, da ni posebne razlike v primerjavi z lanskim januarjem. Prejšnji mesec se je na gorenjskih cestah pripetilo 24 hujših prometnih nezgod s telesnimi poškodbami, večjo materialno škodo in — brez tega ne gre — tudi s smrtjo. Nesreči sta bili dve več kot v lanskem januarju. Ranjenih je bilo 25 ljudi, dve nesreči pa sta se končali s smrtjo, kar je za eno manj kot lanskega januarja. Več kot polovica nesreč se je pripetila v naseljih, ostalo pa na odprtih cestah. V nesrečah so bili udeleženi na prvem mestu osebni avtomobili, na drugem mestu pa so pešci. Ponesrečilo se je namreč 11 pešcev, od tega kar 6 otrok. Za ta čas je tudi veliko nesreč s kolesi in kolesi z motorji (pony kolesa), saj zaradi lepega vremena kolesa niso izginila s cest.

Med vzroki v januarju je na prvem mestu nepravilnost voznikov do pešcev, sledi izsiljevanje prednosti v križišču, neprevidnost pešcev, neprimerna hitrost itd. V lanskem januarju je bila na prvem mestu med vzroki nesreč neprimerna hitrost, ki tudi sicer ne izgubi prvenstva med letom, letošnji januar pa je pokazal, da je trenutno problem voznikov v njihovi pozornosti do pešcev. Če pa bodo vremenske razmere v februarju slabše, bo verjetno neprimerna hitrost med vzroki nesreč spet na višjem mestu. Sploh je za slovenske voznike najbolj značilno, da manj prekoračujejo maksimalno dovoljeno hitrost na cestah, manj pa se znajo prilagoditi tisti primerni hitrosti, ki je glede na stanje ceste, vremenske pogoje, stanje vozila in tovora trenutno najbolj primerna. »Da vozniki manj prekoračujejo najvišje dovoljene hitrosti, je razumljivo,« pravi inšpektor milice Mirko Derlink, »saj pri nas regionalne ceste na primer le na redkih mestih omogočajo hitrost do 80 kilometrov na uro, kolikor je dovoljena po odredbi republiškega sekretariata za notranje zadeve. Če pa se pogoji vožnje spremenijo, pa je včasih že hitrost več kot 30 kilometrov na uro preveč in neprimerna, na primer ob hudi poldnici ali zelo gosti megli. Neprimerna hitrost pa je seveda tudi hitrost počasnega voznika, ki se kljub dobrim pogojem vožnje po poljevo premika v prometu.«

L. M.

V torek, 4. februarja, je začela poskusno obratovati nova 300 metrov dolga vlečnica v Podmežaklju na Jesenicah. Vlečnico je postavilo Smučarsko društvo Jesenice za člane društva ter za vse ljubitelje smučanja. Ob vlečnici so uredili smučišče, prihodnje leto pa nameravajo vlečnico podaljšati še za 100 metrov in bi tako smučišče lahko uporabljali za tekmovalca. — Foto: F. Perdan

V sredo so v galeriji na loškem gradu odprli razstavo del udeležencev 8. Groharjeve slikarske kolonije. Obiskovalci si lahko na razstavnem prostoru ogledajo stvaritve štirinajstih avtorjev, ki so lani poleti sodelovali v koloniji. (jg) — Foto: F. Perdan

Prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku

KRANJ

V počastitev slovenskega kulturnega praznika bo danes v Kranju več prireditev. Ob 16. uri bo počastitev spomina na dr. Franceta Prešerna ob njegovem grobu v Prešernovem gaju. Ob 18. uri bo v hiši pesnikove smrti otvoritev razstave Prešernovi kraji v podobah. Ob 18.30 bo v galeriji v Mestni hiši otvoritev razstave del pomurskih likovnikov. Ob 19.30 pa prireja Osrednja knjižnica literarni večer z naslovom Problemi sodobne slovenske poezije. Večer bo v renesančni dvorani v Mestni hiši.

Osnovna organizacija ZSMS Huje pa bo ob 19. uri pripravila recital poezije dr. Franceta Prešerna. Prireditve bo v prostorih družbenopolitičnih organizacij na Hujah.

V sredo se je v Prešernovem gledališču začel Teden slovenske drame, ki se bo sklenil 15. februarja. V tem času se bodo zvrstile predstave del slovenskih avtorjev. Sodelujejo: Stalno slovensko gledališče Trst, Gledališče Pekarna Ljubljana, Prešernovo gledališče Kranj, Slovensko narodno gledališče Maribor, Kulturno umetniško društvo Zarja iz Trnovelj, Slovensko narodno gledališče — Drama iz Ljubljane, Slovensko ljudsko gledališče Celje, Eksperimentalno gledališče Glej Ljubljana, Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica in Mestno gledališče ljubljansko.

Hkrati s predstavami je Prešernovo gledališče pripravilo tudi razstavo sodobnega slovenskega gledališkega lepaka. Razstava je odprta v I. nadstropju Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi ulici.

JESENICE

Ob slovenskem kulturnem prazniku se bodo na Jesenicah zbrali slavisti jeseniške in radovljiske občine in proslavili 10-letnico Finžgarjeve bralne značke. Nekateri slavisti in učitelji sodelujejo pri tej kulturni akciji že vseh deset let. Srečanje slavistov, ki ima poleg slavnostnega dela tudi namen, da bi se učitelji slovenskega jezika še bolj vključevali v kulturne akcije, pripravljata kulturni skupnosti Jesenice in Radovljica. Srečanje bo v Kazini na Jesenicah.

RADOVLJICA

Letošnja osrednja proslava ob slovenskem kulturnem prazniku bo v soboto ob 18. uri v sindikalnem domu v Kropi. Kulturna skupnost Radovljica in ZKPO sta z gostiteljem moškim pevskim zborom Stane Žagar iz Kroke povabili k sodelovanju tudi slovenska pevska zborna iz Radiš na Koroškem in Valentin Vodnik iz Doline pri Trstu. Slavnostni govornik bo član RK SZDL Franc Kimovec-Ziga. Sodelovala bo tudi recitatorska skupina iz Radovljice.

TRZİČ

Ob slovenskem kulturnem prazniku so v Trzinu odprli razstavo del Kamila Legata. Razstava je v paviljonu NOB. Danes in jutri pa vsa kulturno umetniška društva v občini pripravljajo proslave.

ŠKOFJA LOKA

V Škofji Loki so v počastitev kulturnega praznika odprli razstavo del udeležencev 8. Groharjeve kolonije. Dela so razstavljeni v Galeriji na Loškem gradu.